

Hrvatska vojska je nastala u vihoru rata i okrutne agresije velikosrpske jugosoldatske na Republiku Hrvatsku i njenu mladu demokraciju, koja je svoje uzore i uporišta tražila u najvišim civilizacijskim i demokratskim dostignućima suvremenog svijeta... stvorivši temeljne pretpostavke za međunarodno priznavanje suverene i neovisne Republike Hrvatske.

JOSIP IGNAC, general-bojnik, pomoćnik načelnika Glavnog stožera HV

BUDIMO PONOSNI

Iako smo preživjeli vjerojatno najteže ratne kataklizme u 1991. godini, ne bismo trebali biti lakovjeri pa vjerovati da rat svakoga trenutka ne može buknuti još žešći i teži. Krhki mir kao da je priljepljen ljepljiom trakom koja nakon izvjesnog vremena, ako se ne obnovi novom

- Upravo ovih dana ispisujemo najljepše riječi o kojima su stoljećima sanjaci - Neovisna, Suverena, Država - Hrvatska. Uskrsnula na Križu Vremena

Svojom osobnom na-
zočnošću na ratištu, na
prvoj liniji fronte, na svojim
radnim mjestima

moralne, duhovne, pa i za-

obrana prema svim poginu-
agim ljudima, progna-
a, svim hrabrim ljudi-
jima su ostali i koji će
vdje, sada i - zauvjek!

podrumima, pi-
jljepše riječi o kojim
jećima sanjali ni
Neovisna, Suverena
Hrvatska

NOĆNI TOPNIČKI URAGAN

OSIJEK PONOVNO
ŽESTOKO NAPADNUT

OSIJEK - Ni jaka zima ni hladan vjetar ne mogu potpuno ohladiti povske cijevi okupatorske vojske na osječkom bojištu. Nakon dvadesetak sati zloslutnog zatišja, u noći sa subotice na nedjelju Osijek je ponovo zasut kisom granata.

Napad je počeo nešto iz jedan sat po ponoći. Četnici i SMB-soldateska iz Baranje strahovitom su paljborom iz višecijevnih raketnih bacaca i tenkova zasuli središte grada i Donji grad. Artillerijski zločinački uragan trajaće punih pet i pol sati, a to je vrijeme na grad palo više od stotinu građana i raketna razorne moći. Materijalna je šteta na stambenim i javnim zgradama golema. Sreća je u nesreći da nitko nije poginuo, a sedmero je sosa ranjeno.

Uvod u jučerašnji ranogutarnji napad bilo je preksinočne nadilijetanje

Posljedice četničko-armijskih divljanja
OSIJECKO BOJIŠTE

VAPAJ
PAKAO!

LEGENDA KOJA TRAJA

OSIJEK: PRAVOSLAVNA
CRKVA - SNAJPERSKO GNLJEZDO

NEOBICIČNO O

POŽELJETE SRPSKU
VRATITI SE
TENKOVIĆU
UBLATU
ČETNIČKU

Svoj ljudski, unutrašnji mir mogu

Zimski uvjeti rotovanja ne po-
goduju neprijatelju, a to je potvr-
đeno i na primjeru jedne 'enkav-
ske jedinice kod Obudovača',

su već duže ukopani tankovi

zimskim 'zvjerinje' š
elasa na uzvike
"sešelj", "osloboditi", "jezikom"
"osloboditi". Prepr
jednakog mentalitet
demskim titulama v
cijama trovali
beogradskog pasa
ce koja je neobičn

primjene
ono čime su učeniji o
jednakog mentalitet
demskim titulama v
cijama trovali
beogradskog pasa
ce koja je neobičn

"TH

(cver)

355.3(497.5)

Izdavač: 106. brigada Hrvatske vojske

Za izdavača: Franjo Koržinek, pukovnik

Urednik: Đuro Koledić, bojnik

Uredništvo: Đuro Koledić,

Ivan Kiefer,

Ratko Žaja,

Branislav Vrga

Tekstovi: Pripadnici IPD službe 106. brigade
Hrvatske vojske

Fotografije: Branislav Vrga

Boris Pacek

Zdenko Pušić

Zoran Jačimović

Gojko Mitić

Marin Topić

Grafički dizajn: Ratko Žaja

Tehnički urednik: Ivan Plačko

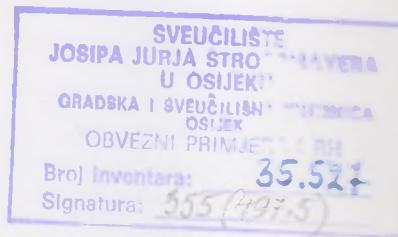
Lektor: Ivan Kiefer

Recezenti: Franjo Koržinek, pukovnik
Franjo Čebić, pukovnik

Sponzor: "Saponia" Osijek

Tisk: TIZ "Zrinski", Čakovec, 1992.

Naklada: 1600 primjeraka

106.

Osijek, 1992.

KARL GORINŠEK, zapovjednik Prve operativne zone Osijek:

Očekujem od pripadnika postrojbi i zapovjedništava Hrvatske vojske da u tim naporima za ostvarenje konačnog cilja daju puni doprinos, svoj puni angažman, jer je agresor s kojim mi imamo posla krivočan, bezobziran, orijentiran na uništavanje svega što je hrvatsko, od naroda do materijalnih dobara. Obveza naše vojske je da što više uči, da se dobro upoznaje neprijatelj, kako bismo mogli smanjiti svoje gubitke i agresoru primjereni zagorčati život, dajući mu do znanja da više ne može voditi svoje osvajačke akcije na teritoriju Hrvatske.

PREDGOVOR

Pisati o ratnom putu, nastajanju i stvaranju 106. brigade Hrvatske vojske, a povodom njene prve ratne obiljetnice, nije u ovom trenutku lagan posao. Iako je rat na svom kraju, potpuna pobjeda hrvatskog naroda na vidiku, rat u trenutku stvaranja ove knjige još nije gotov. Postrojbe 106. brigade Hrvatske vojske još su u punoj pripravnosti, neprijatelj još uvijek nije u potpunosti otjeran sa okupiranih teritorija Republike Hrvatske. To je osnovni razlog da se djelovanje 106. brigade Hrvatske vojske ne može prikazivati kao nešto što je gotovo i konačno. Nastanak i razvoj 106. brigade Hrvatske vojske uslijedio je u prijelomnom povjesnom trenutku za hrvatski narod. Mnogi u svijetu i Europi na samom početku nisu shvatili da se radi o borbi hrvatskog naroda za obranu vlastite slobode i prava na demokratski i civilizacijski razvoj. Tek borbom hrvatskih postrojbi, poput 106. brigade Hrvatske vojske, i suprostavljanju srpskom agresoru koji se pred svijetom krio u odori Jugoslavije i JNA, i kravci četnički zločini nad nedužnim civilnim pučanstvom, pokazali su svijetu tko je tko. Svojom borbenom i drugom djelatnošću, uklapajući se u cijeloviti otpor i borbu hrvatskog naroda, 106. brigada Hrvatske vojske dala je svoj doprinos obrani Republike Hrvatske, kao i priznanju njene neovisnosti i suverenosti. Međutim, stvaranje i razvoj 106. brigade Hrvatske vojske nije tekao lako. U samom početku nastajanja 106. brigade Hrvatske vojske, ono čime je brigada raspolagala, bili su dobrovoljci spremni da ulože vlastiti život u obranu Republike Hrvatske, svoje Slavonije i svog Osijeka. Ti ljudi koji su se digli da brane Hrvatsku, ogroman nedostatak raznog naoružanja i opreme, nadomještali su vlastitom dovitljivošću i hrabrošću. Rast i razvoj 106. brigade Hrvatske vojske sastavljene od dobrovoljaca iz općine Osijek, bit će vjerojatno predmet proučavanja povjesničara, posebno onih koji se bave poviješću ratovanja, jer je tipičan za nastajanje vojske naroda koji brani svoju slobodu. Borci i zapovjednici 106. brigade Hrvatske vojske su primjer kako se gotovo ni iz čega u civilnim odijelima, naoružani pretežito lovačkim i sličnim naoružanjem, može stvoriti brigada kopnene vojske sa svim rodovima kopnene vojske i svim vojnim službama.

Pored toga, uvjeti u kojima je nastajala 106. brigada HV nisu dopuštali da se ona razvija kao hrvatska vojska, već se morala razvijati u okviru Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske kao brigada Zbora narodne garde. Nedugo nakon početka rata, kada svima postaje jasan scenarij u stvaranju velike Srbije na području bivše Jugoslavije, dolazi do stvaranja regularnih jedinica Hrvatske vojske.

Umješnošću vojnika i njihovih zapovjednika, te uz pomoć građana, upravnih struktura grada i mjesnih zajednica, dolazi do stalnog

narastanja 106. brigade, a dio gardista prelazi u sastav 3. djelatne brigade Zbora narodne garde.

Dolazi do razvoja i ostalih ustrojbi topništva, inženjerije, veze, protuzračne obrane, i drugih vojnih djelatnosti poput tiskanja lista "Gardist".

Međutim, sve što je postigla 106. brigada Hrvatske vojske sigurno ne bi bilo moguće bez značajne podrške hrvatskog naroda u gradu Osijeku, ali i inozemstvu. Bilo bi nepravedno ne spomenuti građane Osijeka, djelatnike u raznim poduzećima koji su uz borce neposredno doprinijeli obrani grada. Radi se o djelatnicima u svim sferama djelovanja, koji su pod kišom granata obavljali svoje poslove i radne zadaće, pri čemu ih je mnogo ranjeno, a izvjestan broj i dao svoje živote. Oni su i usprkos žrtvama, i unatoč stalnim topničkim napadima na grad, uspijevali grad održavati živim, s njegovim vitalnim funkcijama, dok su borci u prvim borbenim linijama branili grad.

UNATOČ NASTOJANJIMA ČETNICI NISU USPJELI SRUŠITI ŽELJEZNIČKI MOST - PROMETNU VEZU SA HRVATSKOM BARANJOM

Promatrajući ovu knjigu mora se odustati od ocjene koje za takve tiskovine mogu izreći kritičari. Razlog tomu je što ova knjiga predstavlja težnju i želju da se fotografijom i tekstrom zabilježi djelatnost 106. brigade Hrvatske vojske i njenih vojnika koji su sudjelovali u domovinskom ratu.

Zašto ovo nazivamo težnjom i željom?

Prije svega stoga što je kroz postrojbe 106. brigade prošlo oko deset tisuća vojnika, pa je ovo premalo prostora da se o svima njima piše ili objave njihove fotografije.

Ova knjiga treba poslužiti kao spomen na povjesne trenutke hrvatskoga naroda u Osijeku, odnosno njegove osječke 106. brigade, zajedničke borbe za zajedničko i sretno sutra u neovisnoj, slobodnoj zemlji.

Osim toga, nadamo se da će objavljene fotografije i pisani materijal poslužiti budućim istraživačima i vojnim povjesničarima koji će detaljnije izučavati domovinski rat, koj je vođen na ovim našim slavonskim prostorima.

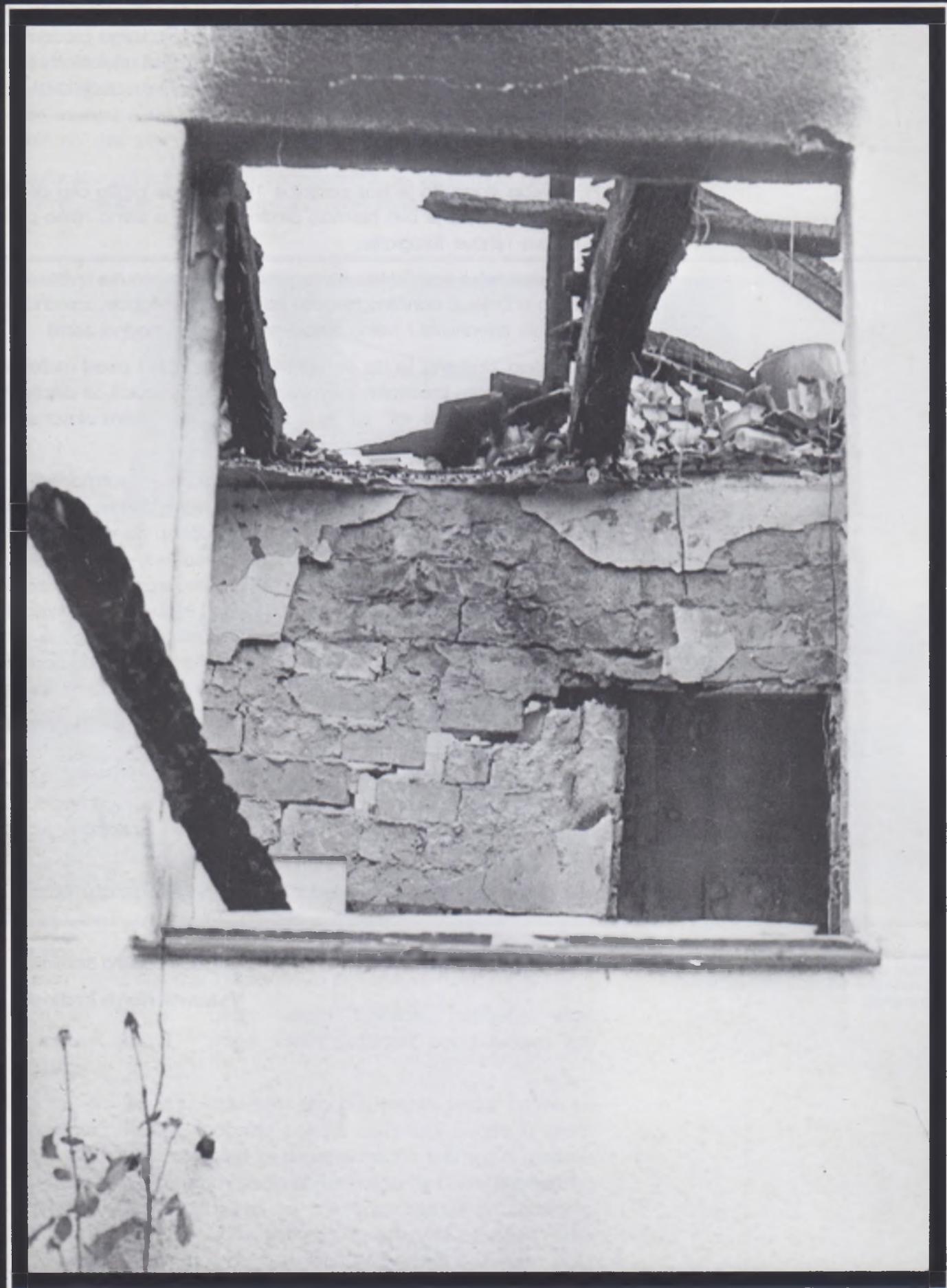
I na kraju, mora se progovoriti o ljudima, borcima, Hrvatima, koji su dobrovoljno krenuli u ovaj rat, ne briňući o svojim životima, spremni da brane i obrane svoju Hrvatsku. U samom početku bili su malobrojni, ali bili su odlučni - lako slabo naoružani i opremljeni - suprotstavili su se daleko snažnijem i naoružanijem protivniku. Redom su padali objekti JNA u gradu Osijeku: stacionar u Tvrđi, Crvena i Bijela vojarna, zloglasni poligon "C", Dom JNA, te na koncu i vojno skladишte u Lugu pored Čepina. Unatoč svim pokušajima da se održi u gradu, pa i barbarskim razaranjima, snažno naoružana JNA morala je otići iz Osijeka, jer je protiv sebe imala i pučanstvo grada i borce 106. brigade Hrvatske vojske koji su se borili i srcem i oružjem za svoj grad.

U borbi za obranu grada mnogi borci 106. brigade Hrvatske vojske, ali i građani, bili su ranjavani i ostajali invalidima. Dio boraca i građana grada Osijeka položio je živote na oltar domovine i za slobodu svoga grada.

Zato neka i ova knjiga bude jedan od spomenika njima u čast.

Brigadir Eduard Bakarec

Pukovnik Franjo Koržinek

I NA ZGARIŠTIMA RASTE RUŽA HRVATSKA

**OSNIVANJE I DJELOVANJE
106. BRIGADE
HRVATSKE VOJSKE**

EDUARD BAKAREC, zapovjednik 106. brigade HV:

U pogledu borbenog morala, možemo reći da je to jedna od najvećih kvaliteta naših jedinica, jer ima li većeg motiva za jednog vojnika od obrane vlastite zemlje, svoga doma, slobode, demokracije.

Razvoj društvenih, političkih i ekonomskih događaja u blvšoj SFR Jugoslaviji 1990. godine, a posebno 1991. godine nije obećavao ništa dobro niti lijepo Republici Hrvatskoj. Otmana je imovina hrvatskih poduzeća, postavljane su barikade koje su služile za obranu "ugroženih" Srba, u početku u Kninu i njegovoj okolici, a kasnije i dalje. Skupovi SDS u Slavoniji i Baranji nisu također davali nade za bilo kakav optimizam u pogledu suživota Srba s Hrvatima. Istovremeno tzv. JNA je potajno naoružavala Srbe. Hrvatskoj je JNA otela, odnosno blokirala naoružanje teritorijalne obrane. Sve su to bili jasni znakovi pripreme agresije na Republiku Hrvatsku. Ovi jasni znakovi nisu izmakli iz vida gospodí Branimiru Glavašu i Eduardu Bakarecu te su oni na vrijeme pristupili pripremama za obranu Osijeka, Slavonije i Hrvatske. Te pripreme morale su biti obavljene u tajnosti zbog prisutnosti snažnih jugoslavenskih i prosrpskih snaga na području grada i općine Osijek. Rezultat tih priprema bilo je okupljanje dobrotoljaca 28. lipnja 1991. godine u poslijepodnevni satlma, i početak organiziranja djelovanja 106. brigade Hrvatske vojske. Budući da u toj fazi razvoja obrane Republike Hrvatske još nije bila formirana Hrvatska vojska, 106. brigada je bila formirana kao brigada Zbora narodne garde u okviru Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Obzirom na vrlo skromne mogućnosti naoružavanja i male količine opreme tada je organizirano Zapovjedništvo brigade i dva nepotpuna bataljuna. Zapovjedništvo su tada sačinjavali: Eduard Bakarec - zapovjednik, Franjo Čebić - načelnik štaba, Boris Delija - pomoćnik zapovjednika za kordinaciju sa teritorijem, Franjo Mikić - pomoćnik zapovjednika za pozadinu, Damir Beneta - načelnik PZO, Tihomir Tandarić - načelnik inženjerije, Viljem Marolt - načelnik artiljerije, Drago Medak - načelnik financija, Ivan Šušak - načelnik RBKO, Zdravko Zetović - načelnik veze, Darko Lubina - načelnik obavještajne službe, Tomislav Marinović - načelnik prometne službe, Tugomir Kuduz - referent za organizacijske i mobilizacijske poslove, Ivan Ličanin - zapovjednik ureda zapovjednika i Milan Čosić - zapovjednik pozadinske čete.

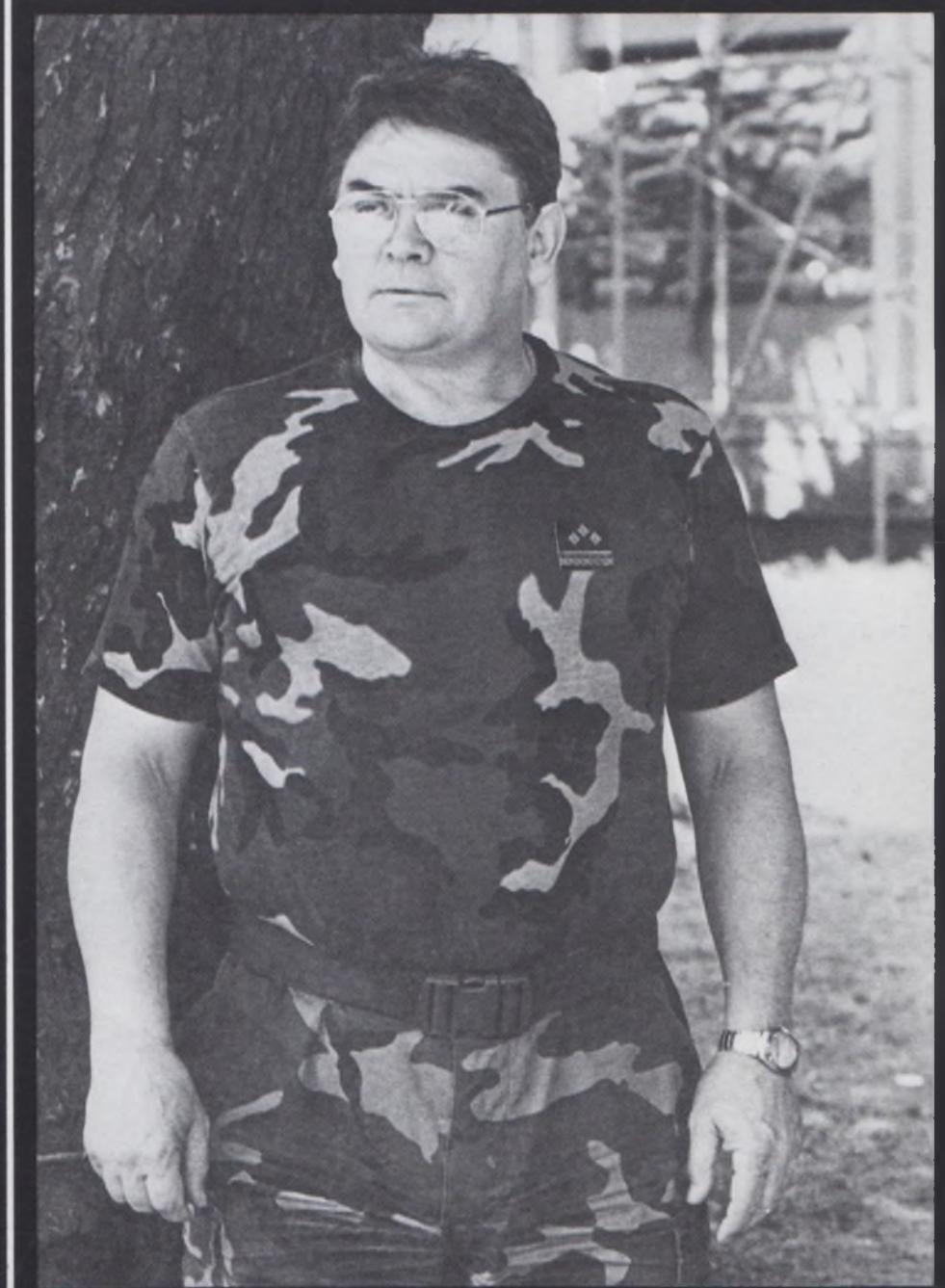
Zapovjedništvo 1. bataljuna bilo je slijedećeg sastava: Željko Zglavnik zapovjednik, Vladimir Šimić - zamjenik zapovjednika, Đuro Koledić - pomoćnik zapovjednika za pozadinu, Božo Vidačović - referent obavještajnih poslova, Dario Štenc - referent tehničke službe. Ovaj bataljun okupljen je na streljuštu "Pampas", gdje je i organiziran. Drugi bataljun okupljen je u tvornici "Teina", a zapovjedništvo su sačinjavali: Zvonimir Erk - zapovjednik, Drago Radišić - zamjenik zapovjednika, Gordan Katavić referent općih poslova, Besim Mehlić - referent za obavještajne poslove, Zorislav Babić - pomoćnik zapovjednika za pozadinu, Mladen Pandić - referent tehničke službe, Darko Cekmajster - referent Intendantske službe, Andelko Opačak - referent za IPD.

Oba bataljuna bila su naoružana lakiom pješačkim naoružanjem, te vrlo skromnom količinom tromblonskih trenutnih i kumulativnih mina. Većina boraca nije imala uniforme već su nosili dijelove uniforme JNA ili vlastita civilna odijela. Ovako slaba opremljenost diktirala je od

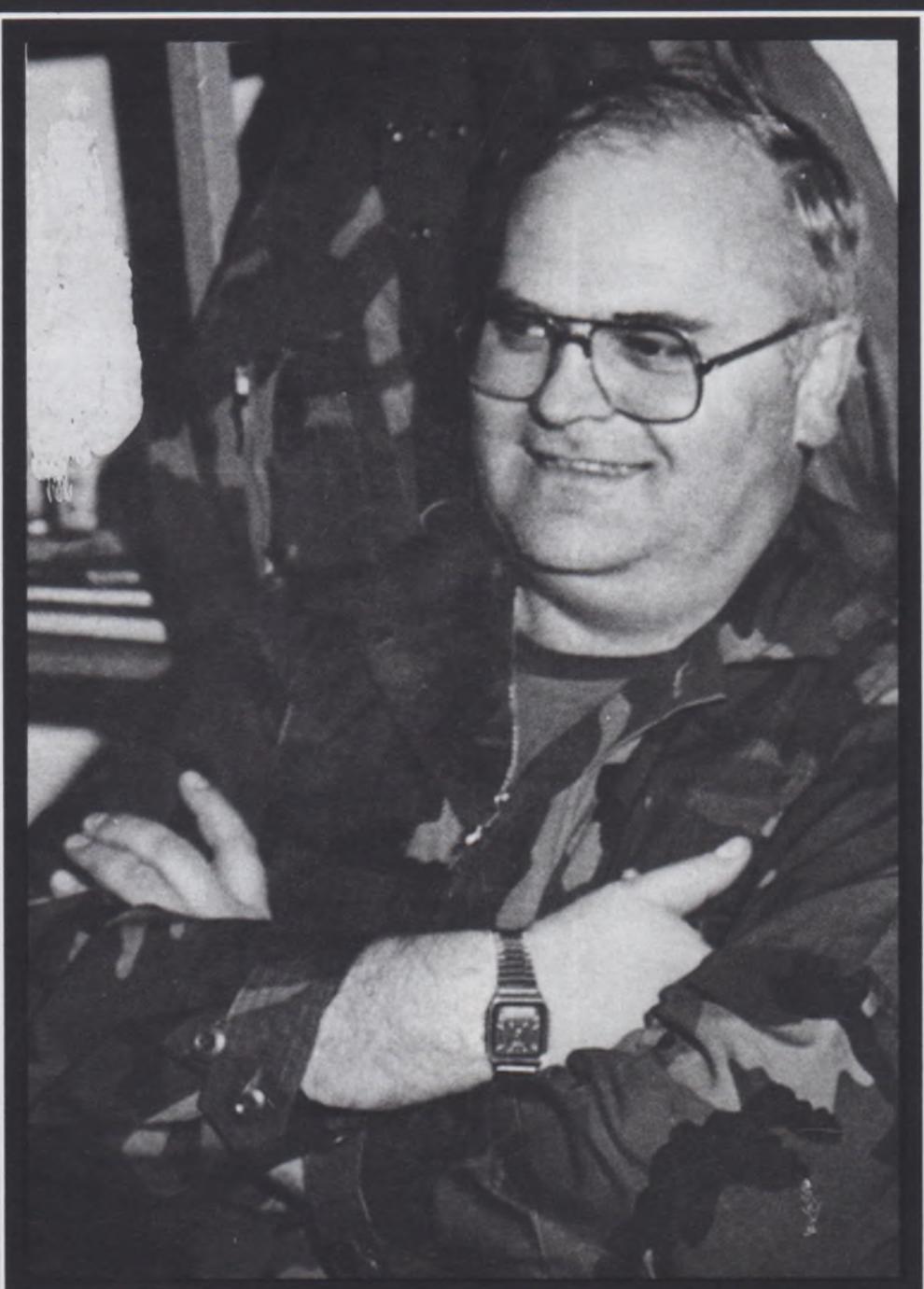
samog početka stalnu brigu za nabavom što kvalitetnijeg naoružanja i dovoljnih količina različitog streljiva. Ovu situaciju je još više otežavao međunarodni embargo na uvoz naoružanja koji je ubrzo uveden nakon formiranja brigade. Ova situacija je prevladana prije svega vlastitim snagama, zahvaljujući dovitljivosti zapovjednika svih nivoa i preuzimanju naoružanja nakon zauzimanja objekata JNA na teritoriju općine Osijek. Za vrijeme organizacionog sređivanja bataljuna vrlo aktivno je djelovala izviđačko-diverzantska grupa, koju su sačinjavali organizatori djelovanja Franjo Čebić, Mirko Grošelj i Vlado Grozdanić, te grupa operativaca, Damir Pavičić, Dragutin Bedžula, Tihomir Jalžetić, Antun Slivka, Zorislav Samardžija i Igor Vrandetić. Grupom operativaca je zapovijedao Damir Pavičić, koji je kao i Dragutin Bedžula poginuo izvršavajući svoje zadatke. Nakon organizacionog sređivanja bataljuni su krenuli u svoje prve borbene djelatnosti. Tako je 1. bataljun 01. srpnja 1991. godine krenuo na osiguranje prilaza selu Tenja iz pravca Vukovara i Bijelog Brda. Akcija je trajala jednu noć. S jutarnjim satima utvrđeno je loše provođenje zapovijedi, te se povratkom na strelište "Pampas" u zapovjedništvu bataljuna odigrava promjena uzrokovana nezadovoljstvom gardista. Za zapovjednika bataljuna imenovan je Tugomir Kuduz, za njegovog zamjenika Đuro Koledić, pomoćnik zapovjednika za pozadinu postaje Božo Vidaković, a operativci u zapovjedništvu bataljuna Vladimir Draženović i Radoslav Grubišić. Nezadovoljstvo gardista u bataljunu uzrokovalo je i određeno osipanje pa su od tri satnije i pozadinskog voda te pratećeg voda i odjeljenja veze formirane dvije satnije i to prva pod zapovjedništvom Ante Čička, a drugom je zapovijedao Ivan Bertić. Nakon ovih promjena bataljun izlazi na položaje na llinji farma Orlovnjak-Brčin bunar i vrši blokadu sela Tenja. Na ovim položajima bataljun ostaje u vremenu od 05. do 07. srpnja 1991. godine kada je zbog nailaska tenkova iz pravca Antunovca povučen u Osijek. Nakon ustroja 2. bataljun se raspoređuje 01. srpnja 1991. godine na položaje sela Antunovac, Orlovnjak, Ćelije, Ernestinovo i Laslovo sa ciljem blokade sela Tenja. Navedene položaje bataljun je držao do 05. srpnja 1991. godine. U tom periodu dolazi do borbi u području sela Ćelije kada smrtno stradavaju dva pripadnika izviđačko-diverzantske grupe 106. brigade Hrvatske vojske, a prva satnija ostaje u selu Ćelije u okruženju, štiteći mještane sela. Ostatak bataljuna povlači se u Osijek kada veći dio gardista napušta redove bataljuna, ne računajući satniju koja je ostala u selu Ćelije napadana minobacačkom vatrom i pješaštvom. Preostali gardisti 2. bataljuna u noći 06. srpnja 1991. godine zajednički, sa snagama MUP-a, vrše napad na selo Tenja. Napad je trajao do poslijepodnevnih sati 07. srpnja 1991. godine kada je bataljun povučen u Osijek. Dana 10. srpnja 1991. godine, osiguravajući izvlačenje mještana, povlači se i satnija iz Ćelije.

Nakon ovih borbenih aktivnosti sa mesta zapovjednika povlači se Zvonimir Erk, a u zapovjedništvu nastaju slijedeće promjene: zapovjednik je Vladimir Burić, zamjenik zapovjednika Dubravko Pancić, pomoćnik zapovjednika za pozadinu Ivan Katić, a referent za obavještajne poslove je Zvonko Perić te operativac Željko Kožul.

**BRIGADIR EDUARD BAKAREC, PRVI
ZAPOVJEDNIK 106. BRIGADE
HRVATSKE VOJSKE**

*PUKOVNIK FRANJO KORŽINEK,
SADAŠNJI ZAPOVJEDNIK 106.
BRIGADE HRVATSKE VOJSKE*

PRIHVAT PROGNANIH HRVATA IZ ERDUTA, DALJA I ALJMAŠA

BRANIMIR GLAVAŠ NA PRVOJ LINIJI FRONTE U TENJI

Ovaj period ustroja i razvoja 106. brigade pokazao je određene slabosti, ali su se u prvim borbenim djelatnostima stekla dragocjena borbena iskustva koja su bila od presudnog značaja za daljnji razvoj brigade. Zbog nedostatka opreme i naoružanja, daljnji razvoj brigade nije bio moguć klasičnim načinom mobilizacije, pa su 1. i 2. bataljun podijelili općinu Osijek u dvije zone odgovornosti, te postavili razvoj

ILUSTRIRAO: TUGOMIL ČOPČIĆ

vodova i satnija po mjesnim zajednicama. Tako je 1. bataljun dobio zonu odgovornosti zapadno od Ulice kneza Trpimira uključujući i Vljenac Ivana Meštrovića, te Brješće, Vlšnjevac i Josipovac. 2. bataljun se razvijao na području zapadno od Ulice kneza Trpimira uključujući Briješt, Antunovac, Ernestinovo, Laslovo, Čeplin, Čep. Martince, Vuku, Beke-tince, Vladislavce, Hrastin te Nemetin, Tenje i Ivanovac.

1. bataljun razvijao je satnije na području slijedećih mjesnih zajednica: 1. satnija na području Vlšnjevca, Josipovca, MZ Đuro Rajs i MZ Šandor Petefi; 2. satnija na području MZ Sv. Rok, MZ Adela Pavošević, MZ Ivan Filipović i MZ Moša Pijade; 3. satnija razvijala se na području MZ Brješće, MZ Industrijska četvrt, MZ Milan Tomljanović, MZ Gornji grad, MZ Centar, MZ Vljenac Ivana Meštrovića, MZ Tvrđa, MZ Zrinjevac,

MZ Đuro Đaković, MZ Tvrđavica i MZ Podravlje. 2. bataljun razvijao je svoje satnije na sljedećim područjima: 1. satnija na području Čepina, Vladislavaca, Vuke, Čep. Martinaca, Ovčare, Beketinaca i Hrastina; 2. satnija na području Antunovca, Ivanovca, Ernestinova i Laslova; 3. satnija na području MZ Knez Domagoj, MZ 30. svibanj, MZ Zeleno polje, MZ Knez Branimir, MZ Šećerana i MZ Donji grad. Gardisti, koji su se vratili u svoje mjesne zajednice, vrlo brzo su stvarali nove postrojbe 106. brigade. Međutim, karakteristika tih postrojbi je bila vrlo šaroliko naoružanje od lovačkog, policijskog do vojničkog. Pored toga, tijekom srpnja jedan dio gardista napušta 106. brigadu i zajedno sa naoružanjem i opremom prelazi u 3. brigadu Zbora narodne garde, što u nestašici naoružanja nije bilo bez značaja. Osnovna karakteristika djelovanja 106. brigade Hrvatske vojske tijekom mjeseca srpnja i kolovoza 1991. godine su organizaciono ustrojavanje brigade i obrambena djelovanja, te prijem novih dobrovoljaca u postrojbe, a u skladu sa pristizanjem naoružanja, streljiva i druge opreme. Tada, u srpnju, počinje s djelovanjem i PZO, jačne voda kao postrojba Zapovjedništva 106. brigade Hrvatske vojske. Obrambene djelatnosti i osiguravanje pojedinih sela i naselja izvodi se na potezu Nemetin-Novo Tenje-Orlovnjak-Ernestinovo-Lasovo sa južne strane grada Osijeka. Linija Tvrđavica-Podravlje čuvana je sa sjevera, a pripremana je obrana na liniji Čepin-Josipovac-rijeka Drava u slučaju napada iz pravca Našica ili Valpova. Sa istočne strane Osijek je branila 3. brigada Hrvatske vojske sa težištem obrane u selu Sarvaš. Pritisak dobrovoljaca za ulazak u postrojbe 106. brigade je vrlo jak, ali je prijem ograničen nedostatkom naoružanja i opreme. Budući da je dotok naoružanja redovnim putem bio veoma slab, brigada se naoružava preuzimanjem svih vrsta lovačkog i sportskog naoružanja od građana. Nabavljeni su i manje količine protuoklopog naoružanja (ručni bacači) i protuzračnog naoružanja ("strijele").

Situacija u gradu je sve teža, zaoštravaju se odnosi hrvatskih vlasti i JNA, koja pokušava glumiti snagu koja razdvaja zavađene strane, a istovremeno štiti i naoružava još nedovoljno organizirane Srbe. Sve više i češće se pojavljuju četničke postrojbe u selima istočne Slavonije. Ovi četnici pristižu iz Srbije organizirajući sa domaćim Srbima četničke jedinice i usmjeruju ih na rušenje hrvatske vlasti i zauzimanje hrvatskog teritorija u korist Srbije, stvarajući uvjete za stvaranje srpske krajine na području istočne Slavonije i Baranje. Ubrzo dolazi do napada i okupacije Erduta, Dalja i Aljmaša od strane snaga novosadskog korpusa JNA i četnika. U Osijek dolaze Hrvati i drugo nesrpsko pučanstvo tih sela bježeći od četničkog pokolja. U samom gradu Osijeku nazočne su stalne provokacije iz objekata JNA. Nastojeći stvoriti tešku psihološku situaciju u Osijeku, sve češće djeluju snajperisti, pucajući na pripadnike Zbora narodne garde i građane. Dio Srba napušta grad odlazeći u Srbiju ili pridružujući se četnicima, a neki od njih odlaze u Bijelu vojamu pridružujući se JNA. Sve više se pokazuje kakav je scenarij rušenja hrvatske vlasti i zauzimanja hrvatskog teritorija. U 106. brigadi se osniva odjeljenje vojne policije, koje vrlo efikasno radi u sprečavanju kriminala, eliminiranju snajperista i oduzimanju skrivenog naoružanja kod Srba.

Ovo odjeljenje ubrzo prerasta u vod pa u četu, te prelazi pod zapovjedništvo prve operativne zone Hrvatske vojske.

Početkom rujna 1991. godine sve su učestalije provokacije JNA i četnika. Počinju napadi na grad minobacačima, tenkovskim topovima iz Bijele vojarne, sa poligona "C" i iz Tenje. To je početak suludog

LASLOVAČKA CRKVA - JEDAN OD OBJEKATA HRVATSKOG RELIGIJSKOG I KULTURNOG NASLJEĐA - OMILJENA META ČETNIČKOG TOPNIŠTVA

razaranja Osijeka od strane srpskih barbari. Napadima su izloženi i položaji 106. brigade Hrvatske vojske u Tenji, na Orlovnjaku i Laslovu, gdje su pored minobacačkih i topničkih napada, prisutni i pješački napadi koji su uspješno odbijani. Svi položaji 106. brigade se uspješno brane unatoč znatno slabijem naoružanju hrvatskih vojnika u odnosu na JNA. Raketiraju se pojedini dijelovi Osijeka sa ciljem uništavanja vitalnih objekata i slabljenja obrane grada. Izvršeni su i zračni napadi na osječki poljoprivredni aerodrom, međutim, tu je agresor promašio cilj jer je većina poljoprivrednih i sportskih zrakoplova sklonjena na

vrijeme. 106. brigada Hrvatske vojske drži položaje na liniji Nemetin - Tenja - Orlovnjak - Antunovac - Ernestinovo Laslovo s južne strane, te osigurava grad sa sjevera na liniji Tvrđavica Podravlje. Utvrđuju se objekti za obranu grada od eventualnog napada iz pravca Našica i Valpova. Polovicom rujna počinje čišćenje grada od pripadnika tzv. JNA. Padaju u ruke hrvatskih branitelja jedan za drugim objekti JNA.

HRVATSKI BORCI NA BILJSKOJ CESTI

Prvi je osvojen stacionar u Tvrđi, prvi vojni objekt u Hrvatskoj koji je istaknuo hrvatski barjak, a zapravo i nije služio svrsi kojoj je namijenjen, tj. s medicinom je imao malo veze. Za ovaj prvi, a toliko značajan korak - zaslужan je Goran Vrban sa svojim policijcima iz 106. brigade Hrvatske vojske te gardisti iz MZ Tvrđa. Nakon toga zajedničkim snagama MUP-a, 3. i 106. brigade Hrvatske vojske osvojena je Bijela vojarna. Pripadnici samostalne satnije Sekreterijata za narodnu obranu Općine Osijek ulaze u Crvenu vojarnu. Zauzet je Dom JNA, potom JNA napušta poligon "C" ne mogavši se održati više u tom objektu. Na kraju je zauzeto i skladište naoružanja i opreme u Lugu pored Čepina. Zauzimanjem su rukovodili Franjo Koržinek i Goran Vrban. Time je grad očišćen od JNA.

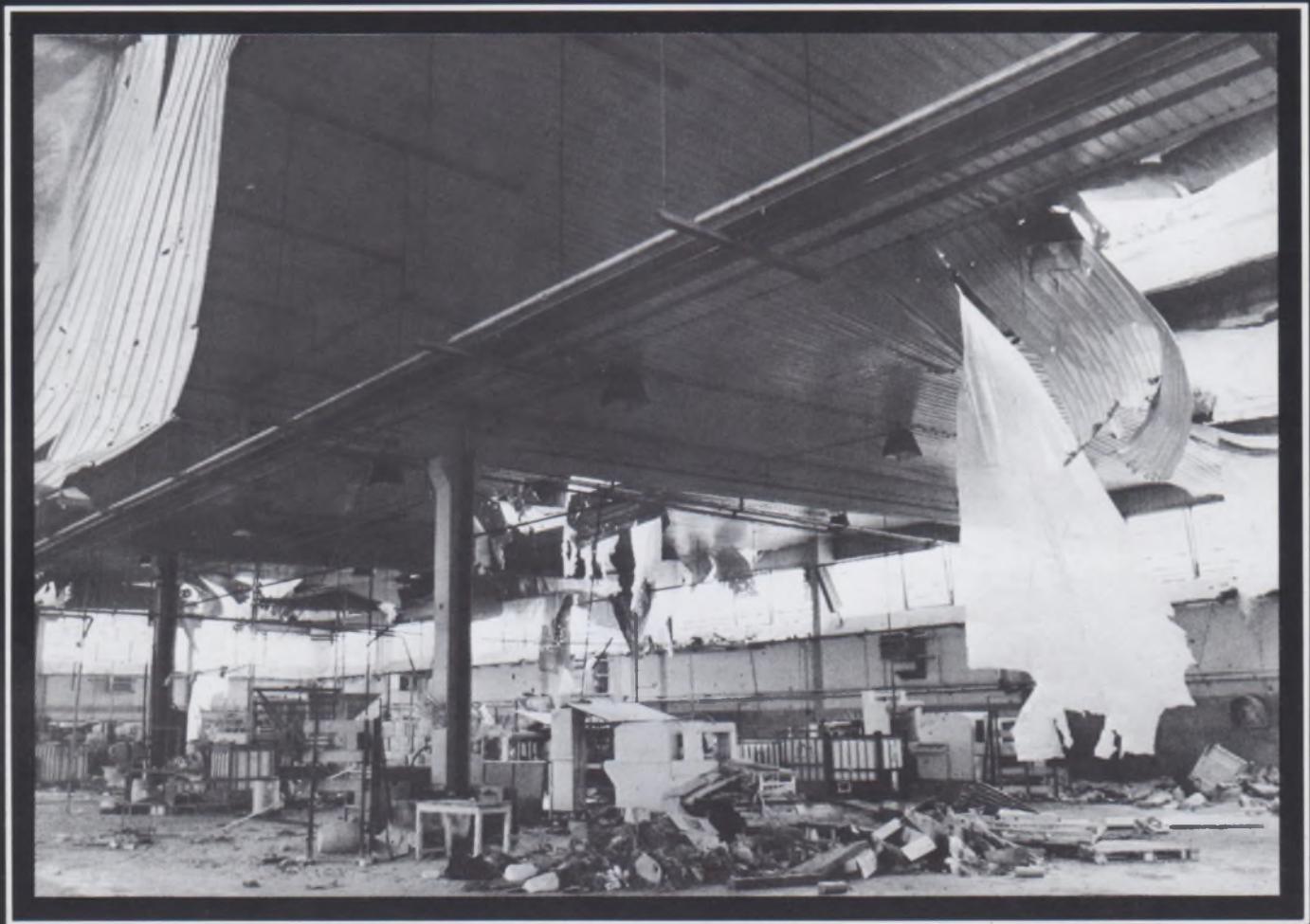
PRVI VOJNI POLICAJCI U OSIJEKU SUDIONICI MNOGOBROJNIH AKCIJA U GRADU I NJEGOVOJ OKOLICI

U SVOJIM NASTOJANJIMA DA ODVOJE BARANJU OD HRVATSKE, ĆETNICI SU USPJELI SRUŠITI CESTOVNI MOST NA DRAVI

UZ FIJUK GRANATA DAVANA JE SVEĆANA PRISEGA DOMOVINI

NEKAD SUVREMENI OBJEKTI SAPONIJE

Sve ove borbene djelatnosti znatno su pridonijele opskrbni 106. brigade Hrvatske vojske naoružanjem, streljivom i drugom vojnom opremom pa je brigada došla u situaciju da prima nove dobrovoljce, ali da vrši i mobilizaciju vojnih obveznika koji posjeduju određenu vojnu specijalnost. Budući da je naročito 2. bataljun narastao izvan formacijom predviđenog broja vojnika, iz njegovog sastava se izdvajaju još dva bataljuna, i to: 3. bataljun na području Čepina, Čepiških Martinaca, Beketinaca, Vuke, Vladislavaca i Hrastina i 4. bataljun na području Antunovca, Ivanovca, Ernestinova i Laslova. Pored toga

DOVITLJIVOŠĆU BORACA RJEŠAVAN JE NEDOSTATAK RAZLIČITOG NAORUŽANJA

priступa se i organizaciji samostalne Tenjske čete. U sklopu 1. bataljuna organizira se prva baterija minobacača kalibra 120 mm, koja postaje osnova za dalji razvoj topništva u 106. brigadi.

Krajem mjeseca rujna i početkom listopada 1991. godine pristupa se organiziranom formiraju topništva: iz sastava 1. bataljuna izuzima se baterija MB 120 mm, a formira se nova B-1 76 mm te se stvara MAD pod zapovjedništvom Tomislava Gele. Zapovjednik baterije B-1 je Ivan Tuševski. Ubrzo poslije toga formiran je i divizion protuoklopnih topova 100 mm. U drugoj polovici rujna 1991. godine četnici se ukopavaju u Baranji i počinju minobacačima i topovima napadati grad Osijek. Krajem mjeseca rujna JNA i četnici dovlače nova pojačanja u ljudstvu i tehnički pripremajući se za ofanzivne prodore.

UNIŠITI SVE LIJEPO I HRVATSKO, GLAVNI JE MOTO ČETNIKA U OVOM RATU

Pod njihovim naletima, nemajući dovoljno sredstava za protuoklopnu borbu, povlači se 3. brigada Zbora narodne garde u Nemetin. Vrše se sve jači pritisci agresora na liniji Novo Tenje - Orlovnjak - Antunovac Ernestinovo - Laslovo. Sve ove pritiske neprijatelja 106. brigada uspješno odbija, iako još uvijek znatno slabije naoružana od protivnika, međutim pod snažnim pritiskom agresora 106. brigada Hrvatske vojske pomjera liniju obrane i povlači se sa farme Orlovnjak na staru pustaru Orlovnjak. Istovremeno 106. brigada daje Ispomoć 3. brigadi Zbora narodne garde u Nemetinu, a zatim ubrzo preuzima u potpunosti obranu Nemetina, odnosno obranu Osijeka sa istočne strane. Pored toga 106. brigada Hrvatske vojske upućuje jednu satniju za Ispomoć 109. brigadi Hrvatske vojske koja tokom listopada 1991. godine brani položaje u Nuštru. Pored toga poduzimaju se aktivnosti na osiguranju linije Antunovac - Ernestinovo - Laslovo uspješnim napadom na Petrovu Slatinu, te oduzimanjem naoružanja skrivenog kod Srba u selima Divoš i Paulin Dvor.

U svom razvoju brigada i dalje jača pa se tako na području mjesnih zajednica Industrijska četvrt, Milan Tomljenović, Đuro Đaković i Bripešće osniva 5. bataljun. Pored toga brigada dobiva uskoro i samohotke te se pristupa organizaciji mješovitog topničkog diviziona. U brigadi se razvija i informativno-propagandna služba, te se počinju ubrzo izdavati brigadne novine pod nazivom "Gardist". U sastavu 2. bataljuna organizira se športska četa u koju ulaze športaši, treneri i športski djelatnici.

Grad Osijek je tijekom listopada 1991. godine i dalje razaran iz svih četničkih uporišta. Agresor uvodi nove metode psihološkog ratovanja ubacujući petokolonaše u grad koji gađaju po gradu minobacačima 60 mm skrivenim u različita vozila. Iako u izvanredno teškim prilikama, u gradu funkcioniрајu sve službe, trgovine i privreda tamo gdje objekti još nisu razoreni u toj mjeri da se ne može proizvoditi. Grad i položaje i dalje nadlijeću zrakoplovi jugovojiske, bacaju na grad i okolinu međunarodno zabranjene kasetne bombe.

Tijekom mjeseca studenog 1991. godine neprijatelj i dalje vrši snažne pritiske na položaje 106. brigade, a naročito nakon pada Vukovara. Pod pritiscima agresora napušten je stari Orlovnjak, a potom i Seleš. Brigada tada brani liniju Nemetin - Novo Tenje - Brijest - Antunovac - Ernestinovo - Laslovo.

U organizacionom pogledu dolazi do krupnih promjena u 106. brigadi, jer se od njenog 3. i 4. bataljuna organizira nova - 130. brigada Hrvatske vojske, a dotadašnji 5. bataljun postaje 3. bataljun. Pored toga nabavkom topova dolazi do reorganizacije Mješovitog topničkog diviziona u dva diviziona i to: Mješoviti topnički divizion i Mješoviti protuoklopni topnički divizion. Ovom reorganizacijom i formiranjem novih brigada mijenja se i zona odgovornosti 106. brigade tako da se zona odgovornosti prostire od Nemetina preko Novog Tenja do Brijesta. Grad je već uobičajeno napadan minobacačima i topovima unatoč različitim pokušajima međunarodne zajednice da dođe do primirja. Padom Vukovara te Laslova, Ernestinova i Antunovca dolazi do evakuacije žena i djece iz grada, ali grad napuštaju i muškarci sposobni za borbu. No unatoč tome, grad se i dalje uspješno brani,

ODLAZAK NA OBRAMBENE POLOŽAJE GRADA

BRANIMIR GLAVAŠ, zapovjednik obrane grada Osijeka:

Prvi počeci nastajanja Hrvatske vojske datiraju još od listopada 1990. godine. Stvoreni su prvi odredi u ilegalnim uvjetima. Već tada smo naoružali prve domoljube. Mislim da to nije tajna, i da sad možemo reći da smo u listopadu imali već šest stotina i pedeset domoljuba spremnih da skoče pred neprijateljske tenkove. U lipnju 1991. konačno je bilo svima jasno da se nastala kriza neće moći riješiti mirem putem. Počelo je stvaranje Zbora narodne garde. Osim u Zagrebu i Osijeku, u to vrijeme, nigdje nisu bile formirane jedinice ZNG.

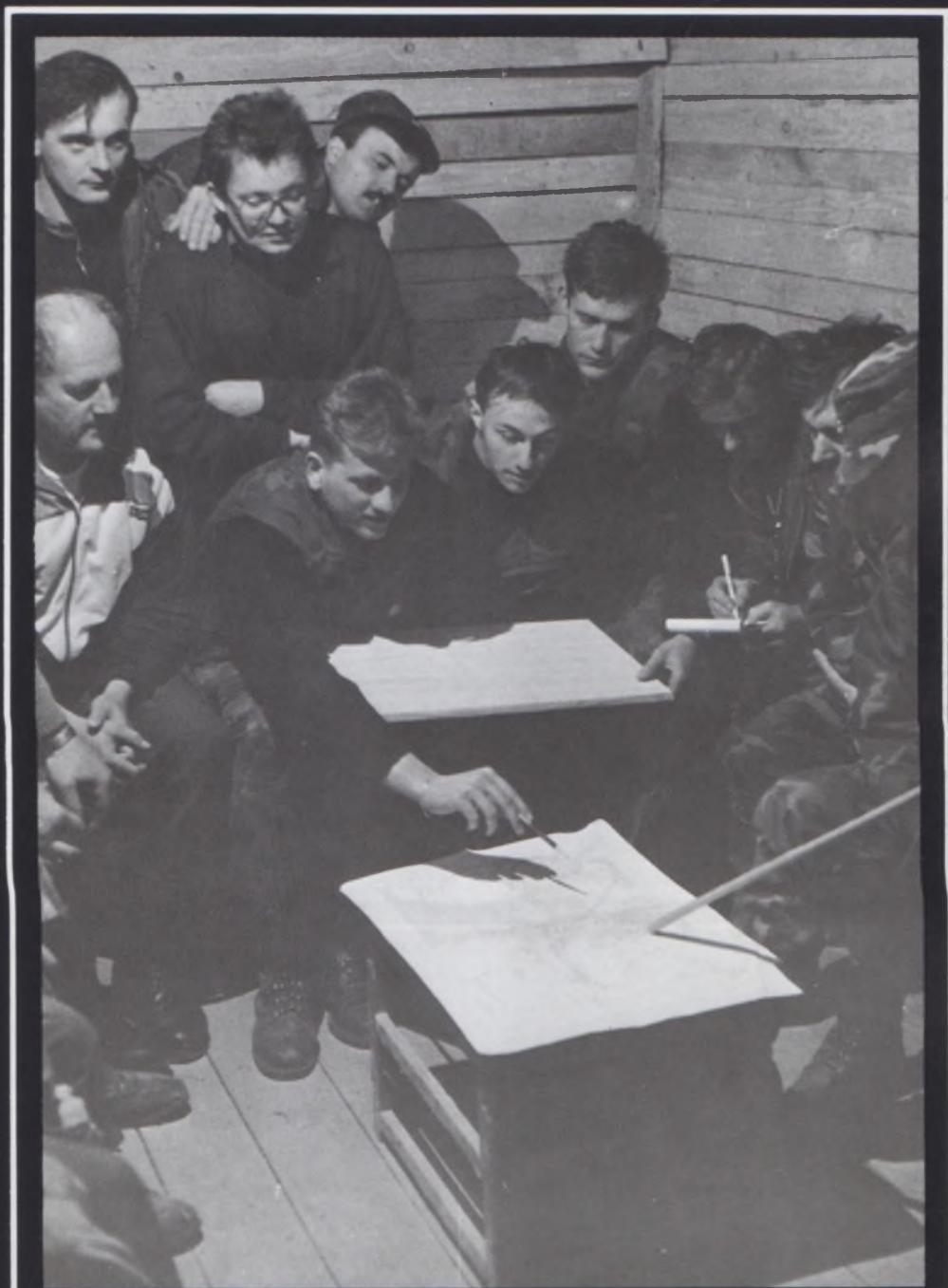

ČETNICIMA NIŠTA NIJE SVETO

ZAPOVJEDNICI U DRUŠTVU SA B. MIHALJEVIĆEM PRILIKOM PRVOG IZVOĐENJA SVEČANE PJEŠME POSVEĆENE 106. BRIGADI

DOGовор пред акцију

OSPOSOBLJENA BENZINSKA CRPKA U BIJELOJ VOJARNI

a sve službe u njemu uspješno funkcioniraju, tako da ima dovoljno svih vrsta energije, vode i hrane te svih drugih roba potrebnih za obranu i život grada.

Tijekom mjeseca prosinca 1991. godine neprijatelj ne odustaje od svojih namjera da potpuno ovlađa prostorom Istočne Slavonije. Međutim, Hrvatska vojska se konsolidirala i učvrstila svoje položaje, pa mu to ne uspijeva na Istočno-slavonskom bojištu. Srbočetnička armija stalno napada na položaje 106. brigade Hrvatske vojske, kao i na grad, koristeći topništvo, povremeno pokušava i kombinirane tenkovsko-pješačke prodore. U jednom takvom pokušaju uspijevaju osvojiti Novo Tenje te primaknuti svoje linije bliže gradu. Brigada se tijekom mjeseca dalje organizaciono sređuje i popunjava ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima.

7. prosinca 1991. godine dolazi do promjene zapovjednika brigade. Bojnički vojnik Eduard Bakarec odlazi na novu dužnost, a zapovjednik brigade postaje Franjo Kožinek.

Od siječnja do svibnja 1992. godine, nakon potpisivanja Sarajevskog primirja, nastaje stvarno primirje koje je bilo prvo uspješno sklopljeno nakon prethodnih petnaest. No srbočetnička vojska nije dugo mirovala, već nastavlja napadati položaje 106. brigade Hrvatske vojske topništvom, gotovo svakodnevno, a povremeno i pješačtvom nastojeći osvojiti nove teritorije i osigurati povoljnu poziciju u pregovorima. Međutim srbočetnici u tih pet mjeseci, sve do preuzimanja odgovornosti na okupiranom teritoriju od strane UNPROFOR-a, nisu uspjeli pomaknuti liniju obrane grada ni za milimetar.

U mjesecu travnju dolazi do nove reorganizacije u 106. brigadi Hrvatske vojske u kojoj 3. bataljun prelazi u 130. brigadu Hrvatske vojske, a prvi bataljun se dijeli na dva bataljuna od kojih jedan ostaje 1. bataljun, a drugi postaje 3. bataljun. Protuzračna postrojba brigade u međuvremenu izrasta u Laki raketno-topnički divizion.

Neposredno prije stvaranja ove knjige dijelovi 106. brigade Hrvatske vojske povlače se dublje u pozadinu u skladu sa mirovnim planom Ujedinjenih naroda, međutim spremni da borom oslobole okupirana područja Istočne Slavonije, ukoliko ne uspije realizacija mirovnog plana Ujedinjenih naroda.

ILUSTRIRAO: TUGOMIL ČOPČIĆ

**RAZVOJ I DJELOVANJE
POSTROJBI 106. BRIGADE
HRVATSKE VOJSKE**

ZAPOVJEDNIŠTVO 106. BRIGADE HRVATSKE VOJSKE

Zapovjedništvo 106. brigade Hrvatske vojske osnovano je 28. lipnja 1991. godine, iako su pripreme za njegovo osnivanje provedene ranije. Nakon formiranja na streljuštu "Pampas" zapovjedništvo je radilo u prostorijama organa općinske uprave Osijek u vrlo skučenim uvjetima, koji su na samom početku djelovanja 106. brigade Hrvatske vojske bili dovoljni, obzirom na činjenicu da je zapovjedništvo raspolagalo časnicima koji su bili inicialni dio za osnivanje svih postrojbi brigade.

Međutim, razvojem djelovanja 106 brigade Hrvatske vojske, prostori postaju premašeni pa se zapovjedništvo i dio osnovanih postrojbi seli u prostore "Saponije" Osijek. Kako se kod osnivanja novih postrojbi Hrvatske vojske osjećao nedostatak hrvatskih časnika, neki časnici odlaze iz 106. brigade Hrvatske vojske na druge dužnosti, a dolaze novi časnici. Tako iz zapovjedništva 106. brigade Hrvatske vojske odlaze u srpnju 1991. godine na nove dužnosti slijedeći časnici: Franjo Čebić, Viljem Marolt, Tomislav Marljanović, Tugomir Kuduz i Drago Medak. Na njihova mjesa dolaze novi časnici, odnosno vrši se preraspodjela postojećih časnika. Tako za načelnika štaba brigade dolazi Boris Delija, Franjo Koržinek za pomoćnika zapovjednika brigade za koordinaciju sa teritorijem, Ivan Ličanin preuzima poslove pomoćnika zapovjednika brigade za organizaciono-mobilizacijske poslove, a Đuro Khol i Franjo Vertag preuzimaju poslove operativaca. Vrlo brzo dolaze dvojica profesionalaca iz JNA, Černi Josip i Željko Radanović. Černi Josip preuzima funkciju načelnika za operativno-nastavne poslove, ali se nije dugo zadržao u 106. brigadi Hrvatske vojske, već s uspjehom preuzima zapovjedništvo 136. brigade Hrvatske vojske u Podravskoj Slatini.

Padom vojnih objekata u općini Osijek i zarobljavanjem različitog naoružanja, te nabavkama naoružanja i opreme iz drugih izvora, dolazi do naglog povećanja svih postrojbi brigade, pa se radi uspješnog zapovijedanja i komunikacije sa svim postrojbama zapovjedništvo 106. brigade Hrvatske vojske selli na nove lokacije u Tvrđu. Povećanje brigade također donosi određene promjene u sastavu zapovjedništva, ali i imenovanje časnika na do sada slabo razvijane djelatnosti, tako je Tugomir Kuduz imenovan za pomoćnika zapovjednika za operativno-nastavne poslove, a Đuro Koledić za pomoćnika zapovjednika za informativno-psihološku djelatnost.

ZAPOVJEDNIŠTVO 106. BRIGADE HV

ZAPOVJEDNICI 106. BRIGADE HV

Početkom mjeseca prosinca zapovjednik 106. brigade Hrvatske vojske Eduard Bakarec odlazi na novu dužnost u Zapovjedništvo obrane grada Osijeka, a za zapovjednika je imenovan Franjo Koržlnek. Tada u brigadi dolazi do određene reorganizacije radi efikasnijeg zapovijedanja brigadom i organizacije borbenih djelatnosti, pa su na dužnosti postavljeni slijedeći časnici:

- Franjo Čebić, načelnik štaba zapovjedništva 106. brigade,
- Boris Delija, pomoćnik zapovjednika 106. brigade za koordinaciju sa teritorijem,
- Đuro Koledić, pomoćnik zapovjednika za IPD,
- Franjo Mikić, pomoćnik zapovjednika za logistiku,
- Željko Radanović, načelnik topništva,
- Damir Beneta, načelnik PZO,
- Tihomir Tandarić, načelnik inženjerije,
- Zdravko Zetović, načelnik veze,
- Ivan Šušak, načelnik RBKO,
- Đuro Knol, pomoćnik načelnika štaba za operativno-nastvane poslove,
- Ivan Ličanin, pomoćnik načelnika štaba za organizacijsko-mobilizacijske i kadrovske poslove,
- Branko Veklić, pomoćnik načelnika štaba za opće poslove,
- Milan Ćosić, zapovjednik pozadinske satnije,
- Czigler Ratko, načelnik intendantske službe,
- Željko Špiranović, načelnik sanitetske službe,
- Ivan Grgić, načelnik prometne službe,
- Vladimir Draženović, načelnik tehničke službe,
- Goran Flauder, načelnik veterinarske službe,
- Dragutin Kovačević, načelnik finansijske službe,
- Vladimir Krizman, načelnik informatičke službe.

Tijekom odvijanja ovog rata, nametnutog Republici Hrvatskoj, bez obzira na različite promjene u časničkom sastavu zapovjedništva 106. brigade Hrvatske vojske, 106. brigada uspijeva, unatoč nedostacima naoružanja, streljiva i opreme, izvršavati borbene zadaće. Tijekom vremena uspijeva se na različite načine prilagovati niz potrebnih sredstava, naoružanja i opreme, tako da je stvorena brigada Hrvatske vojske sposobna za izvršavanje različitih borbenih zadaća.

PROMATRANJE VJEŽBE POSTROJBI 106. BRIGADE

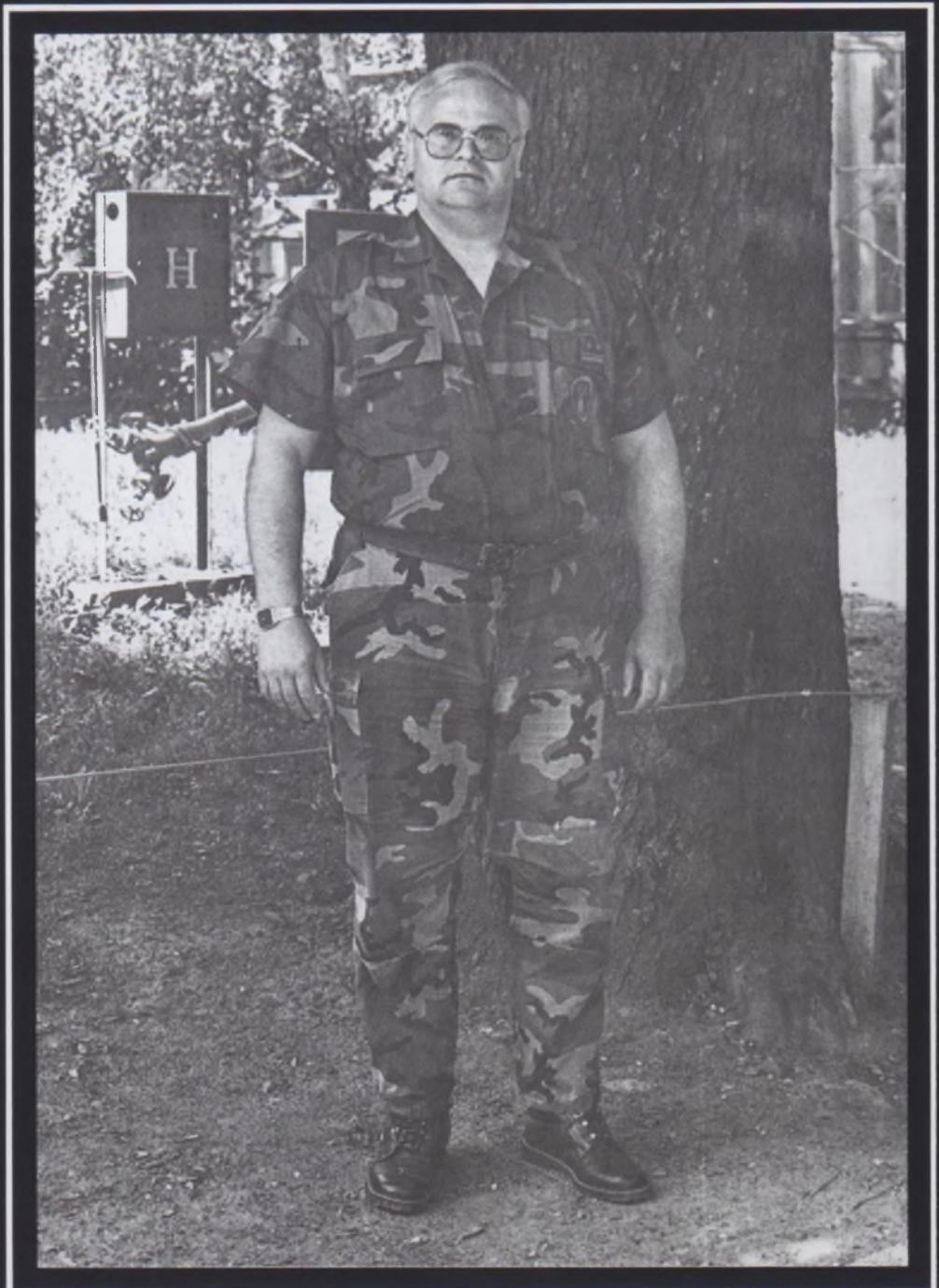

ZAPOVJEDNIK 106. BRIGADE SA PRIPADNICIMA ZAPOVJEDNIŠTVA

ZAŠTITNI VOD ZAPOVJED. 106. BRIGADE

PUKOVNIK FRANJO KORŽINEK

PRIMANJE POHVALA I PRIZNANJA ZA USPJEHE U BORBI

FRANJO KORŽINEK, zapovjednik 106. brigade HV:

Ako uspoređujemo stanje sa početka nastanka 106. brigade sa sadašnjim stanjem, može se ustvrditi da je 106. brigada snažna postrojba Hrvatske vojske sposobna da obavi sve zadaće u obrani Republike Hrvatske. U pogledu organizacije i rasta 106. brigade HV mogu sa zadovoljstvom konstatirati da je ona, kao najsnažnija postrojba s ovog područja, stalno rasla i jačala tako da je bila ishodište za nastajanje i drugih postrojbi HV na ovom području.

NI OVU CRKVU NIJE MIMOŠLA GRANATA

1. BATALJUN

Prvi bataljun je jedna od najstarijih postrojbi 106. brigade Hrvatske vojske, osnovan 28. 06. 1991. godine na streljuštu "Pampas". Nakon prvih borbenih djelatnosti na Klisi i Orlovnjaku raspoređuje se, pod zapovjedništvom Tugomira Kuduza i njegovog zamjenika Đure Koledića, u mjesne zajednice gdje se popunjava dobrovoljčarima. Tako se na području Retfale, Višnjevca i Josipovca razvija 1. satnija pod zapovjedništvom Ante Čička, koji ubrzo odlazi u 3. brigadu Zbora narodne garde, a naslijedi ga Zdenko Jelaš. Razvoj 2. satnije bio je na području mjesnih zajednica između Retfale i centra grada Osijeka pod zapovjedništvom Ivana Bertića, koji također uskoro odlazi u 3. brigadu Zbora narodne garde, a naslijedi ga Ivan Šoltić. Na prostoru 10 mjesnih zajednica, od Tvrđavice i Podravljia do Brješća razvija se 3. satnija pod zapovjedništvom Gorana Vibana, koji ubrzo odlazi za zapovjednika u vojnu policiju, a zamjenjuje ga Marinco Zanze.

Tijekom mjeseca srpnja i kolovoza 1991. godine 1. bataljun sudjeluje s uspjehom u obrani Tenje, Orlovnjaka, Laslova, Tvrđavice i Podravljia. Nakon ranjavanja zapovjednika Tugomira Kuduza, zamjenjuje ga Đuro Koledić. Tijekom mjeseca rujan 1991. godine postrojbe 1. bataljuna s uspjehom sudjeluju u zauzimanju objekata JNA, kao što su vojni stacionar u Tvrđi, Bijela vojarna, zloglasni poligon "C" i Dom JNA. Nakon oporavka, zapovjedanje 1. bataljuna ponovo preuzima Tugomir Kuduz. Padom objekata JNA dolazi se do potrebnog naoružanja, streljiva i opreme, te postrojbe bataljuna počinju naglo rasti. Početkom mjeseca listopada dolazi do promjene u zapovjedništvu 1. bataljuna, te zapovjednik postaje Ivan Šoltić, njegov zamjenik Andrija Hrančić. Dotadašnji zapovjednik Tugomir Kuduz i njegov zamjenik Đuro Koledić odlaze na dužnost u zapovjedništvo 106. brigade Hrvatske vojske. Tada također dolazi do izdvajanja postrojbi sa područja mjesnih zajednica Industrijska četvrt, Milan Tomljenović, Đuro Đaković i Brješće, te njihovog formiranja u 5. bataljun 106. brigade Hrvatske vojske, pod zapovjedništvom Nikice Kutleše i njegovog

PUKOVNIK I. ŠOLTIĆ,
ZAPOVJEDNIK 1. BATALJUNA

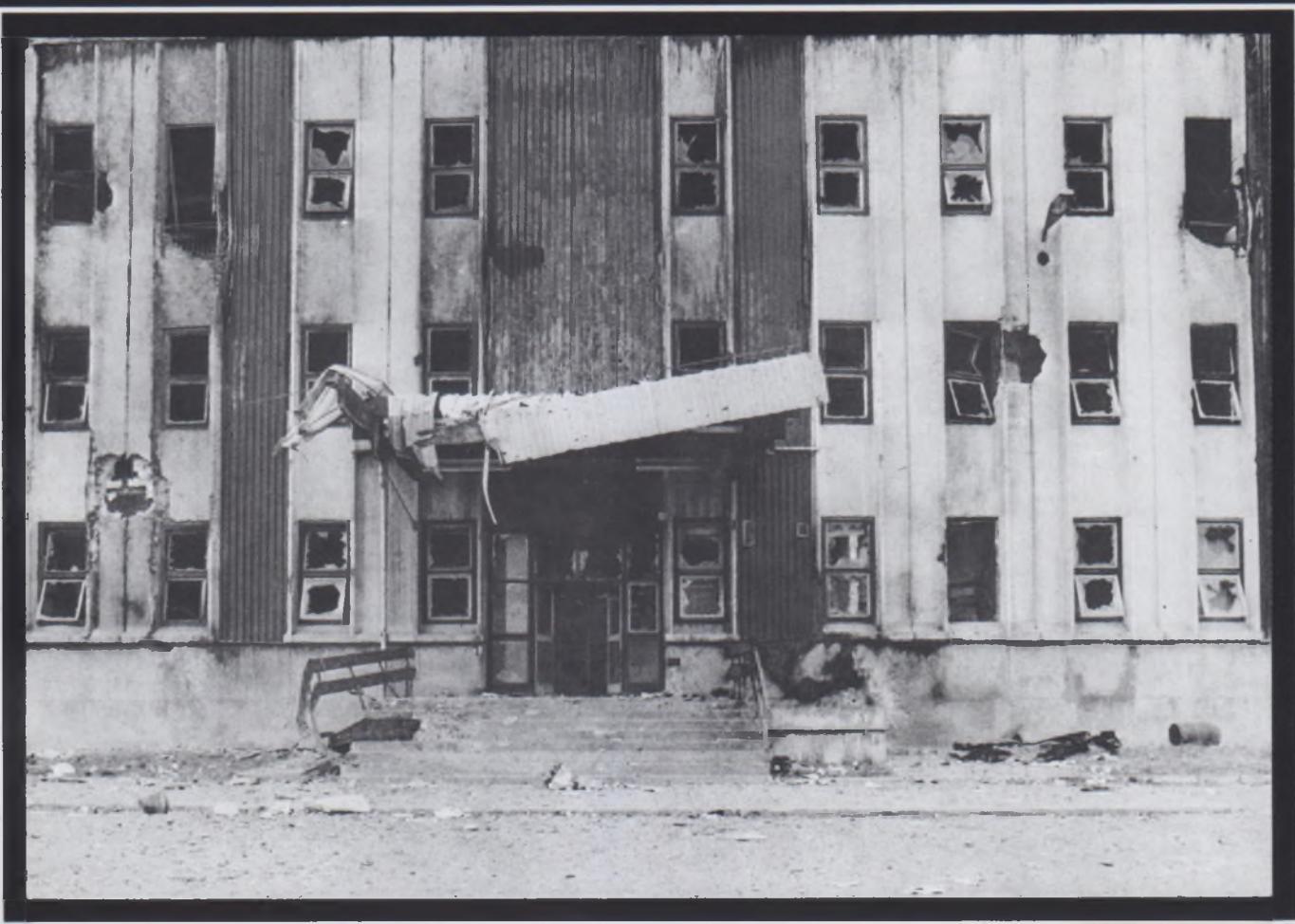

zamjenika Željimira Meštrovića. Dolazi i do promjena u zapovijedanju satnijama, pa zapovjednik 1. satnije postaje Miljenko Vrgoč, 2. satnijom zapovijeda Stipan Vuković, a 3. satnijom Zlatko Boras. I borbene djelatnosti uvjetuju promjene u zapovjeđanju 2. satnijom. Nakon ranjavanja Stipana Vukovića, zamjenjuje ga Herceg Zoran, a njega, ubrzo, Vlado Pongrac.

PREDAH NA FRONTU U NEMETINU

Priliv dobrovoljaca se i dalje nastavlja pa bataljun vrlo brzo broji više od tisuću vojnika. Bataljun i dalje uspješno drži položaje koji su mu dani, te šalje ispmoć u Nuštar i Antunovac. Uskoro 3. brigada Zbora narodne garde dobiva nove zadaće i odlazi sa položaja u Nemetinu, koje preuzima 1. bataljun. Preuzimanjem tih položaja, koji su zadnja brana sibocetničkim hordama, 1. bataljun ih utvrđuje i uspješno brani. Uspjehu obrane ovih položaja znatno doprinosi inženjerijsko uređenje, tako da oni postaju sigurna osnova za obranu grada. Tijekom vremena položaj u Nemetinu bili su stalno izloženi napadima agresora, od kojih se posebno ističe pješačko-tenkovski napad 05. prosinca 1991. godine kada je uspješno odbijen napad.

OBJEKT "SAPONIJE" NA PRVOJ BORBENOJ LINIJI

U OVOM PRAVCU JE AGRESOR

INTERVJU ZA HTV

PUNKT "ČITA"

Tijekom mjeseca ožujka dolazi do reorganizacije 1. bataljuna, 1. i 2. satnija se izdvajaju i postaju 3. bataljun 106. brigade Hrvatske vojske pod zapovjedništvom Andrije Hranića i njegovog zamjenika Miljenka Vrgoča. Od 3. satnije nastaje nova formacija 1. bataljuna sa četiri satnije i to: 1. satnija pod zapovjedništvom Gorana Bokića, 2. satnija pod zapovjedništvom Ive Lukića, 3. satnija pod zapovjedništvom Zdravka Gmja, a 4. satnija pod zapovjedništvom Davora Pintara

U trenutku pisanja ove knjige, 1. bataljun 106. brigade Hrvatske vojske i dalje čvrsto drži svoje položaje, očekujući da će snage UNPROFOR-a osigurati mir na okupiranim područjima i povratak tih teritorija u sastav Republike Hrvatske. Jer, ukoliko ne bude tako, borci 1. bataljuna spremni su to riješiti i oružjem.

ZA DOM SPREMI

EKIPA HTV-a U OBILASKU POLOŽAJA

OVUDA NEPRIJATELJ NIKADA NEĆE PROĆI

"OSE' SU SPREMNE

STIGAO UNPROFOR

ZLATKO KRAMARIĆ, gradonačelnik Osijeka:

Ovaj rat je uspio pomoći na neki način da Osijek postane prostor o kome se zna u Europi i Svijetu. Sada je općepoznato da se ratom ne može rješiti ni jedan problem. To će se morati rješiti tamo gdje je i počelo, što znači u Srbiji gdje je počela kuhinja.

Ako se akcija UNPROFOR-a iskompromitira, postoji mogućnost rješenja problema vojnim putem.

PUK. I. ŠOLTIĆ SA BRAĆOM GRNJA

JEDNA OD MNOGOBROJNIH GRANATA KOJIMA JE POGOĐEN OSJEČKI I HRVATSKI GOSPODARSTVENI GIGANT

---

2. BATALJUN

Ovaj je bataljun osnovan 28. lipnja 1991. mobilizacijom vojnika preko Sekretarijata narodne obrane. Tada je brojao 309 vojnika. Odmah je raspoređen na položaje sela Tenj, Antunovac, Orlovnjak, Ćelije, Ernestinovo, Laslovo i položaje prema Tenji. Bataljun su sačinjavali zapovjedništvo, tri satnije, izviđačko-diverzantsko odjeljenje, odjeljenje veze, prateći vod i pozadinski vod. Zapovjednik bataljuna je bio Zvonimir Erk, dozapovjednik Drago Radišić, zapovjednici i dozapovjednici satnija Pero Mihaljević i Berislav Utković (1. satnija), Damir Grundler i Mato Čosić (2. satnija), Zvonimir Perić i Željko Kožul (3. satnija). Nakon poznatih događaja u Ćelijama zapovjednik 1. satnije postaje Miro Tomljenović. U borbama oko Ćelija, od 5. srpnja, smrtno su stradala dva pripadnika Zbora narodne garde - Damir Pavlčić i Drago Bedula, a prva satnija ostaje u selu u okruženju štiteći mještane. Tek 10. srpnja dolazi do izvlačenja 1. satnije iz Ćelija. Istog dana zapovjednik bataljuna Zvonimir Erk napušta mjesto zapovjednika, a umjesto njega dolazi Vladimir Burić, za njegovog zamjenika Dubravko Pancić, za pomoćnika zapovjednika za pozadinu Ivan Katić, za obaveštajca Zvonko Perić te za operativca Željko Kožul. Nakon toga dolazi do ustroja bataljuna na teritorijalnom principu te u postrojbe 2. bataljuna ulaze jedinice iz mjesnih zajednica. U to vrijeme užurbano se radi na omasovljenju ljudstva u bataljunu i podizanju borbene gotovosti na što viši nivo. Početkom kolovoza 1991. bataljun broji oko 560 vojnika. U isto vrijeme dolazi do promjena u zapovjedništvu bataljuna: zapovjednik postaje Dubravko Pancić, a njegov zamjenik Željko Kožul. Zapovjednici satnija postaju: Ante Tolj (1. satnija), Ilija Vučemilović (2. satnija), Darko Fapali (3. satnija) i Ivan Grgić (4. satnija). Na mjesta dozapovjednika satnija dolaze: Slobodan Tolj (1. satnija), Goran Prpić (2. satnija) i Gani Zahiti (3. satnija). Dolaskom novih zapovjednika na dužnost počinje utvrđivanje prvih borbenih linija na širokoj liniji bojišnice, Južna obilaznica grada, položaji na Orlovnjaku i Antunovcu, te u Ernestinovu i Laslovu.

Tijekom kolovoza bataljun uspješno vodi borbe sa četničkim snagama, ne dopuštajući im prodror preko linije bojišnice. Borbe se vode u Laslovu, na pustari Orlovnjak, Tenji i Ernestinovu. Krajem kolovoza bataljun broji već 928 vojnika. Krajem osmog i početkom devetog mjeseca 1991. godine dolazi do oružanih sukoba sa pripadnicima tzv. JNA na poligonu "C" gdje interventni vod zarobljava vozilo "plincgauer" i uništava nekoliko drugih borbenih vozila. U isto vrijeme sastavu 2. bataljuna priključuje se vod iz HEP-a, koji ostaje u sastavu 2. bataljuna do travnja 1992. godine. 15. rujna pripadnici 2. bataljuna sudjeluju u osvajanju Bijele vojarne, kada su ranjena četvorica, a

**PUK. D. PANCIĆ ZAPOVJEDNIK
2. BATALJUNA**

B. GLAVAŠ U OBILASKU OBR. LINIJA GRADA

BORCI NA TENJSKOJ CESTI

poginuo jedan borac. Akcija je uspješno okončana i nakon trodnevnih borbi dio jugo-vojnika bježi, a veći dio je zarobljen. Također, početkom rujna vrši se napad na P. Slatinu i Šodolovce, kojom prilikom je uništeno jedno borbeno vozilo i nekoliko neprijateljskih vojnika, a razoružava stanovništvo sela Dopsln. Bataljun tada broji oko 1200 ljudi te formacijski prelazi okvire bataljuna i 25. 09. 1991. godine formira se 3. bataljun koji obuhvaća mjesta Čepin, Vladislavce, Vuku, Hrastln, Beketince i Čepinske Martince, međutim zona odgovornosti 2. bataljuna se ne smanjuje, a sve češće dolazi do otvorenih borbi s neprijateljem. Od preostalih, oko 850 ljudi, uskoro bataljun ponovno prerasta formacijske okvire na oko 1000 vojnika, te se formira još jedan bataljun - 4., koji obuhvaća vojнике iz Antunovca, Ivanovca, Ernestnova i Laslova. Sada se smanjuje i zona odgovornosti 2. bataljuna koja se proteže po Južnoj obilaznici do Brijesta.

U prvoj polovici listopada bataljun uspješno brani jugoistočne prilaze gradu Osijeku, te zajedno sa ostalim postrojbama 106. brigade Tenju, Laslovo i Orlovnjak. U to vrijeme borbe su sve učestalije i napomljive, ali moral i spremnost vojnika je na visokom nivou te nema popuštanja na liniji bojišnice. Uporedo sa izvršavanjem borbenih zadataka ponovno dolazi do promjena u zapovjedništvu: zapovjednik je Dubravko Pancić, dozаповједник Ivan Katić, pomoćnik zapovjednika za pozadinu postaje

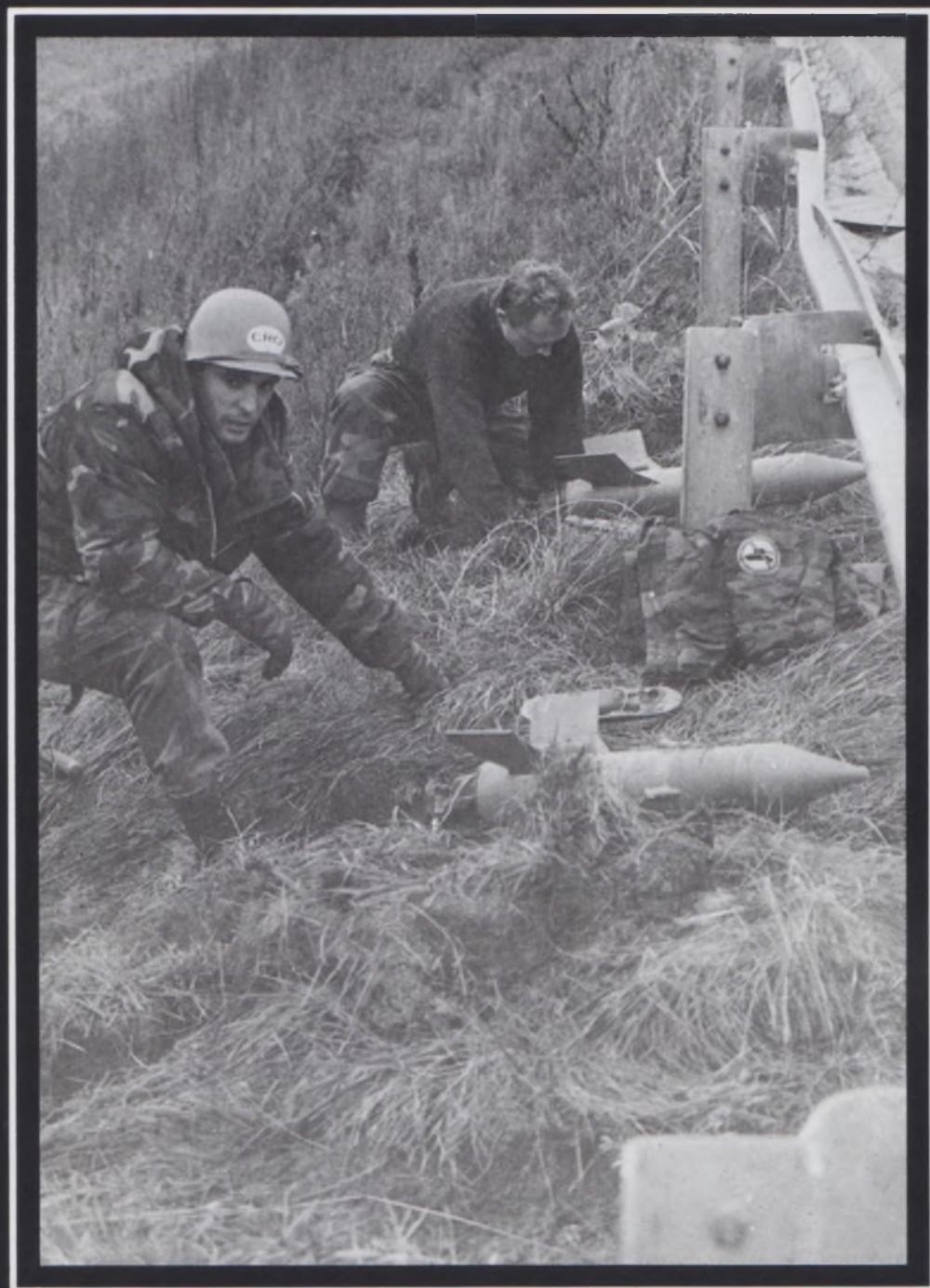
BORCI NA DOBRO UTVRDENIM
LINIJAMA OBRANE OSJEKA

ORUŽJE UVIJEK MORA BITI SPREMNO ZA OBRANU

ČEKAMO ČETNIČKE TENKOVE

UVIJEK SPREMNI

Zdenko Mrčela, a referent za IPD Željko Krivić. U ovom ustrojstvu bataljun djeluje sve do početka prosinca 1991. godine. U više navrata nadlijudskim naporima zaustavljaju prorod srbočetničkih formacija na svim linijama obrane. U borbama oko Antunovca, Orlovnjaka i Seleša uništili su znatan broj neprijateljskih vojnika, tri tenka i četiri transporter. Stradala su smrtno četiri borca, a nekolicina je ranjena. Posebno su uspješni bili pripadnici interventnog voda koji su tom prilikom uništili dva tenka i dva oklopnjaka, a istakli su se osobito: Zvonko Krištić, Adnan Gilbanović, Miro Samardžić, Šime Šarić, Štefo Katić, Ivan Ivelj, Zlatko Sukić, Vladimir Kataj, Ante Šilović, Ivica Omazić, pod zapovjedništvom Ljubomira Parlova i Damira Jugovića. Nakon što je neprijatelj uspio potisnuti snage koje su držale Tenju izvan samog mesta, pripadnici te postrojbe pridodaju se 2. bataljunu, te bataljun narasta na 1260 vojnika i djeluje u tom broju izvjesno vrijeme, tj. do 10. veljače 1992. godine kada se formira novi četvrti bataljun pod zapovjedništvom Darka Fapalija. Mijenja se i zona odgovornosti 2. bataljuna i proteže se lijevo od Poljoprivrednog fakulteta do desno od pustare Policer. Mijenja se i zapovjedna struktura u obnovljenim satnjama, pa zapovjednik 2. satnije postaje Antun Batinić, a zapovjednik 3. satnije Josip Kovačić.

Još od mjeseca rujna prošle godine 2. bataljun je prvi u postrojbama HV uveo automatsku obradu podataka, a ubrzo i u ostale postrojbe HV na području Istočne Slavonije.

TRENUCI PREDAH

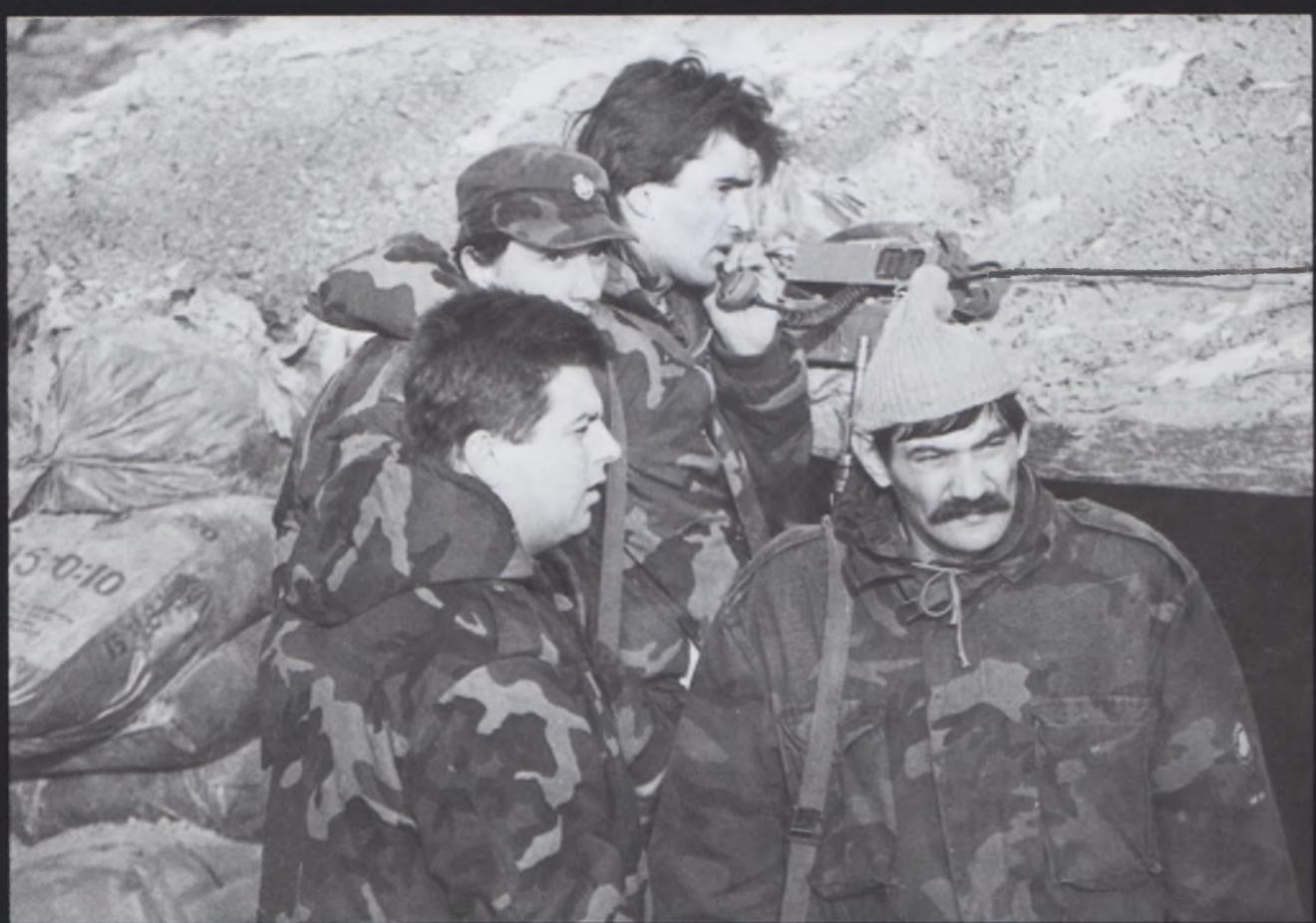

BORCI NA PUSTARI "TUFEK"

JOŠ JEDNO ORIGINALNO RJEŠENJE

STALNA KOORDINACIJA DJELOVANJA

ILUSTRIRAO: TUGOMIL ČOPČIĆ

3. BATALJUN

3. bataljun u sastavu 106. brigade Hrvatske vojske formiran je tri puta. Prvi puta formiran je na području Čepina, Čepinskih Martinaca, Beketinaca, Vuke, Hrastina i Vladislavaca pod zapovjedništvom Slobodana Tolja. Nakon odlaska 3. i 4. bataljuna 106. brigade u 130. brigadu HV, 5. bataljun postaje 3. - koji također uskoro prelazi u 130. brigadu, a sadašnji je 3. bataljun nastao preformacijom 1. bataljuna pod zapovjedništvom Andrije Hranića i njegovog zamjenika Miljenka Vrgoča. Ratni put tog novog 3. bataljuna kretao se od držanja položaja u Orlovnjaku, Tenji i Laslovu od 7. srpnja do 3. rujna 1991. godine do položaja u Tvrđavici i na Dravi kod Višnjevca.

Sredinom mjeseca rujna 1991. godine borci, koji danas sačinjavaju postrojbe, sudjeluju u napadu na Bijelu vojamu i njenom osvajanju. Polovicom listopada, satnije koje sada sačinjavaju 3. bataljun, uspješno brane položaje u Nuštru, a istovremeno i nadalje brane položaje u Tvrđavici.

Početkom studenog 1991. godine u cijelosti preuzima liniju obrane u Nemetinu, gdje se i danas nalazi, ali sada kao 3. bataljun. Držeći ove položaje u Nemetinu u jednom trenutku pridodani su liniji obrane Antunovac-Seleš (19-23. studenog 1991. godine).

Cjelokupno djelovanje 3. bataljuna bilo je, kao što je i danas, u držanju položaja u svojoj zoni odgovornosti. U tim zadaćama bataljun je bio vrlo uspješan, i usprkos čestim silovitim neprijateljskim napadima iz svih vrsta naoružanja, pa i pokušaja pješačkih proba.

Jedan takav napad srbočetničkih okupatorskih jedinica zbio se 5. prosinca 1991. na liniji obrane Nemetina, kada je bataljun uspješno odbio napad neprijatelja i pokazao da je ta linija obrane za agresore neosvojiva. Istovremeno, zapovjedništvo i vojnici stekli su još jedno ratno iskustvo više, a samim time i veću sigurnost u vlastite snage i mogućnosti, što se pokazalo velikim plusom tijekom daljeg ratovanja. Držeći položaje u Nemetinu, u isto vrijeme su pripadnici ovoga bataljuna i dalje dograđivali i utvrđivali svoje obrambene položaje.

Na svom kratkom, ali teškom ratnom putu, mnogi su dragi i nezaboravni suborci ranjeni, devet boraca je poginulo.

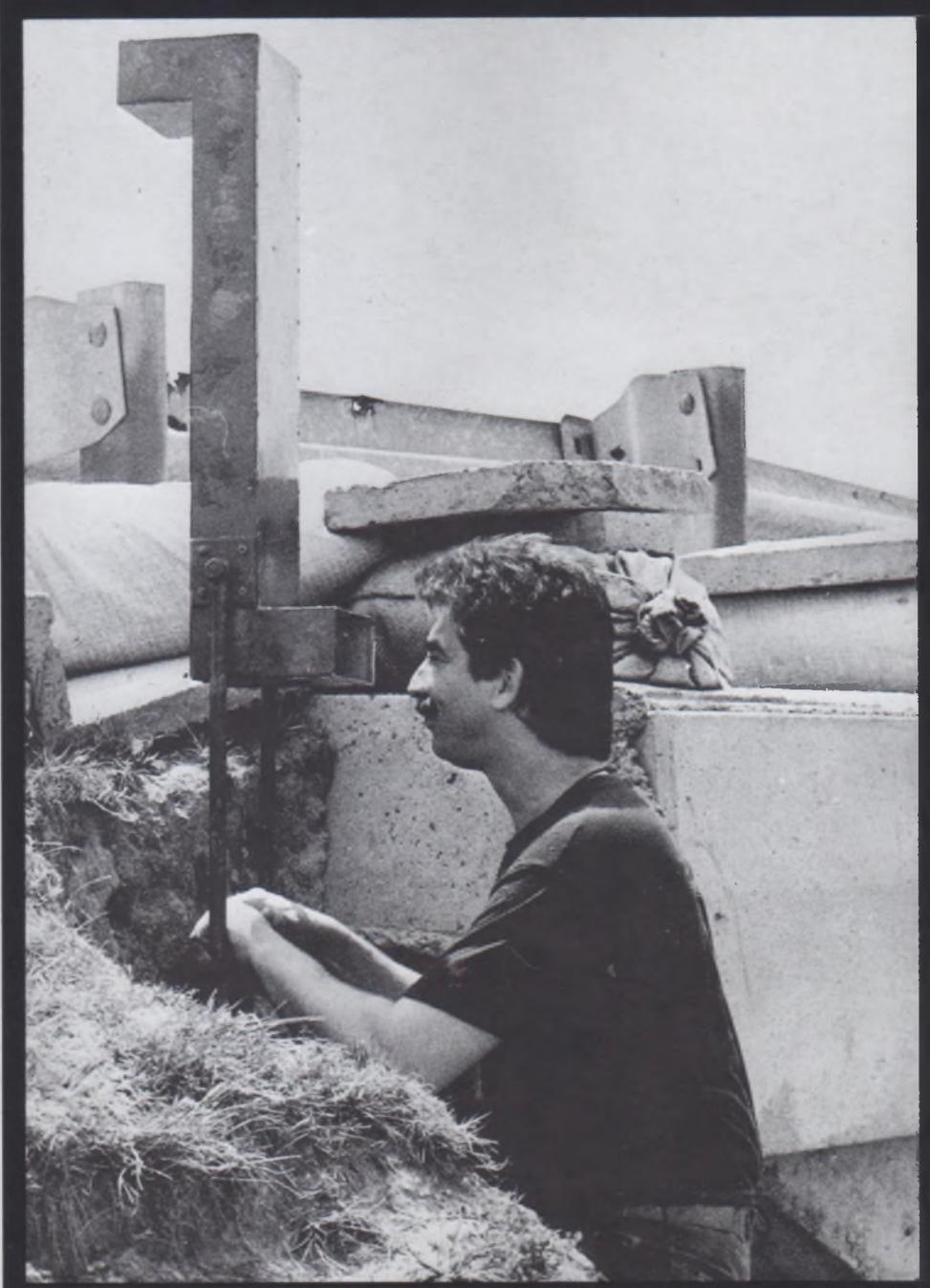
BOJNIK A. HRANIĆ.
ZAPOVJEDNIK 3. BATALJUNA

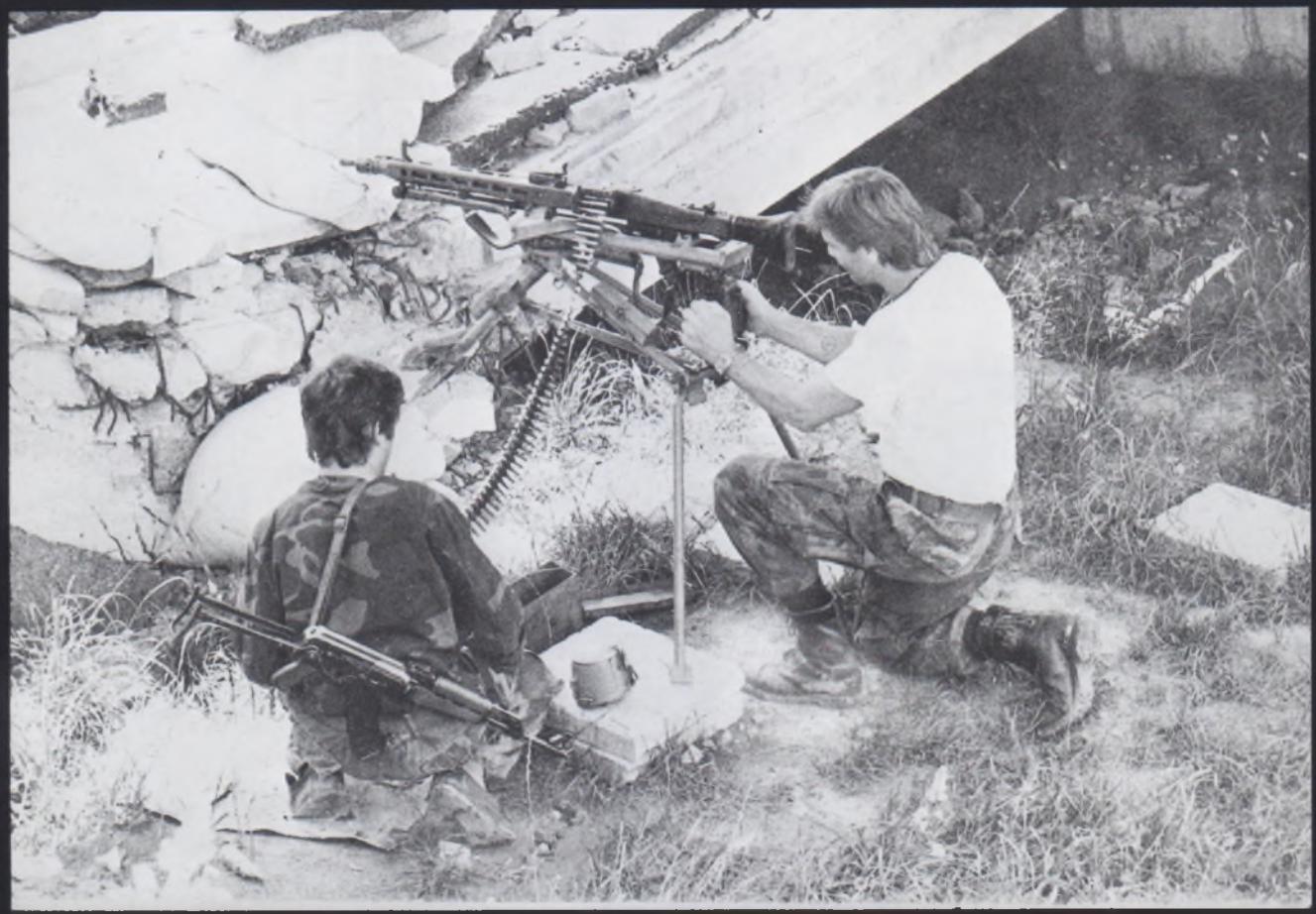
FOTOGRAFIJA ZA USPOMENU

UVIJEK NA OPREZU

BORCI NA PUNKTU

STROJNICA JE UVIJEK SPREMNA

HRVATSKI BARJAK SE VIJE

FOTOGRAFIJA ZA USPOMENU

VISOKOREGALNO SKLADIŠTE "SAPONIJE"

---

4. BATALJUN

Ovaj je bataljun formiran 1. veljače 1992. godine od 2., 3. i 4. satnije ranije ustrojenog 2. bataljuna. Tako se, zapravo govori o daljnjem djelovanju istih ljudi, pod komandom novog bataljuna i novog zapovjedništva, dok su oni već predstavljali veterane u 106. brigadi Hrvatske vojske.

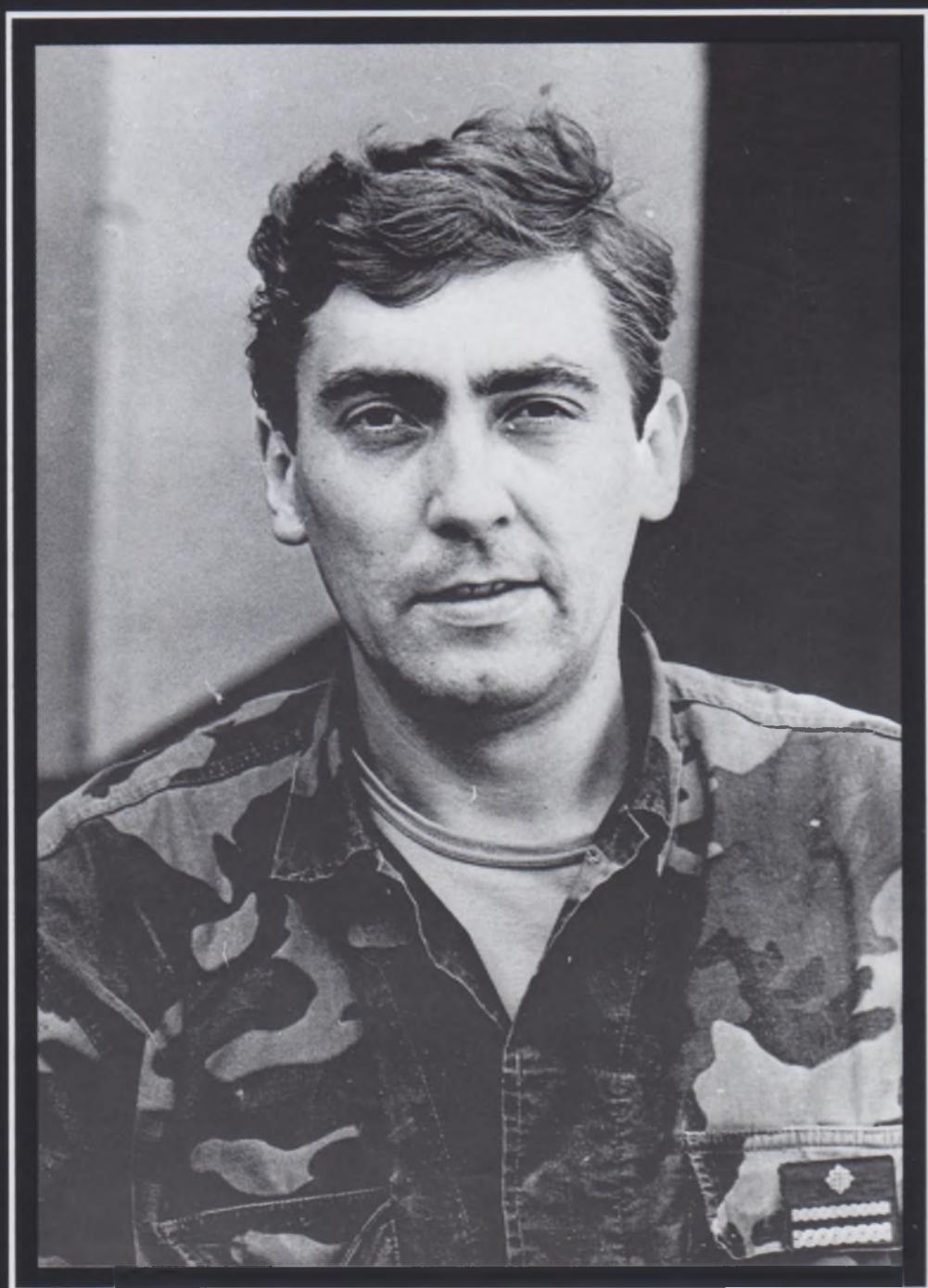

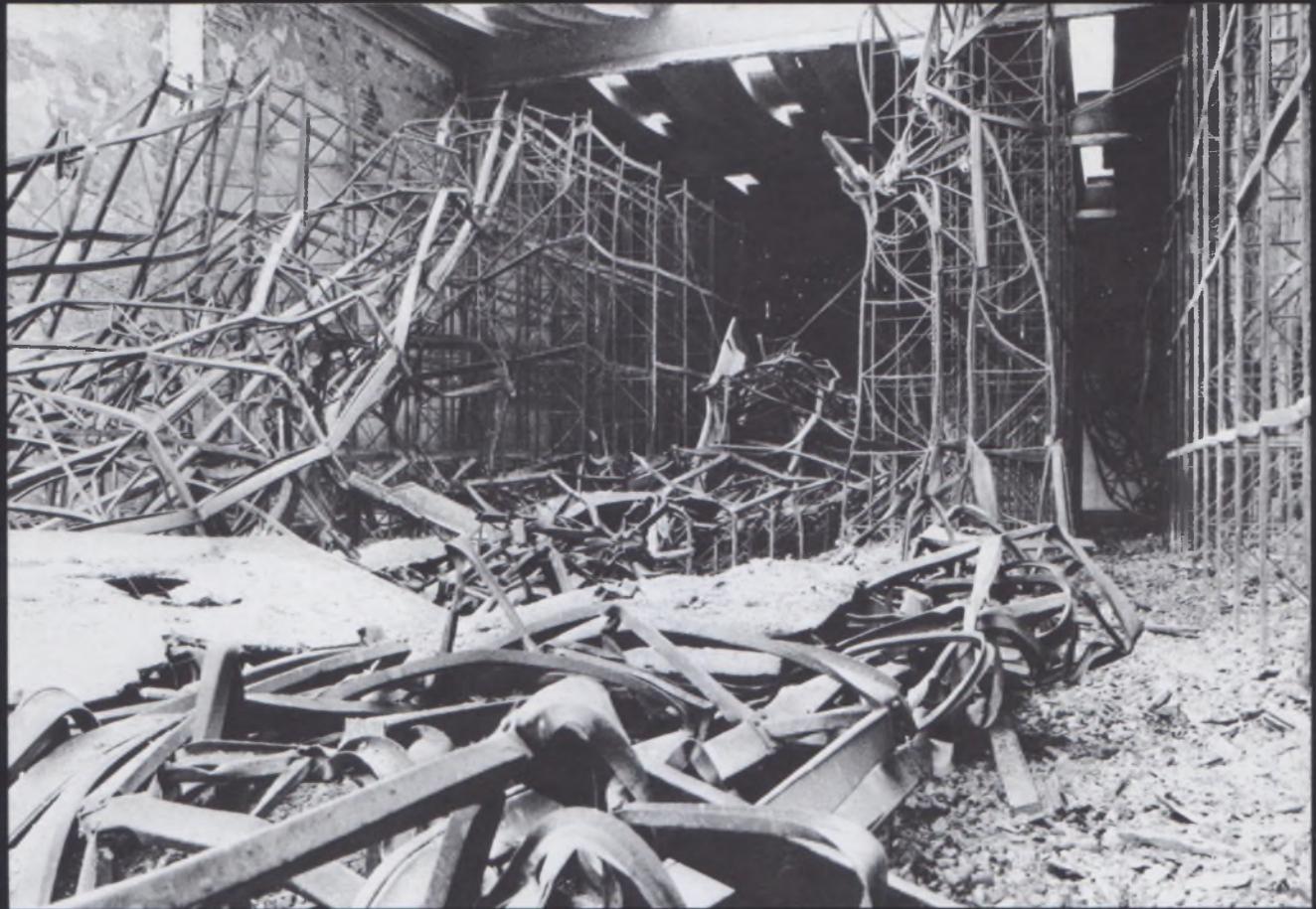
BORCI 4. BATALJUNA 106. BRIGADE

4. bataljun drži južnu obrambenu liniju grada Osijeka. I to Prehrabeno-poljoprivredni fakultet, nadvožnjak "Klisa" - dužinom južne obilaznice, dakle prostorno prilično veliku zonu odgovornosti, a pod čestom unakrsnom paljicom iz Baranje, Sarvaša, Klse i Tenje. Dlo odgovornosti ovoga terena primio je od 3. brigade Zbora narodne garde.

Vojnici 4. bataljuna sudjelovali su u napadima i osvajanju Bijele vojarne, na poligon "C", te u obrani Tenje, Laslova, farme Oriovnjak, Paulin-Dvora, te u borbama za Blje, Ernestinovo i Antunovac. Duže vrijeme bataljun je držao položaje na pustarama Policer i Tufek kao i na Poljoprivredno-prehrabbenom fakultetu.

BOJNIK DARKO FAPALI,
ZAPOVJEDNIK 4. BATALJUNA

"SAPONIA" DANAS - POGONI U NEMETINU

RATNO PRIJATELJSTVO

U navedenim borbama vojnici 4. bataljuna su uz nadljudske napore, svojom hrabrošću i požrtvovnošću uništili znatan broj neprijateljskih snaga i borbenih sredstava, a sedam izvrsnih boraca je u tim akcijama poginulo.

Nakon ovih akcija na bojištima u neposrednoj okolini grada Osijeka 4. bataljun je, iako izložen učestalim srbočetničkim napadima, ostao čvrsto na prvoj liniji obrane grada. Od posljedica ovih napada na obrambene linije poginula su još dvanaestorica vojnika, istaknivši se svojom hrabrošću i nesebičnošću.

ODLAZAK NA POLOŽAJ

Nakon ustroja 4. bataljuna, koji je brojao 626 vojnika, zapovjednik postaje Darko Fapali, dozаповједник Gani Zahiti pomoćnik zapovjednika za IPD Ivan Mišković, pomoćnik za logistiku Ivan Trconić, a zapovjednik Pozadinskog voda Željko Vinter. Za zapovjednike satnija imenovani su sljedeći ljudi: Mijo Žaper (1. satnija), Miro Tomljenović (2. satnija), Vinko Ivanković (3. satnija) i Mato Šabić (4. satnija), nakon čije je pogiblje imenovan Boris Mikloš. U sastav 4. bataljuna ide i Plonirsko-diverzantsko odjeljenje čiji je zapovjednik Zdenko Mekić i Inženjerijsko odjeljenje pod zapovjedništvom Mladena Kovačeka.

SNIMKA ZA USPOMENU

Vojnici svih postrojbi 4. bataljuna radili su na ukopavanju prve, druge i treće linije obrane grada Osijeka, komunikacijskih rovova, te na zaprečivanju cestovnih komunikacija koji se nalaze u zoni odgovornosti ovog bataljuna.

UTVRĐENI POLOŽAJI

U periodu od kraja ožujka do početka svibnja bataljun intezivno radi na popravcima i dograđivanju bunkera i rovova jačajući time djelotvornost obrane prvi linija. Mobiliziranjem novih vojnika u ožujku zapovjedništvo 4. bataljuna radi na omasovljenju kako bi se i na taj način postigla adekvatna borbena gotovost koju uvjetuje širina zone odgovornosti te cjelokupno stanje na bojišnici, budući da su neprijateljske provokacije i napadi bili svakodnevni. Naime veliki je broj pripadnika bataljuna prešao u aktivni sastav Hrvatske vojske, kao i u Vojnu policiju, pa ga je formacijski valjalo popuniti odgovarajućim brojem ljudstva.

Pozadinski vod 4. bataljuna, njegovo tehničko odjeljenje, vrlo je aktivno radilo na sanaciji jednog dijela Bijele vojarne, praonice rublja, automehaničarske radionice i radionice za tehnički pregled vozila, te cjelokupne infrastrukture tog dijela vojarne.

Vojnici su uključeni u humanitarni fond za raspodjelu novčanih sredstava za pomoć obiteljima poginulih i ranjenih vojnika, ozbiljno shvativši ovu humanitarnu akciju ustrojenu na razini 106. brigade.

PRIPREMA "MALJUTKI"

MJEŠOVITI TOPNIČKI DIVIZION (MTD)

Početkom mjeseca studenog 1991. jedna od postrojbi 106. brigade bio je I Mješoviti artiljerijski divizion - MAD, postrojba formirana od otetog oružja.

Krajem siječnja ove godine, u cilju ostvarenja konačnog rezultata domovinskog rata - potreba za specijalizacijom i taktičko-borbenim zadaćama, traže se nove forme organizacije i oblici moderne vojske, te dolazi do podjele MAD-a na dvije postrojbe: na Mješoviti topnički divizion (MTD), sastavljen pretežito od oruđa za dalekometno djelovanje po strateški zaštićenim položajima neprijatelja u dubini privremeno okupiranog hrvatskog teritorija, te na Mješoviti protuoklopni topnički divizion (MPOTD), namijenjen neposrednoj borbi protiv oklopnih sustava neprijatelja.

ZNAMO I MI VRATITI

MTD je od samoga početka svoga postojanja bio aktivan na širem području obrambene zone grada, a jedinice postrojbe zauzimale su ključne dijelove obrambenih linija Osijeka prema neprijatelju na južnim i sjevernim linijskim obranama.

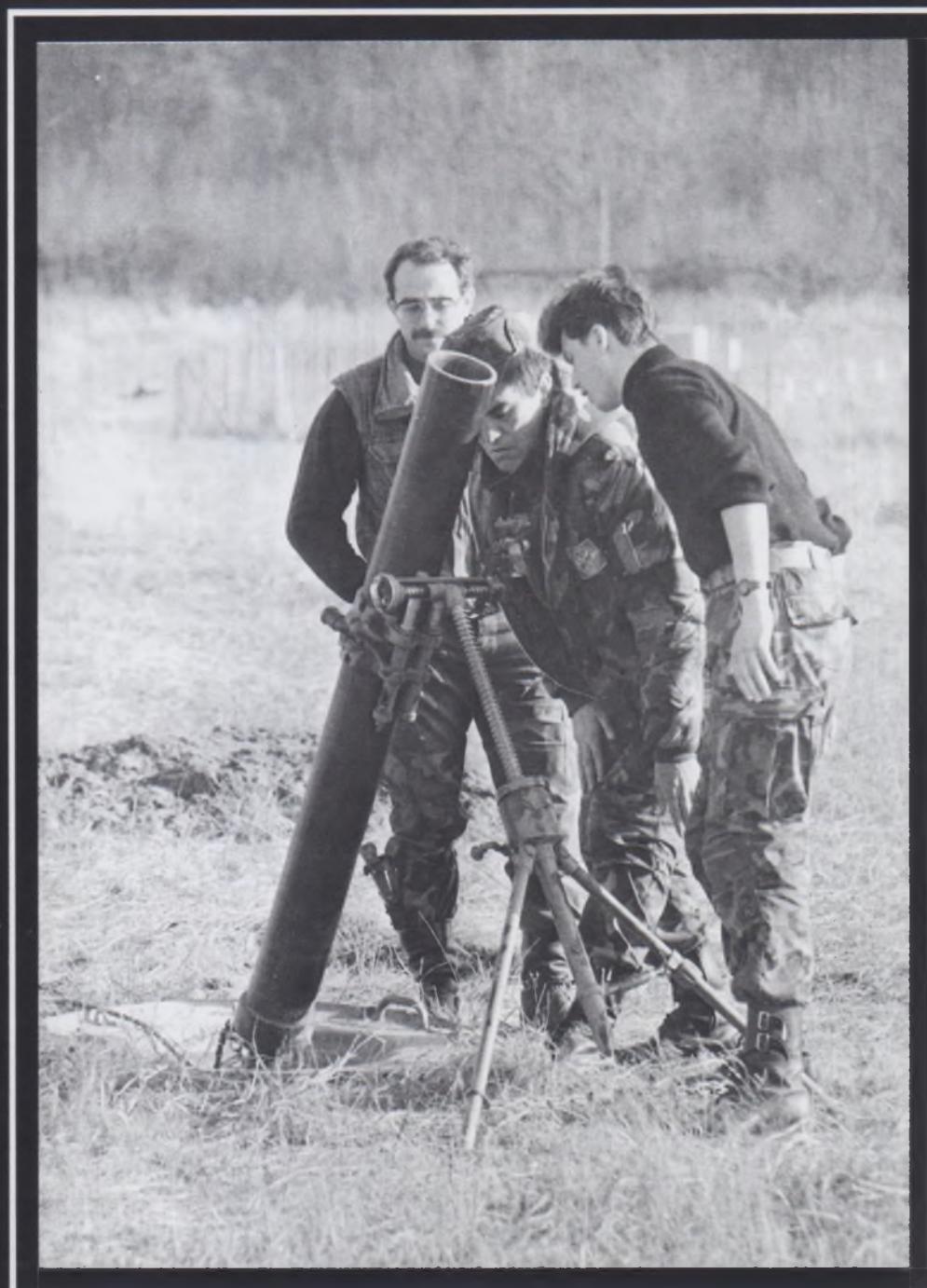
BOJNIK TOMISLAV GELO.
ZAPOVJEDNIK MTD-a 106. BRIGADE

B-1 SPREMAN ZA PALJBU

VAŽNO JE DOBRO PRIPREMITI ORUĐE

Istočne linije obrane MTD je zaposjedao do dislociranja, na položajima Donji grad - Nemetin, 1. bitnicom pod zapovjedništvom Marka Plazanića. Ova minobacačka jedinica uspješno je pružala taktičku podršku postrojbama koje su branile ove prilaze gradu.

NA POLOŽAJIMA OKO IVANOVCA

Ove pozicije zaposjeda i jedan vod 3. bitnice, pod zapovjedništvom Roberta Horvata, koja je svojim razornim oruđima neprijatelju jasno davala da ne može prići ni u blzinu grada, a kamoli u njega ući.

Južne linije obrane također čuva 3. bitnica svojim samohodnim topovima 90 mm, te je u više navrata zaustavila pokušaje neprijatelja da ovlada ovim prostorima.

Uz 3. bitnicu MTD-a južne linije obrane grada čuva do dislokacije i 2. bitnica topova B-1 76 mm, pod zapovjedništvom Krešimira Novaka. Svojim, iako zastarjelim oruđima, kontrolira nesuvise želje srbočetničke armade.

PRIPADNICI BITNICE B-1

JOSIP IGNAC, general-bojnik, pomoćnik načelnika Glavnog stožera HV:

Hrvatska vojska je nastala u vihoru rata i okrutne agresije velikosrpske jugosoldateske na Republiku Hrvatsku i njenu mladu demokraciju, koja je svoje uzore i uporišta tražila u najvišim civilizacijskim i demokratskim dostignućima suvremenog svijeta... stvorivši temeljne pretpostavke za međunarodno priznanje suverene i neovisne Republike Hrvatske.

NAŠE SAMOHOTKE

SAMOHOTKE U AKCIJI

ONI SU "ZABIBERILI" ČETNICIMA

Onaj prateći, ali nezaobilazni dio taktičkog djelovanja, pripada i zapovjednoj bitnici (očima i ušima diviziona), hrabrim ljudima koji po cijenu života bukvalno čuče po krovovima ovoga grada i ispravljaju cijevi topova do putanje koja garantira stopostotnu preciznost pogodaka.

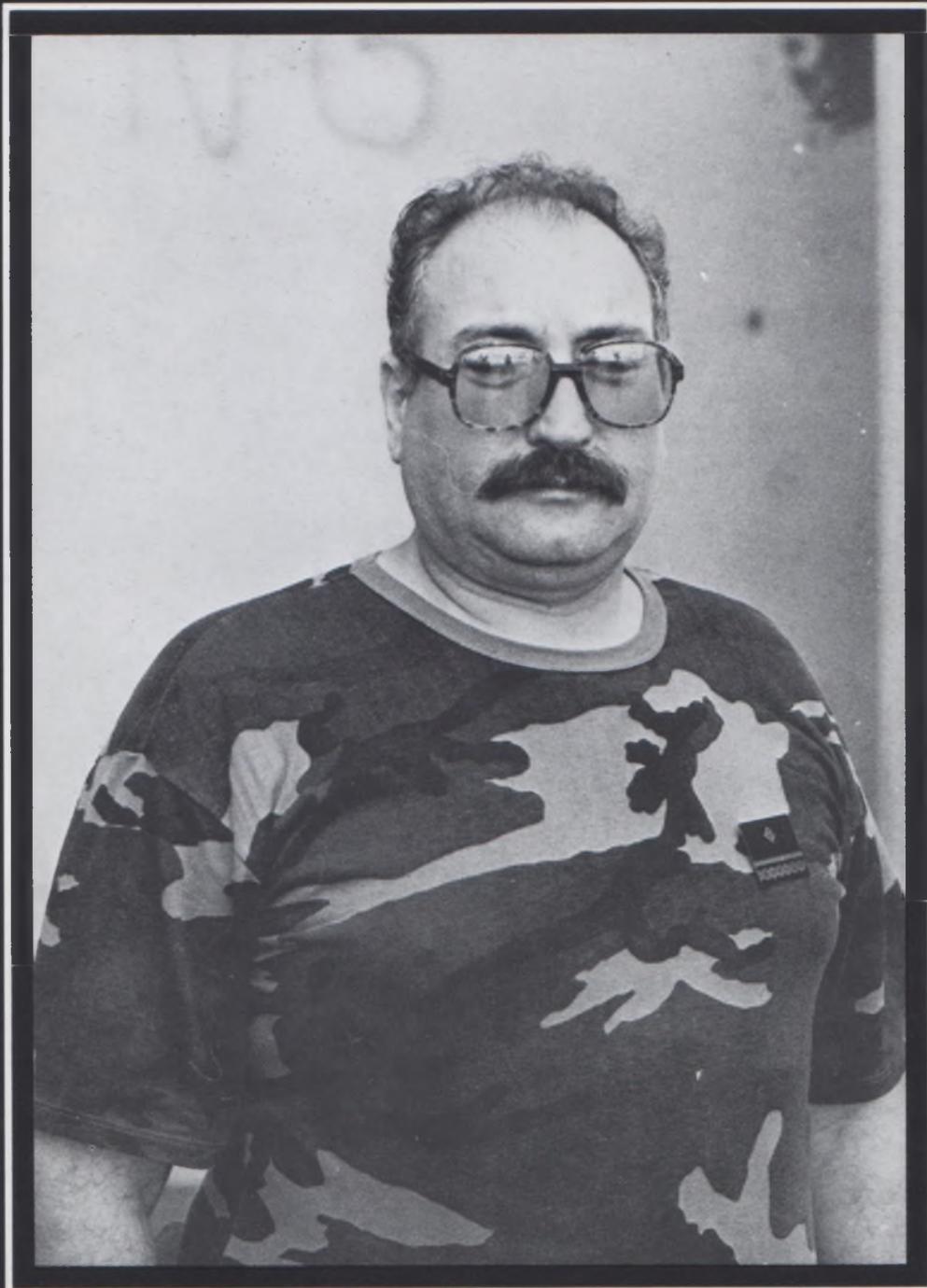
Krunu svemu dala je logistika i zapovjedništvo koji su vještim manevrima uspijevali izvući maksimum od ljudstva i oruđa: to su zapovjednik Tomislav Gelo i dozаповједник Mato Vila, te Željko Radanović, načelnik topništva 106. brigade.

RAZRUŠENI POGON "SAPONIJE" U NEMETINU

MJEŠOVITI PROTUKLOPNI TOPNIČKI DIVIZION (MPOTD)

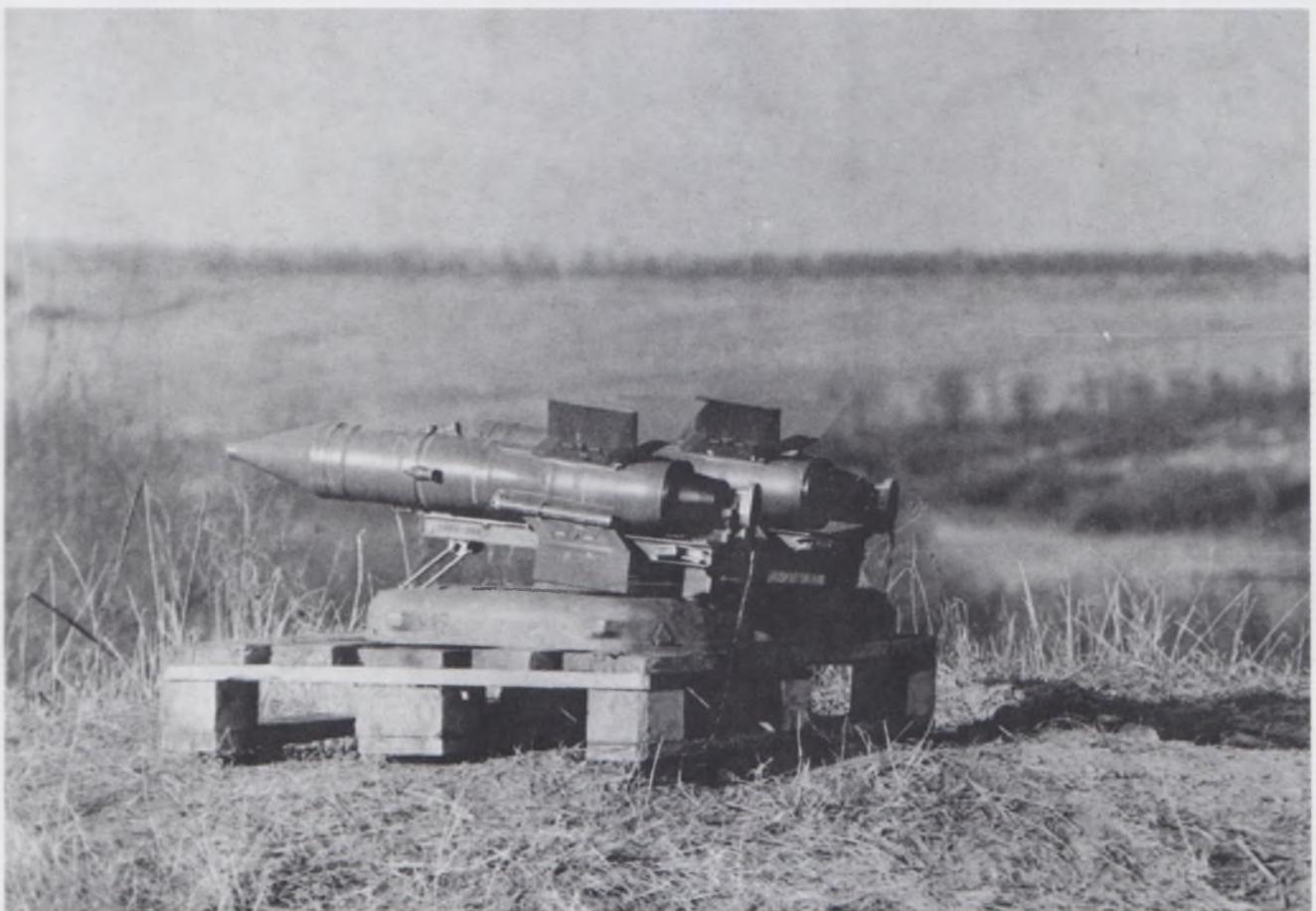
BOJNIK IVAN TIŠEVSKI
MPOTD-a 106. BRIGADE ZAPOVJEDNIK

BORCI KRAJ TOPA M-T12

Prvih dana ratne 1992. godine osnovan je MPOTD, a ponikao iz MAD-a, koji je u kratkom vremenu prerastao postrojbine okvire divizionala i po ljudstvu i po broju i namjeni oružja. Odlukom zapovjedništva brigade MAD se dijeli na MTD i MPOTD. Sastav novog divizionala činile su dvije bitnice (baterije) topova T-12, raketna baterija i zaštitna satnija. Načelnik topništva brigade Željko Radanović dobio je zadaću da uobliči i vodi razvoj topništva, a u tome mu je pomagao zapovjednik MPOTD-a Ivan Tuševski.

PRED ISPALJENJE

Svi problemi u formiranju nove postrojbe rješavani su u hodu, i u najtežim situacijama kada je neprijatelj prijetio da će prodrijeti u sam grad. Oruđa, zarobljena od bivše JNA, bila su nekompletна, uništenih nišanskih sprava, nije bilo vozila, opreme te posebnog naoružanja. A neprijateljski topnički napadi zahtijevali su puni angažman, a motiva da se grad i domovina obrane nije nedostajalo. Logistička podrška brigade bila je svakim danom sve bolja, i uskoro je pokazala svoju učinkovitost. Mladi zapovjednici i vojnici sticali su prva ratna iskustva na položajima od Nemetlina preko Sjemenare i Tufeka do Brijesta.

KONTROLA POGODAKA

Borbena djelovanja bila su sve uspješnija, svaki pokušaj neprijateljskog probaja završavao je neuspjehom, a broj uništenih tenkova, VBR-ova, "Praga", BST-ajaca i ostalog prijetećeg neprijateljskog arsenala - bio je sve veći.

Tehnička jedinica, odjeljenje veze, Intedantski vod - svi su dali od sebe što je najviše bilo moguće da bi topnici na položajima bili što uspješniji. I sanitetska služba je organizirana na samim položajima da bi u slučaju potrebe bila odmah pri ruci. Nažalost, ni njihova pomoć nije mogla oteti iz zagrljaja smrti četiri vojnika ove postrojbe.

ONI ZADAJU GLAVOBOLJE ČETNICIMA

POGOĐENA CRKVA NA GROBLJU "SVETE ANE"

LAKI TOPNIČKO-RAKETNI DIVIZION - PZO

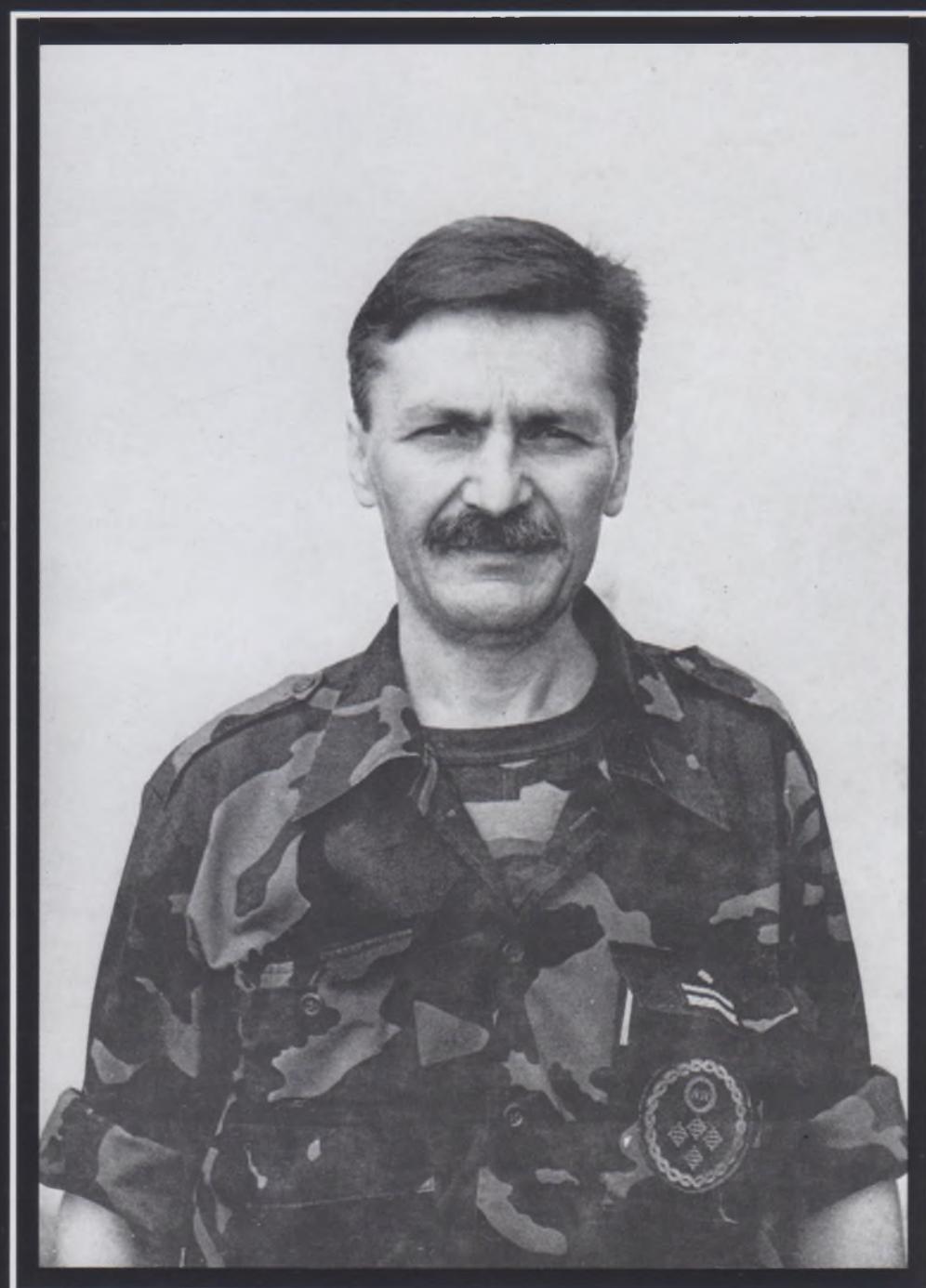
Budući da je neprijatelj najčešće djelovao iz daleka razornim sredstvima zemlja-zemlja, a ubrzo i ratnim zrakoplovstvom, u lipnju 1991. godine javila se potreba za obranom osječkog neba.

OVAKO SMO POČELI

Kada je 28. lipnja prošle godine na Pampasu, nakon izvršenog postrojavanja osnovana naša 106. brigada, istog je dana kao njezin sastavni dio osnovana i prištapska jedinica Protuzračne obrane. Krajem iste godine vod je po materijalno-tehničkim sredstvima prerastao razinu baterije, pa je, kao prirodni slijed razvoja, 1. travnja 1992. osnovan današnji LTRD-PZO. Jasno, u početnom razdoblju djelovanja na razini voda, kojeg je osnovao današnji načelnik Damir Beneta, na raspolaganju je isključivo pješačko naoružanje. No, već u srpnju i kolovozu 1991. godine stigao je stanoviti broj topova "Oerlikon" 20 mm. Dio nabavljenih topova bio je u neispravnom stanju, čak i bez odgovarajućeg streljiva, pa su bile nužne određene popravke i prenamjene, koje su uspješno i brzo učinjene.

BOJNIK IVAN,
ZAPOVJEDNIK LTRD-PZO-a 106. BRIGADE

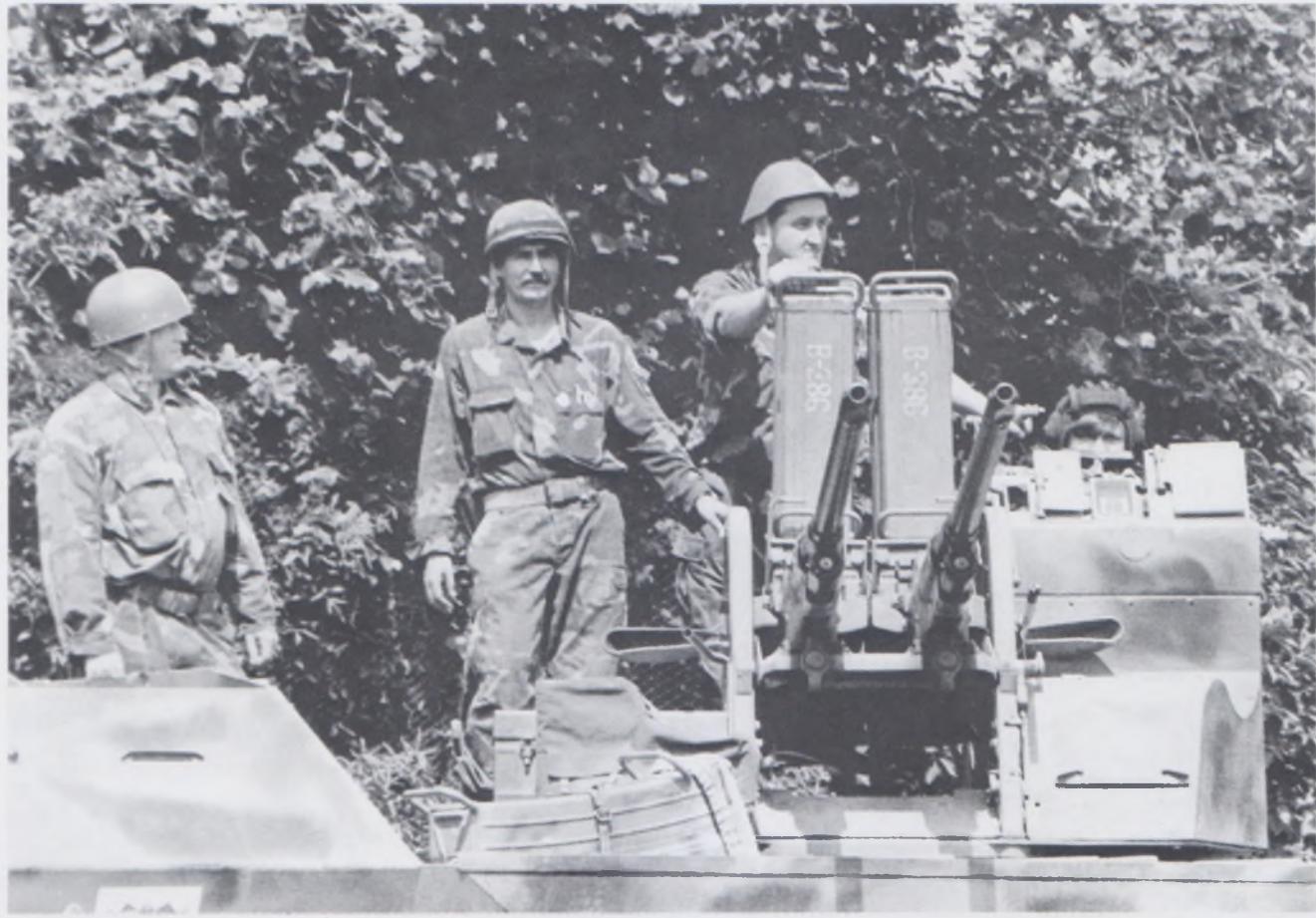

OBUKA NA PAM-u

Momci načelnika Damira Benete i zapovjednika Ivana Bekavca uspješno su "čistili" osječko nebo. Preciznim pogocima srušeno je i uništeno pet neprijateljskih zrakoplova i dva helikoptera. U vrijeme kada neprijatelj nije djelovao iz zraka, njihovi su momci hrabro i korisno djelovali u obrani Orlovnjaka, Laslova, Ernestinova, Antunovca, sve do napadnutih područja u Baranji, te vinkovačke i đakovačke općine.

ISKUSNI BORCI NA 'PRAGI'

Nakon što su osvojene vojarne u Osijeku, te zloglasni poligon "C", zarobljena je veća količina oruđa i oružja, vojne opreme i tehnike, pa je postrojba ubrzano prerasla razine voda i baterije (bitnice) sve do sadašnjeg Lakog topničko-raketnog diviziona, čije su mogućnosti djelovanja na malim i srednjim visinama.

U naoružanje postrojbi ušli su topovi 20 mm, topovi 20/3 mm, te topovi 30/2 mm, kao i laki prijenosni raketni sustavi "S-2m" koji mogu djelovati po ciljevima na većim udaljenostima od topovskog dometa.

Polovicom rujna 1991. godine ranjen je, prilikom pripreme napada na vojarnu "Milan Stanivuković" zapovjednik Ivan Bekavac, kojeg su do oporavka zamijenili Borko Pekić, a zatim Ivan Maršić, sada zapovjednik prve lake samohodne baterije i zamjenik zapovjednika diviziona.

AKO UNPROFOR ZAKAŽE MI SMO SPREMNI

Tijekom rata u ovoj postrojbi pогinula su dva borca, a sedam je boraca ranjeno.

Laki topničko-raketni divizion PZO je dio protuzračne obrane Operativne zone Osijek i djeluje s njom sukladno. Danas je to potpuno organiziran divizion s potrebnim naoružanjem i ljudstvom, razvijenim sustavom veza i dojava, pokretan, spremjan i sposoban sudjelovati u obrani Osijeka i svih područja na kojima se pojavi, kako na ciljeve u zraku tako i na zemlji.

Uz borbenu gotovost u njemu se provode i djelatnosti na organizaciji društvenog i športskog života u cilju tjelesne spremnosti i podizanja borbenog morala kako bi u svakom trenutku udovoljio potrebama obrambenog sustava Hrvatske vojske.

SAMOSTALNA TENJSKA SATNIJA

Već krajem lipnja 1991. godine u Tenji ubačene četničke grupe iz Srbije i domaće srpsko pučanstvo, koje je otvoreno prihvatio četničku i velikosrpsku ideologiju, predstavlja otvorenu prijetnju hrvatskoj vlasti i Hrvatima, osobito u Staroj Tenji, tako da su Hrvati prisiljeni Iseliti u Osijek. No, dobrovoljci ostaju s mještanima Nove Tenje i zajednički organiziraju otpor, i uz pomoć MUP-a već 7. srpnja sudjeluju u napadu na Staru Tenju. Svrstavanjem bivše JNA na stranu četnika, Nova Tenja postaje na taj način južnom obrambenom linijom koja brani Osijek.

Nakon povlačenja pripadnika MUP-a 15. srpnja, u Tenji se osniva samostalni vod, koji postupno prerasta u formaciju satnije, a pripada 106. brigadi. Za zapovjednika je imenovan Josip Valentić, a za dozapovjednika Marko Golek. Položaji, koje je od tada držala Tenjska satnija, neprestano su tučeni iz svih vrsta naoružanja i često napadani od strane neprijatelja. Prilikom jednog od jačih pješačkih napada pale su prve žrtve, ali je napad uspješno odbijen uz znatne gubitke napadača. Također, prilikom osvajanja vojarni u Osijeku i probroja neprijatelja preko položaja koje drži Tenjska satnija u Staru Tenju, dolazi do sukoba u kojem agresor trpi znatne gubitke u ljudstvu i tehnici. Tom prilikom je uništeno vozilo "plincgauer", kampanjola i jedan tenk, onesposobljena dva tenka i zarobljen jedan neprijateljski vojnik.

Početkom listopada brojno stanje tenjske satnije naglo se povećava te nastaju dvije, a u svojoj ustrojbniima odjeljenje minobacača i poslugu bestražnjog topa, a zahvaljujući građanima Tenja na radu u inozemstvu, nabavljena su kvalitetna sredstva veze, tako da je, uz dobru obučenost vezista, bila uspostavljena i kvalitetna veza.

U jednom srbočetničkom napadu ranjen je zapovjednik Josip Valentić, te komandu nad satnijom preuzima njegov zamjenik Marko Golek.

RATNI PRIZOR IZ TENJE

Početkom prosinca dolazi do silovitog napada daleko nadmoćnijeg neprijatelja. Po nekim saznanjima u napadu je sudjelovalo dvadeset tenkova, petnaestak transporterata uz jaku podršku topništva, te oko tisuću pješaka. U borbi, koja je trajala cijeli dan, neprijatelju su naneseni veliki gubici u ljudstvu i tehnići: uništeno je tri tenka, jedan transporter, a sedam tenkova onesposobljeno za daljnju borbu, 65 ljudi poginulo i oko 140 ranjeno.

Ipak, u nedostatku jačih protuoklopnih sredstava, neprijatelj je uspio probiti desnu stranu obrane, i postojala je mogućnost da branitelje opkoli i odvoji od Osijeka.

Po dolasku u Osijek satnija ulazi u sastav 2. bataljuna 106. brigade, u sklop 4. satnije (športske), u kojoj djeluje na južnoj obrani grada, na položajima Tufek-Polcer do 28. veljače 1992., kada novom reorganizacijom bataljuna postaje 3. satnija, u sastavu 2. bataljuna. Za zapovjednika je imenovan Josip Kovačić, i u tom sastavu je i danas.

Od osnutka je satnija imala, a s obzirom na vrlo česte i teške napade strateški naglašenih položaja koje je držala, razmjerno značajne žrtve: 14 poginulih i 37 teže i lakše ranjenih boraca. Kroz satniju je prošlo 250 vojnika.

NI MRTVIMA NISU DALI MIRA

IZVIĐAČI - DIVERZANTI

Poznavati neprijatelja i njegove namjere, borbena sredstva i ustroj formacija, jačinu ljudstva i oružja, i mnogo više - zadaća je koliko teška - toliko i odgovorna. Informacija mora biti točna i brza, a do informacija je teško doći, a kadšto još teže informacije na vrijeme dostaviti.

Svemu tome mora biti dorasla služba obavlješćivanja, izviđanja, prikupljanja i analiziranja te proslijedivanja na prava mesta vlastitim instancama kako bi obrana kao i napad bio efikasan i uspješan, uz što manje gubitaka ljudstva i sredstava.

Takva jedinica formirana je i u sustavu 106. brigade već 28. lipnja prošle godine. U početku bez oružja, koje se nešto ipak razlikuje od tzv. klasičnog osobnog naoružanja, i dakako sve ostale neophodne opreme, a i iskustva, radili su za topništvo, u korigiranju vatre, lociranju neprijateljskih oruđa i položaja. Ni tada zadaće nisu bile jednostavne ni luke: valjalo je prisluškivati "žive jezike" neprijatelja, osmatrati i na druge načine prikupiti što više korisnih podataka o neprijateljskim jedinicama, obrambenim i napadačkim sustavima, formacijama naoružanja, komandnim mjestima, jačini specijalnih jedinica, načinima djelovanja, rasporedu veze, o terenu, o vremenskim uvjetima itd.

Nabavkom adekvatne tehnike i sredstava jedinica postaje vod, dobiva i druge službe nužne za ovakav vid ustrojbe - kao radijsku te izviđačku za NBK sredstva.

A ciljevi i zadaće su povećani: što dalje doći, i ostati, pronaći mjesto s kojega se više puta može obaviti posao, uz maksimalnu sigurnost.

Svaka brigada ima svoju zonu odgovornosti, pa tako i ova postrojba pokriva zonu odgovornosti 106. brigade.

OSMATRANJE TERENA

FRA ANTE KUKAVICA, svećenik:

Svako biće se u prirodi brani i svako biće je čak dobito neko sredstvo za obranu. To znači da je Bog, koji je stvorio bića, predviđao i obranu, pa znači da je obrana dozvoljena, a mi smo napadnuti! Nad nama je izvršena agresija i ne samo agresija, nego u nekim dijelovima naše domovine etnocid i genocid!

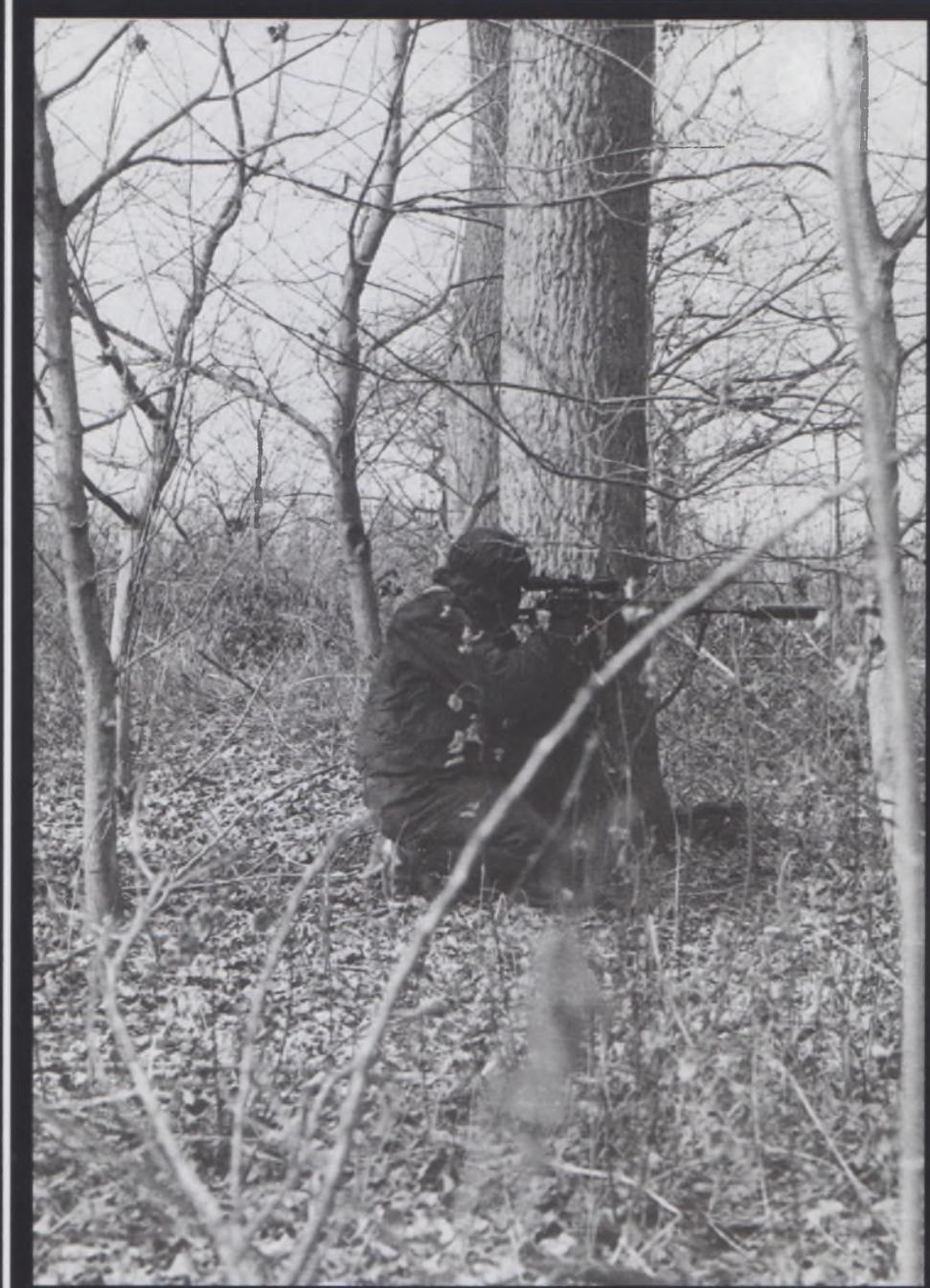

PRVA IZVIĐAČKO-DIVERZANTSKA GRUPA 106. BRIGADE

OPREZ PRIJE SVEGA

VAŽNO JE BITI DOBRO MASKIRAN

TREBA ZNATI KRETATI SE KROZ ŠUMU

INŽENJERIJA

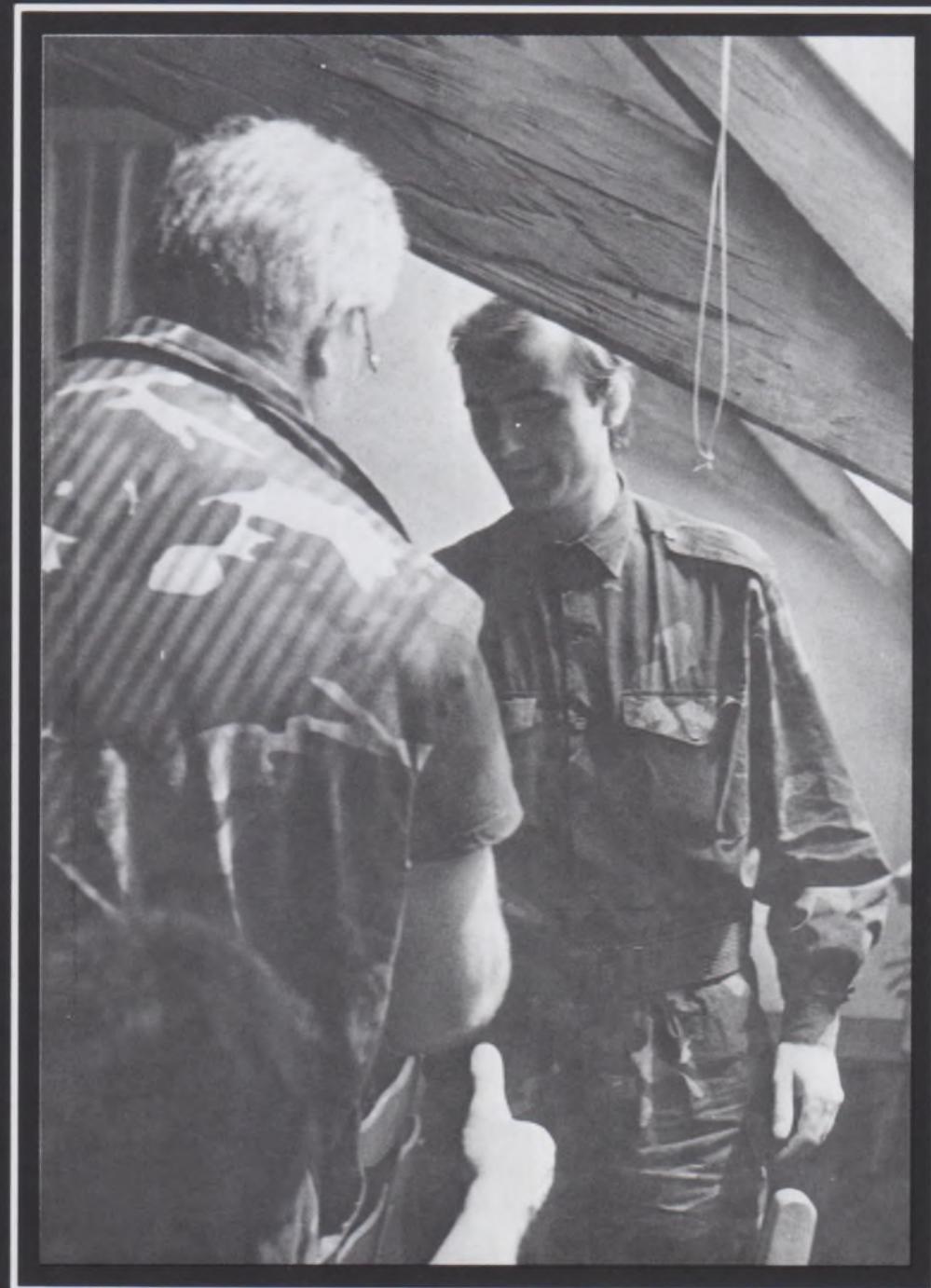
Prioritetna uloga u svim ratovima, na svim vrstama terena, u svim vremenskim i vatrenim uvjetima, od prvog do posljednjeg metka, dakle od najave do završetka rata, do dolaska civila i uspostave funkcija građanskog načina života - bez svake sumnje pripada postrojbama inženjerije. Bez sveobuhvatne potpore topništvu, u

ISKOP NEAKTIVIRANIH ČETNIČKIH MINA JE MUKOTRPAĆ POSAO

ukopavanju, maskiranju, utvrđivanju, u miniranju i razminiravanju prostora i prometnica, za koje postoji pretpostavka da bi moglo poslužiti okupatoru za prodore i napade, u kopanju rovova, bunkera, zaprečivanju - i u mnogim drugim oblicima pomaganja vlastitom, a onemogućavanju neprijateljskom, pješaštву - opet je nezamislivo bez inženjeraca. I kasnije, nakon završenih ratnih operacija, oni će čistiti naše puteve, njive i šume od zaostalih i neaktiviranih eksplozivnih sredstava, mina, granata, uništenih i oštećenih oklopnih i prometnih sredstava, popravljati mostove i slično.

PUKOVNIK TIHOMIR TANDARIĆ,
NAČELNIK INŽINJERIJE 106. BRIGADE

Stoga je inženjeriji namijenjena osobita skrb. Od samog početka, s desetak ili nešto više ljudi, te se nezahvalne uloge i teškog posla prihvatio Tihomir Tandarić, prvi načelnik inženjerije 106. brigade Hrvatske vojske. Bez materijalno tehničkih sredstava, bez obučenih ljudi, bez naglašene i odgovarajuće potpore s viših instanci, ali u suradnji s nizom građevinskih i drugih poduzeća grada Osijeka, i s velikim naporom - zadaće su ipak izvršavane na vrijeme i na najbolji mogući

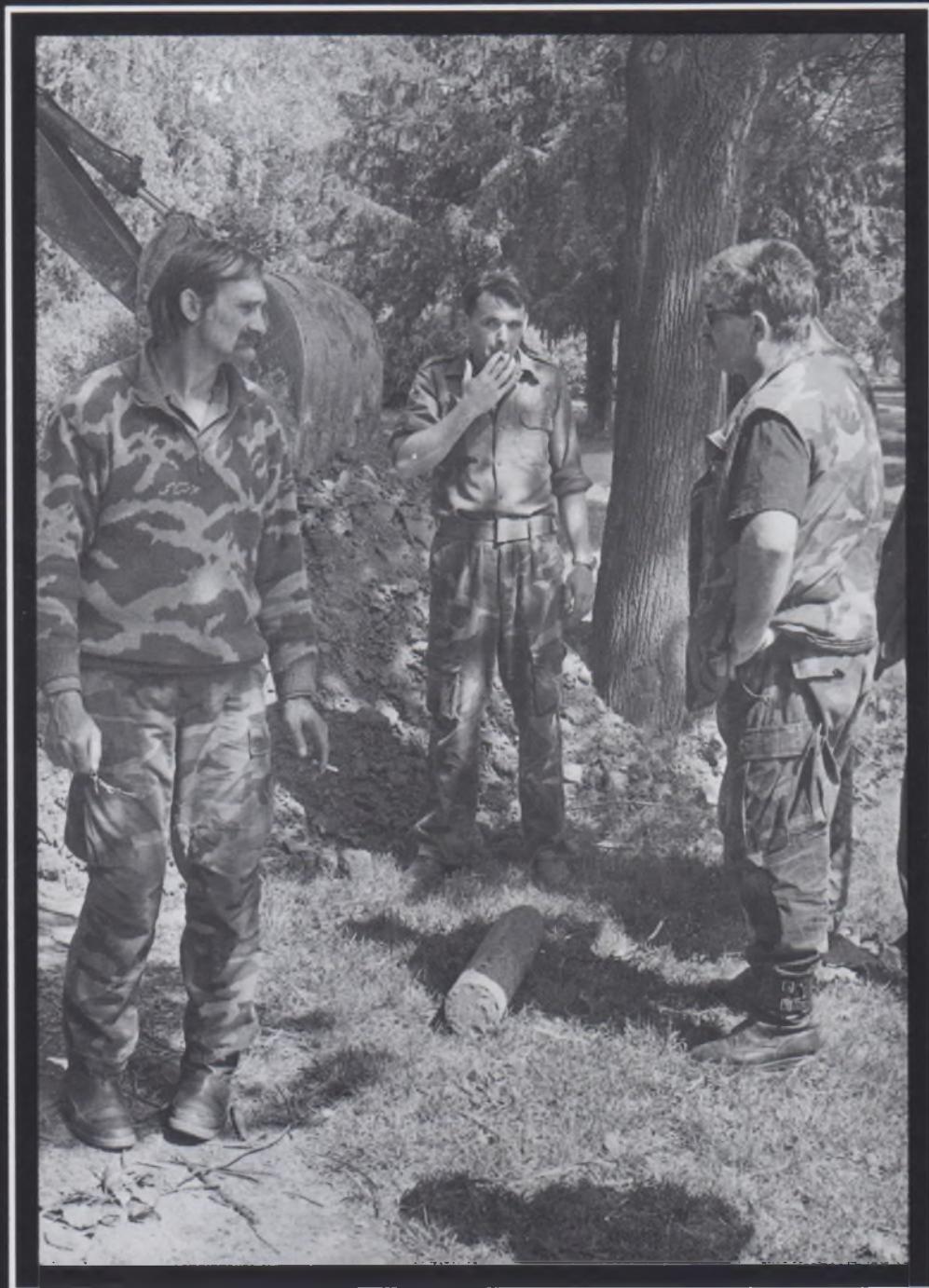

POČETAK ISKOPAVANJA NEAKTIVIRANE GRANATE

način. Ogromni doprinos ovim prvim, a nesumnjivo velikim uspjesima, osobito u zaprečivanju i blokiranju mogućih pravaca prodora agresorskih mehaniziranih snaga dala je satnija Hrvatskih željeznica sa zapovjednikom Vlatkom Crijenićem. Isto tako su svojim sredstvima i ljudstvom aktivno sudjelovali u obrani grada Opeka, INA, GP Osijek, Tehnika-beton, LIO, Autoreparatura, Autotramvaj, Unija-metal i niz drugih firmi i poduzeća, te mjesnih zajednica u svim dijelovima grada.

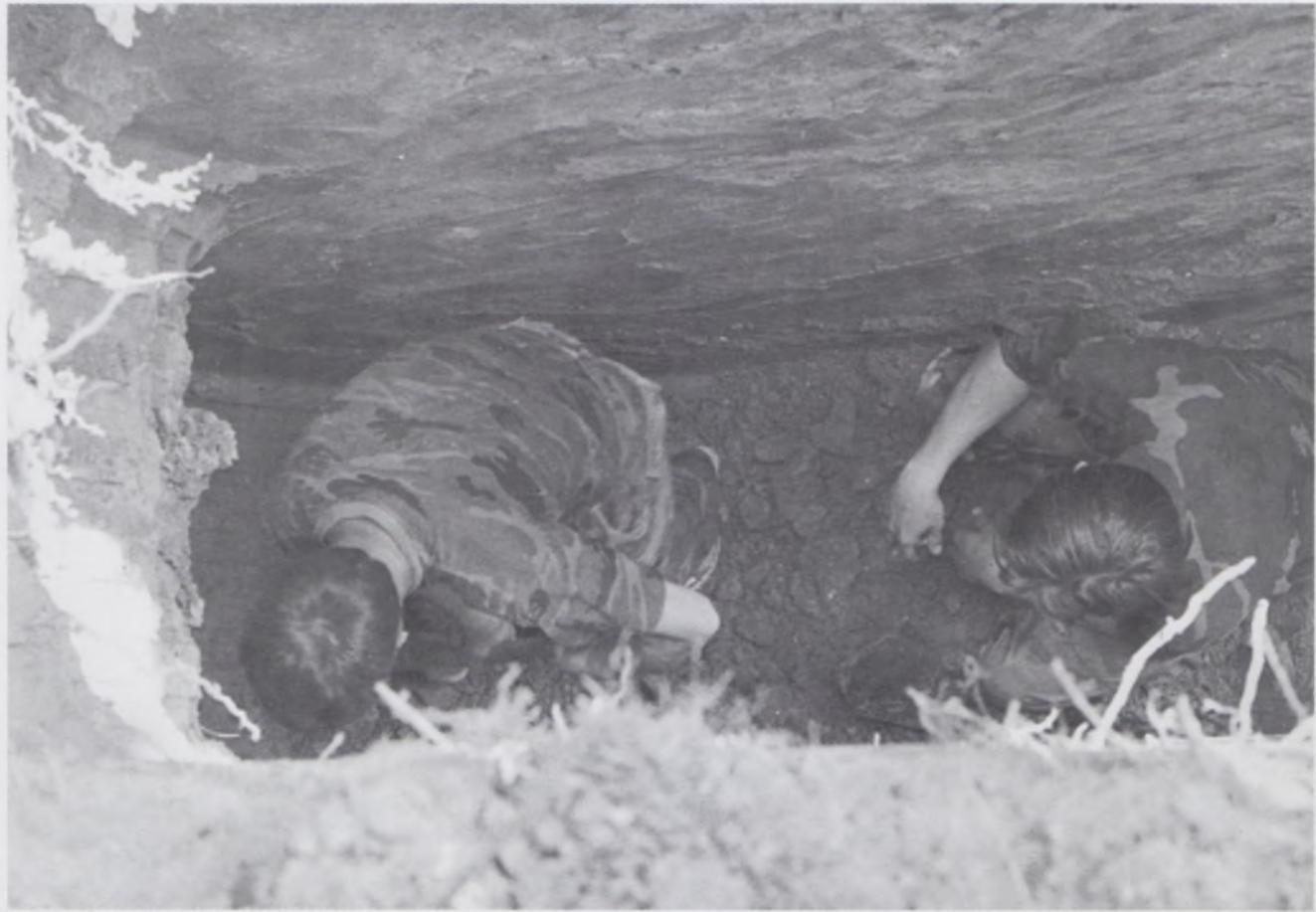
Početak stvaranja utvrđenih borbenih linija zahtjevao je ogromnu hrabrost, organiziranost i umješnost ljudstva i pouzdanost u svladavanju tehničkih problema i nedostataka, a osobito po izlasku JA iz vojarni i objekata u Osijeku i bližoj okolici.

BEZ ALATA NEMA ZANATA

Povećavanjem obrambene fronte Hrvatske vojske problemi su se umnožavali, i dolazi do formiranja inženjerijskih postrojbi u svim bataljunima. Tako su povećani zahtjevi za stručnim i sposobnijim postrojbama koje bi bile na nivou daleko složenijih zadaća. A to znači brže i opsežnije utvrđivanje, osiguranje pokreta manevarskih sposobnosti jedinice, te njovo maskiranje.

Načelnik Inženjerije pukovnik Tihomir Tandarić uspio je od početnog inženjerijskog voda stvoriti zahtjevnu ustrojbu inženjerije koja je i u

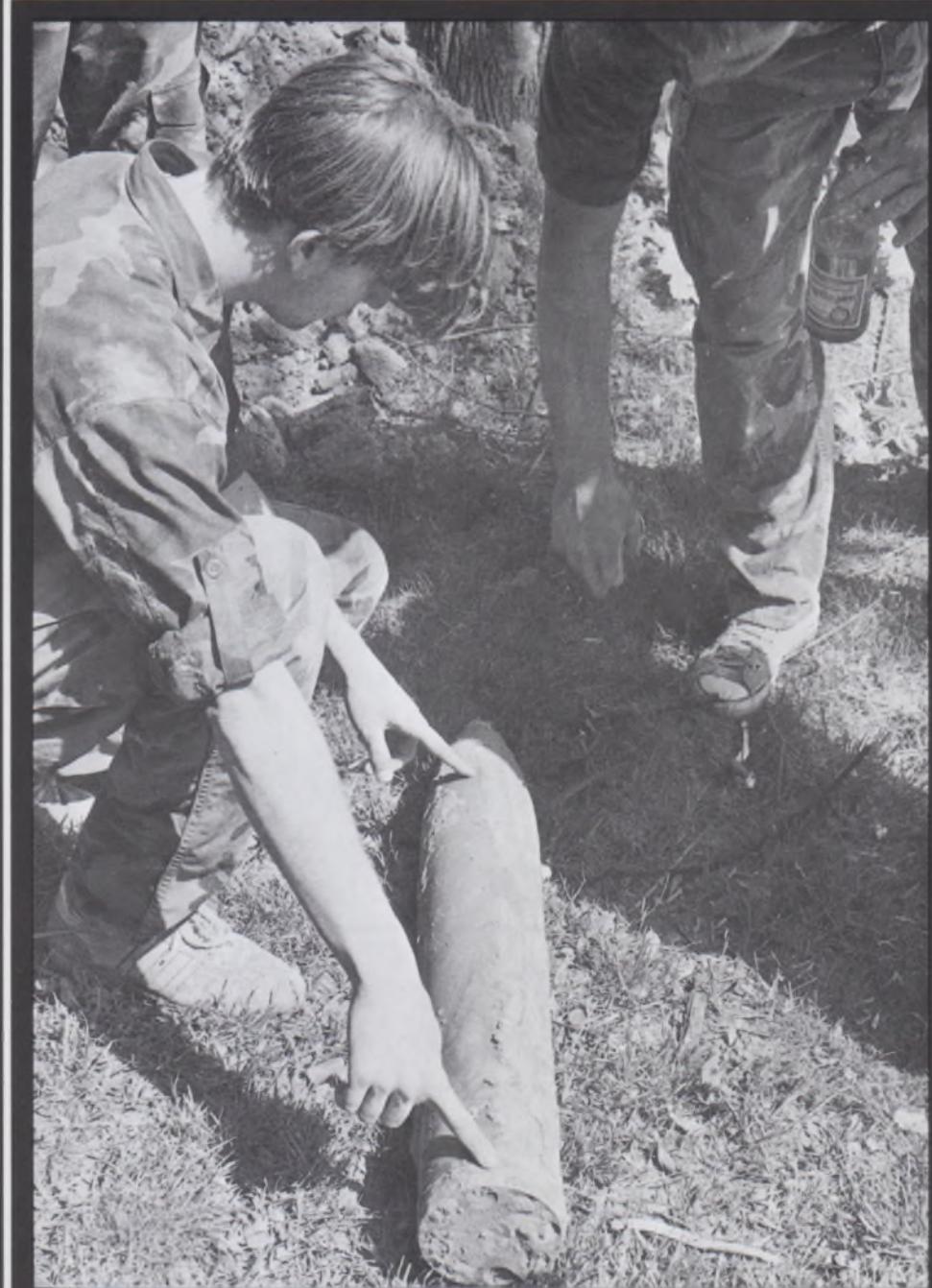
POGLED NA PROJEKTIL

najtežim trenucima za grad i prigradske obrambene linije bila nezamjenjiva, do bataljunske, satnijske jedinica koje mogu odgovoriti svim potrebama i zahtjevima obrambenog domovinskog rata.

Također je, zapovjednik prve inženjerijske postrojbe brigade, koja se održala u istom sastavu, Vlado Bertović, učinio da je inženjerijska postrojba postigla zavidne mogućnosti svog operativnog djelovanja.

Isto tako, mnogobrojni djelatnici - vojnici, privrednici i pučanstvo Osijeka - bili su uključeni u inženjerijske aktivnosti, koje su rezultirale spremnošću i sposobljenošću svih jedinica da odgovore najsloženijim zadaćama koje su postavljene ili će biti postavljene pred njih u sadašnje ratno - i kasnije - u poratno vrijeme naše mlade države.

ISKOPAN PROJEKTIL

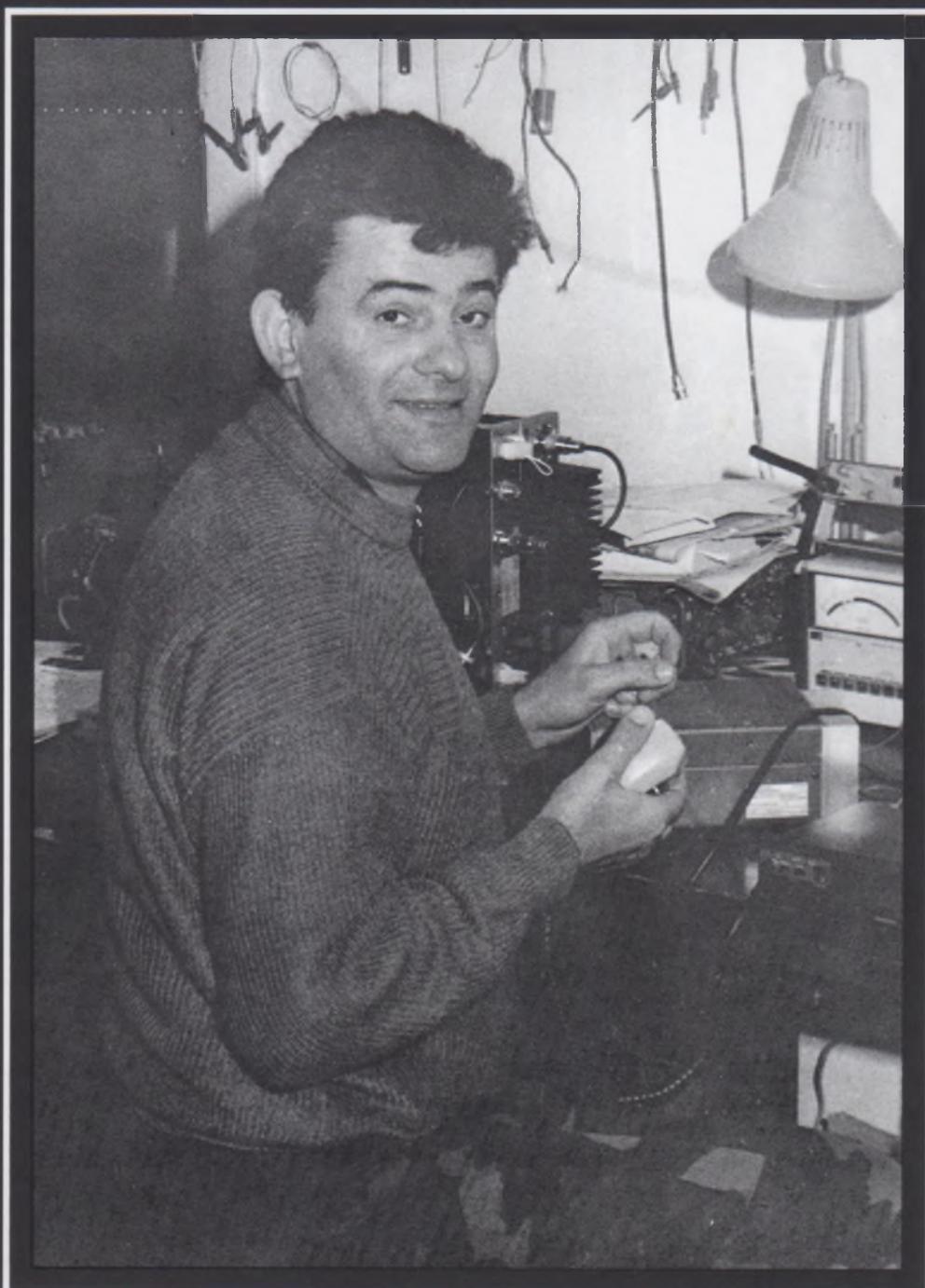
SUSTAV VEZA

Važnost sustava veze u Osijeku i cijeloj Hrvatskoj uočena je na vrijeme. Dok se rat protiv agresorske tzv. JNA, Srbije i Crne Gore činio još dalekim, u Osijeku je Zdravko Zetović načinio prve planove veze za buduću vojnu formaciju, koja je kasnije dobila naziv 106. brigada ZNG, a potom 106. brigada Hrvatske vojske. Bio je to začetak razvoja roda veze, tada još nepostojeće hrvatske vojske. 28. lipnja 1991. godine, kada je osnovana 106. brigada, formacijski je ustrojena i ljudstvom popunjena veza naše brigade.

Temeljni problem, u tom trenutku, bio je nedostatak materijalno-tehničkih sredstava potrebitih za normalno funkcioniranje sustava veze. Iz preostalih sredstava bivše Teritorijalne obrane Općine Osijek, koje tzv. JNA nije oduzela, preuzeto je desetak radio-uređaja RT-20-TC 6, nekoliko RT-i i RU-2/2K, te nekoliko indukcionih telefona. Tako mali broj sredstava veze bio je tek dovoljan za povezivanje zapovjedništva brigade sa zapovjedništвima bataljuna i satnija. U toj prvoj fazi stvaranja sustava veze, osim navedenih sredstava, bili su na raspolaganju i telefoni PTT mreže. Korišćenje telefona za prenošenje važnijih informacija nije bilo sigurno zbog djelovanja "pete kolone" i mogućnosti prisluškivanja razgovora. Pretpostavljalo se da naše veze preko RT-20-TC 6 i drugih radio-uređaja prati tzv. JNA, te su sve važnije informacije slate šifrirano, a posebice u situaciji kada su naše radio-veze bila jedina veza sa opkoljenim Laslovom. U tim najtežim danima laslovačkih branitelja, u nekoliko smo navrata preko naših veza, navodili hrvatsko topništvo u djelovanju po agresorskim položajima oko Lasova.

Druga faza u ustrojstvu veze 106. brigade počinje padom osječkih vojarni. Tada je priskrbljena značajna količina sredstava. To je omogućilo uključenje u sustav veze kompletne obrambene linije Osijeka. Prva linija bojišnice u Tvrđavici, Podravlju, Nemetinu, Poljoprivredno-tehnološkom fakultetu, Tufuku, Zaoblaznicu i Brijestu, pored radio-veze, bila je povezana i mrežom indukcionih telefona. To je osiguralo vezu za međusobno kontaktiranje branitelja i njihovu vezu sa zapovjedništвima.

RADIONICA VEZE

U rujnu 1991. godine u uporabu ulaze radio-veze džepnog formata, popularno zvane "motorole". Njihovim uvođenjem znatno je obogaćen sustav veze. Značajan broj "motorola", kao i drugih sredstava veze, nabavljen je iz donacije Hrvata iz dijaspora i finansijskom potporom osječkih poduzeća. Vezisti brigade uspješno su završili i nekoliko seminara iz domena veze u Samoboru, Zagrebu i Osijeku, te su povećali svoju osposobljenost za izvršenje svih postavljenih zadaća.

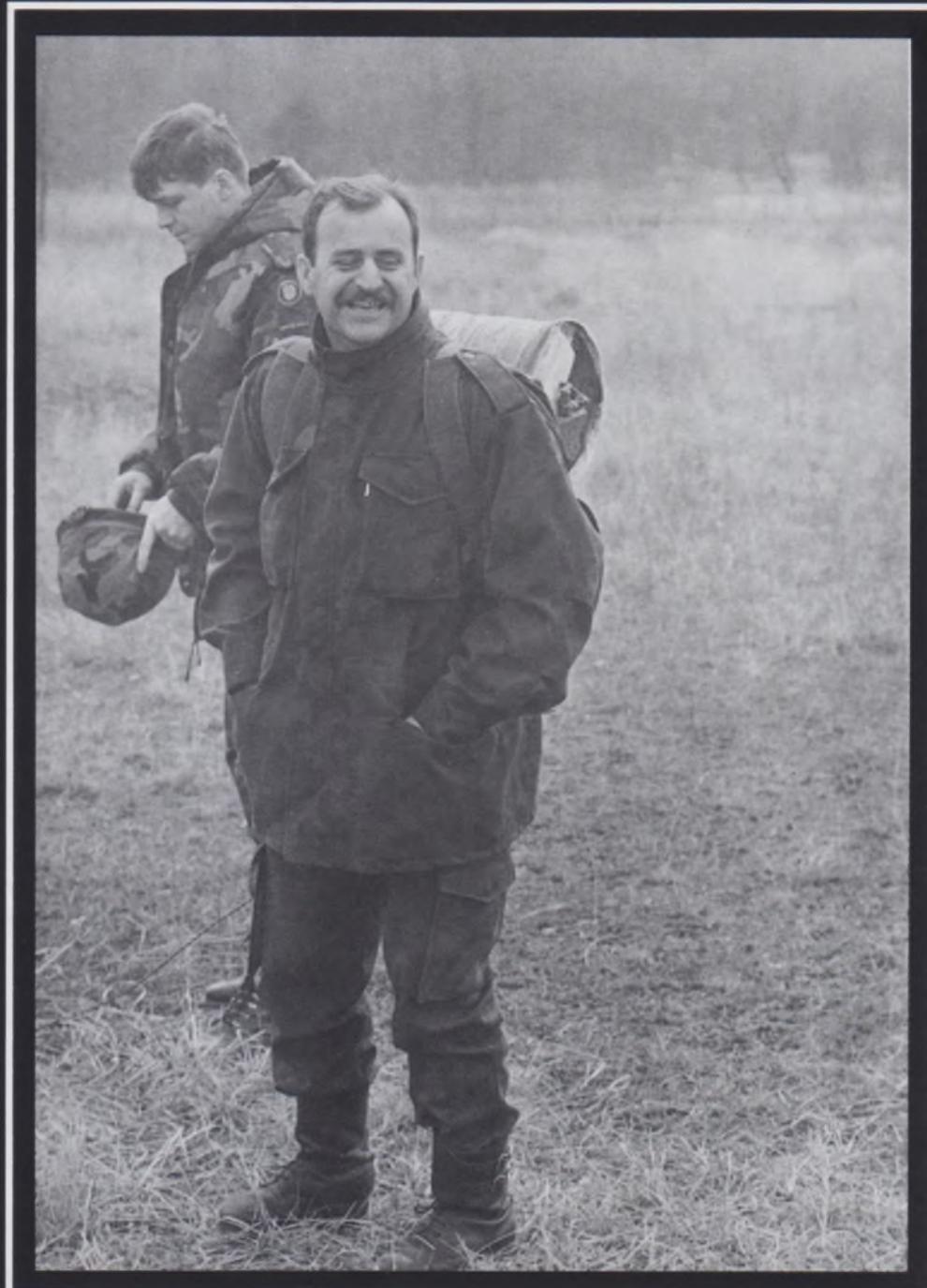

VEZISTI NA ZADATKU

Ovako izgrađen sustav veza 106. brigade sa osposobljenim vezistima omogućava da se u najkraćem mogućem roku uspostavi veza zapovjedništva sa bilo kojim punktom na prvoj liniji bojišnice, a istodobno daje nam pravo ustvrditi kako je ovo jedan od bolje organiziranih sustava veza u Prvoj operativnoj zoni Hrvatske vojske.

Načelnik veze 106. brigade je Zdravko Zetović. Pod njegovim zapovjedništvom vezisti su uspješno realizirali sve postavljene zadaće. Zapovjednik voda veze pri zapovjedništvu 106. brigade bio je Ivica Lučić, koji je ovu funkciju napustio tijekom srpnja odlaskom na novu dužnost, a zamijenio ga je Ivan Pavlić. Funkciju pomoćnika načelnika veze za kriptozaštitu uspješno obnaša Darko Franjić.

RAZVLAČENJE LINIJA

DETALJ IZ BARANJE

Vod veze pri zapovjedništvu brigade ustrojen je kada i brigada. Imao je značajnu ulogu u ustrojstvu i razvoju sustava veze u kompletnoj brigadi. U sklopu ovog voda funkcionira radionica za popravak radio-uređaja, telefona i drugih sredstava veze, a vršni radio-mehaničari su Josip Solanović-Solo i Božo Serdarušić. Zapovjednik voda veze pri zapovjedništvu je Ican Pavlić, zapovjednici odjeljenja Luka Slišković, Ante Šimić i Safet Vehabović.

SLUŽBA ZA INFORMATIVNO-PSIHOLOŠKU DJELATNOST

Služba za informativno-psihološku djelatnost 106. brigade Hrvatske vojske počela se razvijati početkom mjeseca listopada 1991. godine. Tada dolazi do imenovanja Đure Koledića za pomoćnika zapovjednika za informativno-psihološke djelatnosti i Marinka Zanze za referenta. Započinje sa organiziranjem elementarnog informiranja osiguravanjem dnevnog tiska i njegovom distribucijom do boraca na obrambenim linijama. Borcima su tada dostavljana četiri dnevna lista i dva tjednika. No ubrzo se pokazuje da je taj oblik informiranja nedovoljan pa se

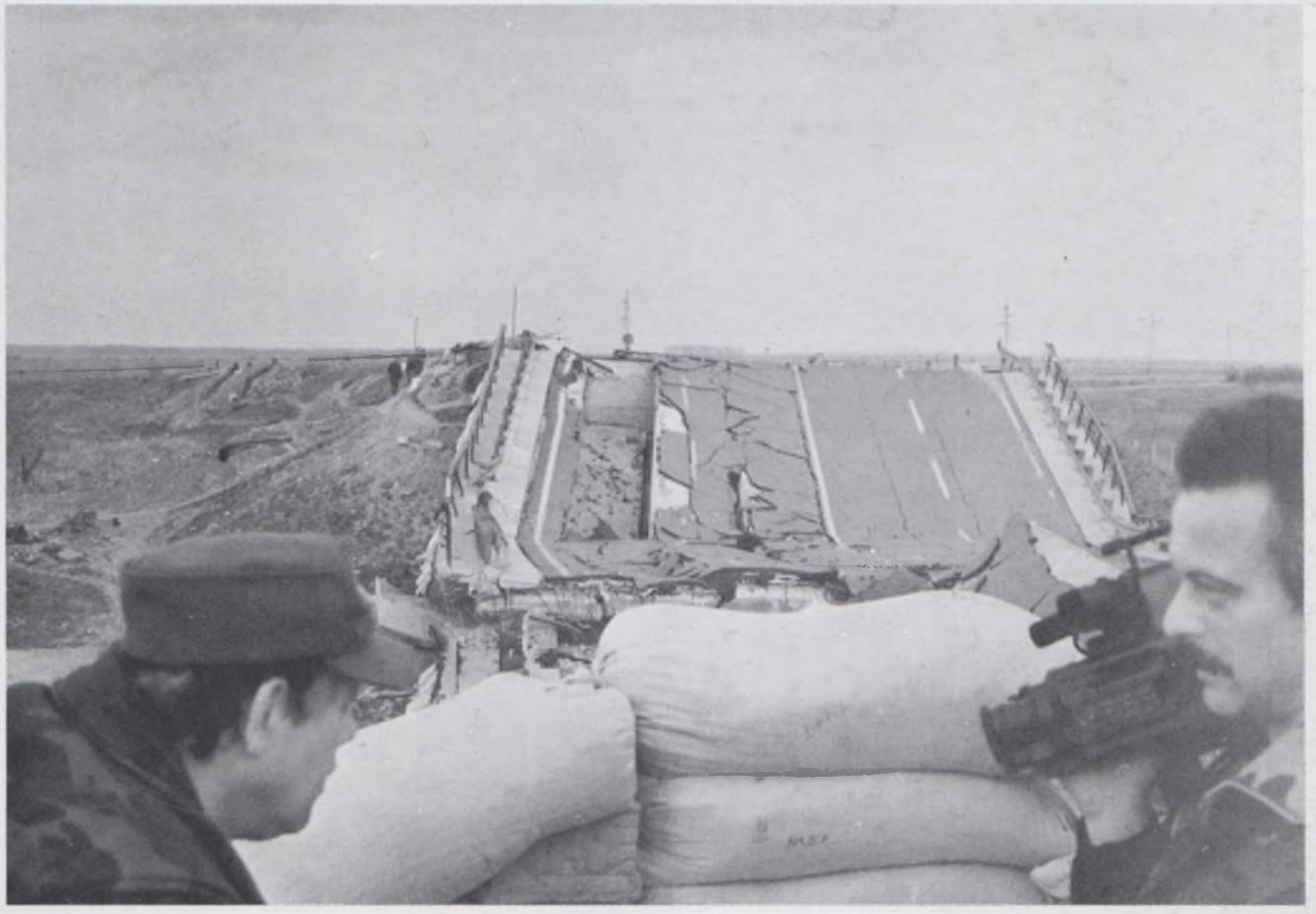

POSJETITELJI KNJIŽEVNE VEČERI

organizira tiskanje vlastitih novina pod nazivom "Gardist". To su bile prve vojne novine izdane u Hrvatskoj vojsci. "Gardist" su vojnici 106. brigade, ali i drugih brigada, dobro prihvatali i vrlo rado čitali. Pored toga informiranje vojnika provodilo se slanjem pisanih informacija o svim bitnim pitanjima za organizaciju borbenih djelatnosti. Pripadnici IPD službe su i u najtežim danima za obranu grada Osijeka i Hrvatske osigurali informiranje domaće i svjetske javnosti omogućivši brojnim ekipama domaćih i stranih novinara izvješćivanje, kako iz grada Osijeka, tako i sa prvih borbenih linija. U težnji da se o razaranjima grada i vojnicima, koji su ga branili, stvari što više dokumentarnih fotografija i video zapisa, fotografii službe Branislav Vrga i Boris Pacek često su i pod kišom granata snimali, te stvorili obilje foto i video snimaka.

EKIPA IPD-a 106. BRIGADE

**DOKUMENTI SE STVARAJU
NA PRVOJ LINIJI**

Veći dio tog snimljenog materijala poslužio je za organizaciju izložbi fotografija o razaranjima grada koje je IPD služba uz pomoć Ministarstva obrane Republike Hrvatske i studija ZNG u Zagrebu organizirala u Zagrebu, Kranju, Varaždinu i Beču. Koristeći sve oblike propagande za promicanje istine o Republici Hrvatskoj tiskana su i 3 plakata od kojih je dva izradio akademski kipar i slikar Ratko Žaja, pripadnik službe. Uz pomoć Ratka Žaje, za Božić 1991. godine IPD služba izrađuje božićno drvo od ostataka granata, uništenih topovskih cijevi i čahura te ga postavlja na Trgu Ante Starčevića pokazujući svijetu kako izgleda ratni Božić u Osijeku. Nastoeći borcima u trenucima predaha pružiti opuštanje i razonodu IPD služba organizira književnu večer sa slavonskim i osječkim književnicima, nastup Hrvatskog narodnog kazališta iz Osijeka, Hrvatskog narodnog kazališta iz Varaždina, sportska natjecanja u streljaštvu, kuglanju i belotu. Da bi pridonijeli podizanju borbenog morala, pripadnici službe snimili su više pjesama koje su emitirane sa radio-stanicama. Osim toga, IPD služba je organizirala posjete estradnih umjetnika borcima na prvim obrambenim linijama. Želeći doprinijeti što boljoj osposobljenosti vojnika služba je izradila i tiskala više različitih uputstava.

U svom djelovanju pripadnici IPD službe nastojali su doprinijeti i profiliranju IPD službe u Hrvatskoj vojsci. Budući da, u trenutku pisanja ovog teksta, privremeno okupirana područja Republike Hrvatske još nisu pod kontrolom hrvatskih vlasti, ovu službu kao i druge postrojbe očekuje još dosta posla.

BOŽIĆNO DRVO PRKOSA
RAD AK. KIPARA R. ŽAJE

KAMEROM KROZ ROVOVE

RATNI MOTIV IZ BARANJE

POZADINSKA SATNIJA

PRISEGA POZADINSKE SATNJE

Na samom osnutku 106. brigade Hrvatske vojske osnovana je i Pozadinska satnja. Ova postrojba, kao i sve postrojbe 106. brigade, na samom početku oskudijeva u potrebnim sredstvima za djelovanje, odnosno, izvršavanje svoje funkcije. Unatoč svim teškoćama s kojima se ova satnja susreće, već na samom početku ona organizira inicijalne dijelove svih svojih budućih djelatnosti. Zapovjednik satnije je Milan Ćosić, koji zapovijeda satnjom od samog početka i svojim djelovanjem pridonio je da se satnija razvije u postrojbu koja je u stanju izvršavati

POZADINCI

sve logističke zadaće. Jedna od osnovnih zadaća satnije, ishrana vojnika, funkcionirala je vrlo uspješno od samog početka rata zahvaljujući načelniku intendantske službe Ratku Czigleru i vodu intendantata pod zapovjedništvom Marinka Pavičića. Tako je za cijelo vrijeme rata hrana svakodnevno stizala do vojnika bez obzira na to da li je grad napadan ili ne.

ZAPOVJEDNICI

Pored Intendantske službe vrlo uspješno funkcioniraju i druge službe, kao što su Prometna služba sa načelnikom Ivanom Grgićem, Tehnička služba sa načelnikom Vladimirom Draženovićem, Građevinska služba sa načelnikom Josipom Paplćem, Finansijska služba sa načelnikom Dragutinom Kovačevićem i Protupožarna služba sa načelnikom Radoslavom Grublšćem.

Zahvaljući radu, kako načelnika tako i svih referenata i vojnika pozadinske satnije, satnija je sposobna pružiti snažnu logističku podršku postrojbama 106. brigade Hrvatske vojske u izvršavanju svih borbenih zadaća.

SPREMNI SMO I ZA PRVE LINIJE

U DRUŠTVU SA ZAPOVJEDNIKOM 106. BRIGADE

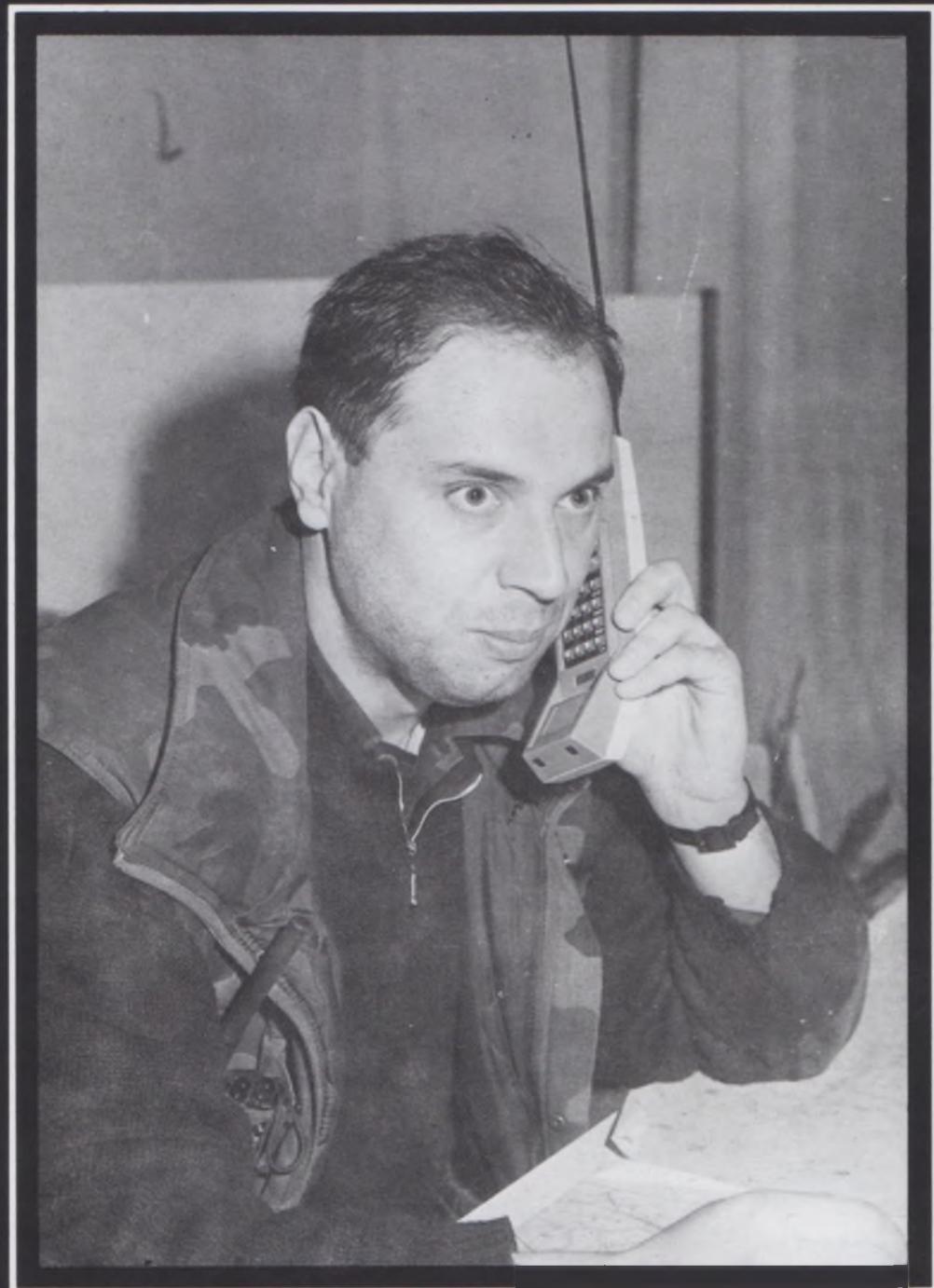

SANITETSKA SLUŽBA

DR ŽELJKO ŠPIRANOVIC
NAČELNIK SANITETA 106. BRIGADE

Početak rada saniteta 106. brigade datira od 5. srpnja 1991. godine, a formira ga dipl. vet. Hrvoje Lukačević.

Omasovljenjem Hrvatske vojske formiraju se sanitetske ekupe po tadašnjim bataljunima, satnijama i mjesnim zajednicama.

17. rujna formiran je stacionar, i od tog vremena možemo reći da djeluje pravi organizirani vojni sanitet.

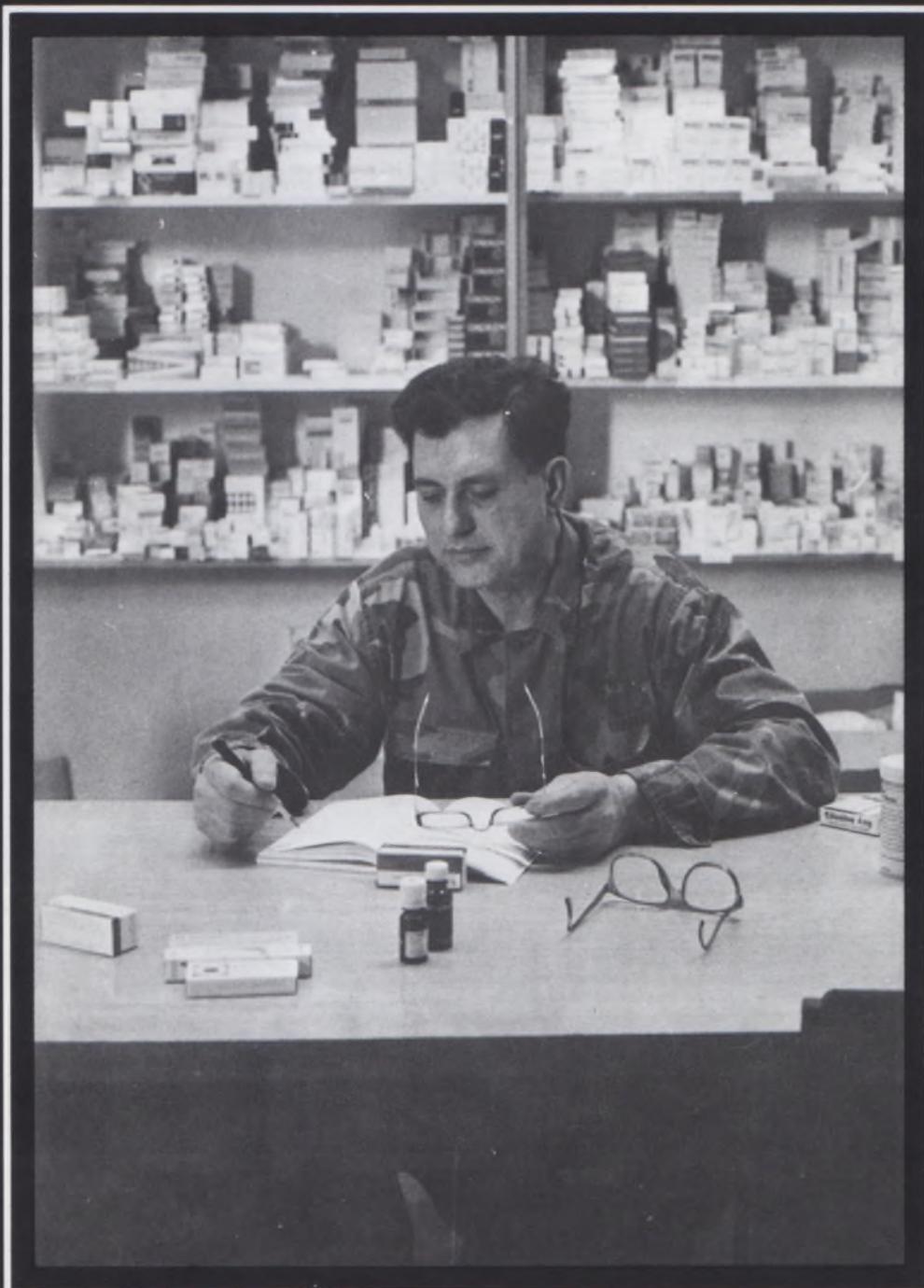

PRIPADNICI SANITETA

Stacionar se kadrovski ekipira, a u sklopu stacionara djeluje ambulanta sa 30 kreveta, interventne ekupe koje pokrivaju cijelo ratište na području Općine Osijek, lijekarna koja snabdijeva postrojbe 106. ali i drugih brigada na području Slavonije, evakuaciono-transportno odjeljenje, prateće službe, osiguranje i veza.

Prvi načelnik stacionara bio je Hrvoje Lukačević, referent Darko Kovačević, zapovjednik voda Drago Šimić, liječnici stacionara dr. Mirjana Terzić, dr. Željko Špiranović i mr. ph. Mihajlo Koroskoski, tehničari Josip Zdravčević, Dario Strnad, Slaven Pavić, Roman Pavić, Josip Ivić, Mirko Ormanac, sestre Ankica Žaper i Sonja Mišković, a bolničarke Dajana Varedi i Silvija Perković, vozači Zdenko Šišler, Branko Burča, Dražen Bašić, Ivica Baloković i Vladimir Mikler.

MR. PH. MIHAJLO KOROSKOSKI

Sa sve žešćim napadima četnika i jugoarmade na Hrvatsku vojsku i pučanstvo Hrvatske - povećava se i Hrvatska vojska, ali se osjeća i potreba za novim kadrovima u Sanitetkoj službi.

Formiranjem četiriju bataljuna 106. brigade dolazi do prestrukturiranja i Sanitetske službe. 1. studenog je dotadašnji načelnik Saniteta Hvoje Lukačević unaprijeđen za načelnika Veterinarske službe Prve operativne zone Osijek, a za načelnika Saniteta 106. brigade postavljen je dr. Mihajlo Pintarić, a za referenta Damir Basar.

PRIPADNICE SANITETA NA TERENU

Tijekom studenoga 1991. brigadni Sanitet formira bataljunske sanitetske službe u sva četiri bataljuna, te popunjava stacionar novim kadrovima, a bataljuni formiraju sanitetske stanice na terenu.

Ospozobljavaju se preko tečajeva satnijski bolničari.

Evakuaciono-transportno odjeljenje vrši transport ranjenih i bolesnih u dubinu.

U studenom dolazi do priključenja 4. bataljuna 106. brigade u 130., a kompletna sanitetska ekipa prelazi također u 130. brigadu.

U to vrijeme formira se i Sanitet MAD-a, a formiranjem novoga 4. bataljuna također se formira i sanitetska služba ovog bataljuna.

POBJEDA JE NAŠA

Vremenom se javila potreba i za stomatološkom službom i fizikalnom terapijom, koje počinju djelovati u sklopu 1. bataljuna.

17. prosinca razriješen je dužnosti načelnika dr. Mihajlo Pintarić i referent Damir Basar, koji prelaze na novu dužnost. Za načelnika je postavljen dr. Željko Špiranović, a za referenta Darko Kovačević.

1. travnja 1992. godine 3. bataljun prelazi u 130. brigadu sa sanitetskom ekipom, a u novoformiranom 3. bataljunu formira se ponovno bataljonski sanitet.

JEDNO OD UNIŠTENIH VOZILA HITNE POMOĆI

U vremenu od 1. listopada 1991. godine do lipnja 1992. godine u stacionaru 106. brigade HV izvršeno je 5.539 pregleda, a ležalo je 316 bolesnika. Izvršeno je 50 malih kirurških zahvata, transportirano u dubinu oko 200 bolesnika i ranjenika, a bilo je 200 intervencija ekipa.

Ljekarna se snabdijevala isključivo preko dobrovornih organizacija i raznih donatora.

Pored sanitetske službe 106. brigade ljekarna je snabdijevala i 45 raznih postrojbi, pomagala je civilne zdravstvene organizacije, a lijekovi su izdavani i građanima Osijeka, osobito u najtežim trenucima za grad.

S tugom se sjećamo naših bolničara koji su, pomažući i spašavajući druge, poginuli u obavljanju svojih dužnosti.

**Među onima koji su svojoj Domovini Hrvatskoj poklonili
najviše što su imali - vlastiti život, nalaze se i
pripadnici 106. brigade Hrvatske vojske.**

1. Katica Abramović
2. Salko Ahmić
3. Senad Ahmić
4. Josip Anočić
5. Ante Anušić
6. Ivica Babaja
7. Vlatko Bačić
8. Božo Balaž
9. Rudolf Banić
10. Petar Bašić
11. Krunoslav Batai
12. Dragutin Bedžula
13. Pavao Begonja
14. Ivica Benaković
15. Franjo Bertanjoli
16. Zlatko Berton
17. Ivica Biber
18. Željko Bičvić
19. Vlado Bilen
20. Budimir Blažek
21. Josip Bogdan
22. Franjo Brkić
23. Josip Brkić
24. Željko Brkić
25. Josip Brnić
26. Miroslav Buljevac
27. Lucijano Cvijanović
28. Mijat Čarapović
29. Mario Černik
30. Željko Ćuti
31. Božo Čutunić
32. Darko Drevenšek
33. Milan Dakić
34. Zvonimir Duka
35. Ilijia Dubravac
36. Džamid Dželadini
37. Stjepan Ezer
38. Damir Farago
39. Davor Farkaš
40. Karlo Furnić
41. Stanko Grnja
42. Antun Galović
43. Berislav Genčić
44. Zoran Gnijatović
45. Miroslav Gažić
46. Ivica Glad

47. Ivan Gleđ
48. Miroslav Grgić
49. Ivan Hap
50. Nezir Hamaš
51. Tahir Hajdinović
52. Peđar Haupher
53. Damir Hornung
54. Željko Horvaiović
55. Ivan Ilinić
56. Davor Ivšić
57. Ivo Ivanović
58. Željko Ivanović
59. Damir Jelavić
60. Jozo Juric
61. Nenad Jugović
62. Milan Kesić
63. Zoran Kišosondi
64. Siniša Knežević
65. Zdenko Krha
66. Stevo Krpan
67. Nenad Krstić
68. Ivica Kubijan
69. Marija Lacković
70. Damir Lajk
71. Josip Lerinc
72. Dražen Leventić
73. Franjo Lovković
74. Nada Lukačević
75. Zdenko Ljubić
76. Ante Majstrović
77. Ante Makijenko
78. Ivica Malinar
79. Pavle Marijanović
80. Vlastimir Marković
81. Andrija Mavrović
82. Tihomir Međugorac
83. Zvonko Mekić
84. Zvonko Mihaljević
85. Mladen Milanković
86. Davor Milas
87. Mladen Milenković
88. Ivan Milković
89. Dražen Miličević
90. Karlo Milošević
91. Miroslav Mrkodolac
92. Matija Olujić

93. Dejan Orlić
94. Dubravko Ožegović
95. Damir Pavičić
96. Josip Pavišić
97. Saša Pavlović
98. Davor Petrašević
99. Sanela Pinter
100. Josip Podolnjak
101. Ante Princip
102. Tomislav Pušić
103. Dejan Radovanović
104. Ilijā Ravnjak
105. Dario Rengel
106. Ivan Rengel
107. Alojz Rešić
108. Danijel Ristić
109. Ivan Sekanić
110. Robert Sesar
111. Boro Štanković
112. Vladimir Steiner
113. Goran Stjepanović
114. Boris Strapač
115. Stjepan Subašić
116. Tomislav Sudarić
117. Tihomir Surla
118. Pavo Suvalj
119. Mato Šabić
120. Ivan Šenk
121. Miško Šiketanc
122. Niko Šimić
123. Jozo Šošić
124. Damir Šustić
125. Dario Tenko
126. Milenko Tomas
127. Boris Tomin
128. Zorislav Trišler
129. Tomislav Tutnjević
130. Saljilji Vlaznim
131. Zlatko Vukasović
132. Mate Vuković
133. Marko Vuković
134. Mirko Vuković
135. Justin Zekić
136. Goran Zlomislić
137. Petar Žižek

ZAHVALA

SVIM GRAĐANIMA GRADA OSIJEKA, MALIM PRIVREDNICIMA I OBRTNICIMA, DRUŠTVENIM I PRIVATNIM PODUZEĆIMA, DONATORIMA IZ DOMOVINE I RASUTIH ŠIROM SVIJETA, SVIM USTANOVAMA I INSTITUCIJAMA U DOPRINOSU ZAJEDNIČKOJ BORBI PROTIV NEPRIJATELJA U OBRANI NEOVISNOSTI ZAJEDNIČKE NAM DOMOVINE REPUBLIKE HRVATSKE - 106. BRIGADA NAJSRDAČNIJE ZAHVALIUJE.

ZAHVALA SPONZORIMA

SAPONIA - OSIJEK

Od male uslužne radionice sapuna s kraja devetnaestog stoljeća - Saponia je, sada na kraju dvadesetog - postala gigant s nekoliko tisuća različitih proizvoda za sve higijenske potrebe u kućanstvu, industriji, trgovini, prometu itd.

U ratnim uvjetima, pak, predstavlja jedog od temeljnih snabdjevača za zadovoljavanje specifičnih potreba Hrvatske vojske, ali i svih građana grada Osijeka, ali i mnogo šire. Saponia je, naime, poznato ime proizvođača detergenata, sapuna, kozmetičkih i estetskih proizvoda na svim kontinentima svijeta.

Neposredno se uključivši u obranu svoje domovine, Saponia se i svojim ljudstvom, ali i na druge načine, sredstvima, odazvala pozivu Republike Hrvatske, tako da se više stotina radnika, u uniformi HV našlo na udarnim linijama bojišnice oko Osijeka. A osim toga, usprkos ogromnim štetama nanijetim pogonima u Nemetinu, Saponia i dalje proizvodi i na taj način i dalje sudjeluje u obrani svoga grada i svoje domovine - Republike Hrvatske.

OLT - OSIJEK

Jedno od najstarijih osječkih poduzeća, čim su to ratne prilike i potrebe zahtijevale, aktivno se uključilo u obrambeni domovinski rat: gotovo šeststotina OLT-ovih radnika uključilo se u Hrvatsku vojsku, od kojih je znatan dio dao svoje živote i bilo ranjeno na prvim borbenim linijama širom Slavonije.

OLT je prvo poduzeće u Republici Hrvatskoj koje je počelo s namjenskom ratnom proizvodnjom za potrebe Hrvatske vojske. U samom početku ratnih operacija - jedino teško naoružanje i oprema kojom su se postrojbe Hrvatske vojske odupirale nasrtajima srbočešničkih snaga - proizvedeno je u OLT-u, a osobito djelotvornu i uspješnu suradnju uspostavilo je s pripadnicima 106. brigade HV.

Usprkos velikim razaranjima i velikim materijalnim štetama na svojim postrojenjima i poslovnim objektima te opremi - a procjenjuje se na 36 milijuna DEM - OLT je sposoban tehnički i kadrovski i nadalje proizvoditi za potrebe istarstva obrane i Glavnog stožera Hrvatske vojske.

**SAPONIA
OSIJEK**

Zadovoljan sam, moral postrojbi je zadovoljavajući. Ospozobljene su za ratovanje u svim uvjetima i rukovanje suvremenim oružjima i oruđima. Radi se na stezi, na ustrojstvu, izobrazbi i stalnom usavršavanju. Kad kažem i to da je naoružanje sve kvalitetnije, mislim da se može reći, da je svakoga dana, u svakom pogledu, naša vojska sve bolja i bolja.

**JOSIP LUCIĆ, general-bojnik, zapovjednik
Prve operativne zone Osijek**

Velikosrbi ne odustaju

Da Hrvatska mora nastaviti s pažljivim podmazivanjem vlastitog oružja potvrđuje nečuveni niz zločina koje su Srbi i »JNA« počinili nad hrvatskim narodom od trenutka potpisivanja petnaestoga primirja i najave dolaska snaga Ujedinjenih naroda do danas. Nece se, dakako, zaboraviti pogibija trojice hrvatskih boraca koji su, na sam dan međunarodnoga priznanja Hrvatske, kod Karlovca namamljeni u klopu i ubiljima iz daljine. Srbi su znali vojsci politički koga da

nim stanovništvom, koja su pripadnike Hrvatske vojske dovele na sam rub strpljenja. Zainteresirani međunarodni promatraci, europske i svjetske provenijencije, istovjetne postupke mogu zabilježiti na gotovim hrvatskim područjima koja su takođe pod srpskim nadzorom.

zajednici s »JNA« — od te strategije odustaju. Najbolja potvrda nih je njihovo je vojno uspeće posljednjeg

NIJE SRBOVILJA

Nikad, pa čak ni nakon takozvane »povijesne distance«, Srbi neće moći sprati svoju najnoviju sramotu: pokušali su iskoristiti »idealnu« priliku i upotrijebili armiju protiv nas, naroda koji nije imao kontrolu nad tom, zapravo, zajedničkom vojskom. Taj nož u leđa praćen je još megatonom laži i podlom podvalom koja je, čini se, sudbina i civilizacijska razina bivšeg i budućeg beogradskog pašaluka

NAPAD NA IVANOVAC I BRIJEST

Ni unatoč potpisom primirju okupator nije mirovao. Pred sam doček Novog 1992. godine iz Antunovca na Ivanovac ispaljeno je 20 tenkovskih granata. Prvog dana 1992. godine neprijatelj je pokazao svoje pravo lice. S kratkim kidima okupatorska armija gadala je Ivanovac i Brijest. Upotrebljeni enkovi, minobacači i haubice 155 mm dene rakete »maljutra« hrvatska vojska nije rala na te napade. U artiljerijskog napada su ranjena dva vojaka.

M.K.

Zločinci ne posustaju

SUSRETI S GARDISTIMA

OBRANIT ĆEMO GRAD!!!

OGLASILI SE ZLIKOVCI IZ CETNIČKIH RANJU UPORIŠTA U BA-

SIJEG

Topnički napad na SFRJ JE ODGOVORILA LORDU

nasljeduje goslaviju

Jugoslavija je u procesu dežuriranja. Žele mogu formirati novu asocijativnu instituciju po njihovu izboru. Komisija evropske mirovine i pravne pitanja

One republike koje to nisu postojale demokratizacijom

Prkos hrvatskog barjaka: Kuća je izgorjela, ali Nikola je nadimnjak istaknuo stijeg

REAkcija STATE DEPARTMENTA

ZBOGOM JUGOSLAVIJO

POZDRAV 106. BRIGADI

